

Aan de gemeenteraad van Weert

Weert, 27 augustus 2019

Onderwerp : Actualisatie nulmeting strategische doelstellingen Keyport 2020 en
Evaluatie Programma Keyport 2020 (Periode 2013-2018)
Kenmerk : 791958/794341

Geachte raadsleden,

Op 19 juni 2019 heeft het algemeen bestuur van de Stichting Keyport 2020 de eindrapportages 'Actualisatie nulmeting strategische doelstellingen Keyport 2020' en 'Evaluatie programma Keyport 2020 Periode 2013-2018' vastgesteld. Het bestuur heeft de colleges van de deelnemende gemeenten verzocht om beide evaluaties ter kennisgeving aan te bieden aan de gemeenteraad. Deze treft u bijgaand aan.

Actualisatie nulmeting strategische doelstellingen Keyport 2020

Keyport heeft in 2016 het Routeplan 2016-2020 opgesteld. Het Routeplan beschrijft de strategische doelstellingen die de regio tot 2020 wil realiseren. Bij de start is er een nulmeting uitgevoerd van de 8 strategische doelstellingen. De tussentijdse evaluatie/actualisatie van de indicatoren en doelstellingen biedt inzicht in de ontwikkeling van de regio op de strategische doelstellingen ten opzichte van de nulmeting. De resultaten zijn voor Keyport van belang voor het bepalen van de doelstellingen van het Jaarplan 2020 en dienen als input voor het nieuw te ontwikkelen Routeplan 2021-2024.

Uit de evaluatie van de nulmeting, uitgevoerd door Etil, blijkt dat Keyport voor het merendeel van de doelstellingen op de goede weg is. Op een aantal doelstellingen loopt Keyport achter, mede vanwege de hoge ambities. Ook is Keyport afhankelijk van regio-overstijgende (wereldwijde) ontwikkelingen waar geen grip op is. Om de economische potentie van de regio te verwezenlijken vindt Etil het belangrijk om het arbeidspotentieel in de regio optimaal te benutten. Daarvoor ziet het adviesbureau een aantal aandachtsgebieden, waarbij met name wordt ingezet op techniek.

Evaluatie programma Keyport 2020 (Periode 2013-2018)

Medio 2012 is de Economische Uitvoeringsagenda en Netwerkstructuur Brainport 2020 Hoge Dunk/OML (EUA) opgesteld. De EUA is de leidraad geweest op basis waarvan Keyport is ingericht. In 2016 heeft Keyport een volgende stap gemaakt in de professionalisering van de organisatie en is de koers 2016-

2020 vastgelegd in het Routeplan 2016-2020. Het Routeplan 2016-2020 is ontwikkeld op basis van de EUA.

De provincie Limburg heeft middels de beschikking van 13 augustus 2013 € 2.000.000,- ter beschikking gesteld voor de uitvoering van de EUA/Routeplan 2016-2020. De bijdrage is verleend voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 31 december 2017; individuele projecten moesten in deze periode starten en uiterlijk 31 december 2018 eindigen. Ten behoeve van de vaststelling van de definitieve bijdrage is de evaluatie op 30 juni 2019 verstuurd naar de provincie Limburg. Deze evaluatie, uitgevoerd door UNU-MERIT, bevat een uitgebreide beschrijving van de bereikte resultaten van de projecten die in het kader van de subsidie zijn uitgevoerd, alsmede een aantal aanbevelingen.

Van de beschikte € 2.000.000,- is € 98.687,- niet gerealiseerd doordat er door de projecten minder kosten zijn gemaakt dan begroot. Dit restant zal voor de helft terugvloeien naar de provincie en voor de helft naar rato van inleg worden verdeeld onder de GOML-gemeenten. Voor Weert betekent dit een teruggave van € 10.164,-. Dit onder voorbehoud dat de provincie Limburg instemt met de definitieve vaststelling.

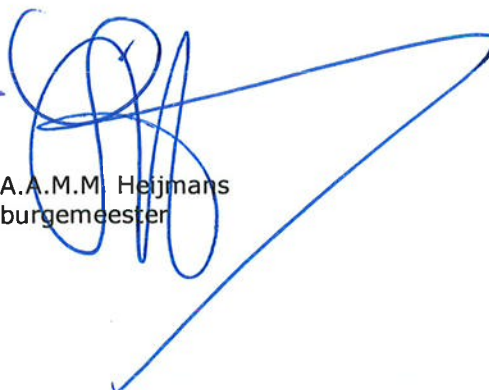
De gerealiseerde multiplier gedurende de subsidieperiode bedraagt 7,8: voor elke Euro die vanuit Keyport 2020 in projecten wordt geïnvesteerd, wordt er € 6,8 door derden bijgedragen en geïnvesteerd in de regio.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Pierre Heuts, beleidsmedewerker economie via 0495-575242 of p.heuts@weert.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

G. Brinkman
gemeentesecretaris

A.A.M.M. Heijmans
burgemeester

Bijlagen :

1. Actualisatie nulmeting strategische doelstellingen Keyport 2020
2. Evaluatie Programma Keyport 2020 (Periode 2013-2018)

**Actualisatie
nulmeting
strategische
doelstellingen
Keyport**

Mei 2019

Actualisatie nulmeting strategische doelstellingen Keyport

Input voor Routeplan
Keyport 2021-2024

Etil arbeidsmarkt & onderwijs

Jeroen Meuwissen
Roy van Zandvoort

Maastricht, 27 mei 2019

Samenvatting

Keyport is één van de zes deelregio's binnen Brainport Network. Het is tevens de regionale samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid gericht op de economische ontwikkeling van de regio Keyport. Deze partijen hebben de handen ineen geslagen om de economische structuur van de regio duurzaam te versterken en het vestigingsklimaat te verbeteren. Om deze ambitie te realiseren heeft Keyport in 2013 acht strategische doelstellingen geformuleerd, inclusief meetbare indicatoren, om de voortgang te kunnen monitoren.

Bij de start is er een nulmeting van de geformuleerde strategische doelstellingen uitgevoerd. Binnen deze nulmeting, uitgevoerd in het jaar 2013, is de regionale uitgangssituatie inzichtelijk gemaakt. Op basis van deze nulmeting is het vervolgens mogelijk om ontwikkelingen te monitoren. In onderstaande overzicht hebben we de gerealiseerde ontwikkelingen in de regio Keyport op het gebied van de geformuleerde doelstellingen gedurende de periode 2013-2018 samengevat. Daarbij hebben we ook aangegeven in hoeverre we het nog realistisch achten dat de beoogde doelstellingen in 2020 gerealiseerd kunnen worden. Daarbij maken we onderscheid in een drietal categorieën: kansrijk, haalbaar en niet kansrijk

Op basis van het overzicht kunnen we concluderen dat de regio Keyport voor het merendeel van de doelstellingen op de goede weg is. Dit beeld wordt versterkt door de florerende economie in de regio Keyport in de afgelopen twee jaar: 2017 2,9% en 2018 2,7%.

Doelstelling	Samenvatting	Indicatie haalbaarheid
(1) In 2020 is (negatieve) het verschil tussen het BRP per inwoner in de regio Keyport en het BBP per inwoner in Nederland gehalveerd. In 2020 zou dit verschil 87,8% moeten zijn.	Het verschil is in de regio Keyport gedurende 2010-2017 met één procentpunt afgenomen: van 75,5% in 2010 tot 76,7% in 2017.	Niet kansrijk
(2) In 2020 is de (bruto) arbeidsparticipatie in de regio Keyport toegenomen tot 70%	De arbeidsparticipatie moet gedurende de periode 2019-2020 nog met 1,3 procentpunt stijgen: van 68,7% in 2018 naar 70,0% in 2020.	Haalbaar
(3) In 2020 is de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de speerpuntsectoren van Keyport optimaal.	Meer dan één op de vijf werkgevers ervaren momenteel belemmeringen in de productie door een tekort aan personeel. Schoolverlaters van mbo 4 techniek, hbo techniek, hbo gezondheidszorg en hbo onderwijs hebben goede arbeidsmarktperspectieven, terwijl schoolverlaters mbo 4 economie, hbo economie een 'matig' perspectief hebben	Niet kansrijk
(4) Er zijn minimaal 250 patenten aangevraagd vanuit de Keyport regio tot 2020.	In 2011 (132) en 2012 (99) werden veel patentaanvragen vanuit de regio gedaan.	Kansrijk

(5) De private R&D uitgaven in de Keyport regio zijn tot 2020 met een derde toegenomen tot 0,8% van het BRP.	Het aandeel private R&D uitgaven als % van het BRP ligt in de periode 2014-2016 gemiddeld op 0,9%.	Kansrijk
(6) De jaarlijkse investeringen in vaste activa door de bedrijven en maatschappelijke organisaties in de regio Keyport regio nemen tot 2020 toe tot gemiddeld 1.400 miljoen euro per jaar	Gedurende de periode 2014-2016 ligt het aantal investeringen door bedrijven en maatschappelijke organisaties op gemiddeld 1,16 miljard.	Haalbaar
(7) Het aantal bedrijfsuitbreidingen, nieuwe vestigingen en aantal starters in de speerpuntsectoren heeft in de regio Keyport een positief saldo, daarbij neemt het aantal starters dat na vijf jaar nog steeds actief is toe (groter dan 57%).	In 2017-2018 was het saldo van de bedrijvendynamiek in de speerpuntsectoren positief (+250). Het aandeel gestarte vestigingen dat over vijf jaar nog actief is, is stabiel gebleven: 57% (2007-2012) en 56% (2013-2018)	Kansrijk
(8) In 2020 wordt er jaarlijks gemiddeld 316 miljoen euro geïnvesteerd in de Keyport regio door de overheden. Tevens committeert de overheid zich voor substantiële bedragen aan investeringen in infrastructuur en onderwijs	In 2015 (320 miljoen euro) en 2016 (332 miljoen euro) lag het aantal investeringen in de sectoren overheid, zorg en onderwijs boven het niveau van de doelstelling.	Kansrijk

Bij het opstellen van de doelstellingen heeft de regio Keyport er bewust voor gekozen om het ambitieniveau hoog (met een bepaalde realiteitszin) te leggen. Het is dan ook niet vreemd dat de regio op bepaalde doelstellingen achterloopt. Daarbij speelt ook mee dat de regio Keyport afhankelijk is van regio-overstijgende (wereldwijde) ontwikkelingen. Het doel van de actualisatie van de nulmeting is dan ook vooral om de regio input te geven op welke gebieden ze de komende extra aandacht moet geven.

Om de economische potentie van de regio te kunnen verwezenlijken (doelstelling 1), denken we dat het vooral belangrijk is om het arbeidspotentieel in de regio optimaal te benutten (doelstelling 3). Daarvoor zien we vijf aandachtsgebieden:

- 1) Zet in op technologische aanpassingen;
- 2) Versterk het imago van techniekonderwijs
- 3) Benut het volledige arbeidspotentieel;
- 4) Behoud talent in de regio;
- 5) Bevorder een systeem van Leven Lang Ontwikkelen en loonbaanbegeleiding.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Strategische doelstellingen en indicatoren nulmeting	7
1.3 Onderzoeksaanpak	8
1.4 Leeswijzer	8
2 Trends en ontwikkelingen	9
2.1 Ontwikkelingen economie en arbeidsmarkt	9
2.2 Toekomstige trends en ontwikkelingen	13
3 Actualisatie indicator nulmeting	15
3.1 Algemeen	15
3.2 People	17
3.3 Technology	23
3.4 Business	25
3.5 Basics	29
4 Aandachtspunten	31
4.1 Prestaties regio Keyport	31
4.2 Aandachtspunten	32
Bijlage 1: Speerpunten Keyport	35
Bijlage 2: Domeinen	39

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Keyport is één van de zes deelregio's binnen Brainport Network¹. Het is tevens de regionale samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid gericht op de economische ontwikkeling van de regio Keyport. Deze partijen hebben de handen ineen geslagen om de economische structuur van de regio duurzaam te versterken en het vestigingsklimaat te verbeteren. Daarbij ligt de nadruk op de speerpunten agribusiness, maakindustrie, logistiek, zorg en leisure & retail (zie bijlage 1). Om deze ambitie te realiseren is in 2016 het Routeplan 2016-2020 opgesteld². Het Routeplan beschrijft de strategische (regio) doelstellingen die de regio tot 2020 wil realiseren. De projecten die in de regio gestart worden met ondersteuning of assistentie van de uitvoeringsorganisatie Keyport, dienen aan deze doelstellingen bij te dragen.

Bij de start is er een nulmeting van de geformuleerde strategische doelstellingen uitgevoerd³. Binnen deze nulmeting, uitgevoerd in het jaar 2013, is de regionale uitgangssituatie inzichtelijk gemaakt. Op basis van deze nulmeting is het vervolgens mogelijk om ontwikkelingen te monitoren. Nu het routeplan halverwege is heeft de regio behoefte aan een actualisatie van de nulmeting. Daarom heeft Keyport aan Etil gevraagd om de indicatoren binnen de nulmeting te actualiseren en te analyseren welke stappen de regio ten opzichte van de nulmeting gemaakt heeft..

De actualisatie van de nulmeting moet de volgende zaken in kaart brengen:

- Op welke wijze heeft de economie en arbeidsmarkt in de regio Keyport zich gedurende de periode 2013-2018 ontwikkeld?
- Welke ontwikkelingen hebben in de regio op het gebied van de strategische doelstellingen ten opzichte van de nulmeting in 2013 plaatsgevonden?
- Welke aandachtspunten kunnen geformuleerd worden om mee te nemen binnen het jaarplan 2020 en voor het nieuw te ontwikkelen Routeplan 2021-2024?

Routeplan 2016-2020

In het routeplan 2016-2020 is gekozen voor een bredere focus dan specifiek de vijf speerpuntsectoren. Het kleinschalige en veelzijdige Midden- en Kleinbedrijf (MKB) is een onmiskenbaar aspect van het Keyport DNA. Het MKB fungeert als banenmotor van de regio waarbij de vijf speerpuntsectoren van nature sterk vertegenwoordigd zijn. Omdat het MKB als vliegwiel dient voor de totale economische structuur zet Keyport 2020 vol in op het verder versterken van het MKB.

Doelstellingen routeplan 2016-2020:

- Het behoud van het aantal banen en creëren van werkgelegenheid
- Het verbeteren van de bedrijfs- en concurrentiepositie van het bedrijfsleven
- Het creëren van een vraaggericht opleidingsaanbod
- Het creëren van oplossingen voor de vervangingsvraag van beschikbaar personeel
- Het verbeteren van de arbeidsproductiviteit

¹ Keyport is een samenwerkingsverband van de gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roermond, Roerdalen, Weert en de Noord-Brabantse gemeente Cranendock. De gemeente Echt-Susteren maakt vanaf 1 januari 2018 geen onderdeel meer uit van Keyport. In de nulmeting was dit wel nog het geval. Voor de vergelijkbaarheid van de resultaten, nemen we de gemeente Echt-Susteren dan ook nog mee in de analyses.

² Keyport heeft sinds 2013 activiteiten ontwikkeld en projecten ondersteund die een bijdrage leveren aan de versterking van de regionale economische structuur en het verbeteren van het vestigingsklimaat.

³ Etil (2013), *Keyport 2020 Doelstellingen en nulmeting*

1.2 Strategische doelstellingen en indicatoren nulmeting

Binnen de nulmeting is onderscheid gemaakt in vijf domeinen (zie bijlage 2):

- Algemeen
- People
- Business
- Technology
- Basics

Keyport heeft, in samenwerking met Etil, per domein de volgende strategische doelstellingen geformuleerd, inclusief meetbare indicatoren, om de voortgang te kunnen monitoren⁴:

Algemeen

1. In 2020 is (negatieve) het verschil tussen het BRP per inwoner in de regio Keyport en het BBP per inwoner in Nederland gehalveerd.

People

2. In 2020 is de (bruto) arbeidsparticipatie in de regio Keyport toegenomen tot 70%*.
3. In 2020 is de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de speerpuntsectoren van Keyport optimaal.

Technology

4. Er zijn minimaal 250 patenten aangevraagd vanuit de Keyport regio tot 2020.
5. De private R&D uitgaven in de Keyport regio zijn tot 2020 met een derde toegenomen tot 0,8% van het BRP.

Business

6. De jaarlijkse investeringen in vaste activa door de bedrijven en maatschappelijke organisaties in de regio Keyport nemen tot 2020 toe tot gemiddeld 1.400 miljoen euro per jaar*.
7. Het aantal bedrijfsuitbreidingen, nieuwe vestigingen en aantal starters in de speerpuntsectoren heeft in de regio Keyport een positief saldo, daarbij neemt het aantal starters dat na vijf jaar nog steeds actief is toe.

Basics

8. In 2020 wordt er jaarlijks gemiddeld 316 miljoen euro geïnvesteerd in de Keyport regio door de overheden. Tevens committeert de overheid zich voor substantiële bedragen aan investeringen in infrastructuur en onderwijs*.

Toelichting selectie doelstellingen en indicatoren (nulmeting 2013)

De meeste doelstellingen hebben betrekking op een verbetering die aan het einde van dit decennium gerealiseerd moet zijn. De doelstellingen zijn zodanig gekozen en geformuleerd dat deze aan de volgende drie criteria voldoen:

- De doelstelling is ambitieus
- De doelstelling is realistisch
- De doelstelling is meetbaar

Doordat de doelstellingen ambitieus zijn, committeert de regio zich om er 'een schepje bovenop' te doen: alleen maar doen wat er nu reeds gedaan wordt zal niet voldoende zijn om de regio structureel te versterken. Immers: stilstand is achteruitgang. Doordat de factor 'realistisch' erin gebracht is, wordt er echter wel gestreefd naar een situatie die tegen het jaar 2020 daadwerkelijk haalbaar is.

⁴ Vanwege een revisie van de onderliggende data, zijn de doelstellingen met een * bijgesteld om aan qua ambitieniveau aan te sluiten bij de nieuwe gegevens.

Op gebieden waar Keyport op dit moment onder het Nederlandse gemiddelde scoort (bijvoorbeeld BRP per inwoner of gemiddeld opleidingsniveau) hoeft niet direct verwacht te worden, dat de regio een dermate grote inhaalslag in zeven jaar tijd gaat maken, dat de achterstand omgebogen is in een voorsprong. Onrealistische doelstellingen werken eerder ontmoedigend, en daarmee averechts. Voor de gekozen doelstellingen is dan ook getracht een goede balans te vinden tussen het ambitieniveau en haalbaarheid.

Om de doelstellingen te monitoren en eventueel tussentijds bij te kunnen stellen, is het van belang dat de voortgang gedetailleerd in beeld gebracht kan worden. Er is dan ook gekozen om alleen doelstellingen te formuleren die met behulp van statistische gegevens in beeld gebracht kunnen worden. Dit betekent dat een aantal mogelijk interessante doelstellingen buiten beschouwing is gelaten. Zo is er op het gebied van 'basics' alleen een doelstelling op het gebied van overheidsinvesteringen geformuleerd, omdat het algehele 'vestigingsklimaat' als begrip te subjectief is, en daarmee dus kwantitatief noch objectief goed en volledig in beeld te brengen is.

1.3 Onderzoeksaanpak

Binnen het onderzoek vormt de kwantitatieve dataverzameling het vertrekpunt van de analyse. De verzamelde gegevens hebben zowel betrekking op de meer algemene ontwikkelingen als een update van de indicatoren voor het monitoren van de strategische doelstellingen. Daarbij hebben we waar mogelijk gebruik gemaakt van dezelfde definities, afbakeningen, regio-indelingen⁵ en bronnen zoals gehanteerd in de nulmeting⁶. Om na te gaan in hoeverre de omvang van bepaalde ontwikkelingen zich sterk of juist minder sterk hebben voorgedaan, hebben we (waar relevant) voor bepaalde variabelen ook gegevens verzameld voor Nederland, Noord-Limburg en Zuid-Limburg. Tot slot hebben we de verzamelde gegevens en inzichten vertaald naar aandachtspunten voor het jaarplan 2020 en het Routeplan 2021-2024.

1.4 Leeswijzer

Het resultaat is een rapport van drie hoofdstukken, waarin telkens een van de onderzoeksvragen centraal staat. In het laatste hoofdstuk worden aandachtspunten geformuleerd voor het jaarplan 2020 en het Routeplan 2021-2024. Daarover kunnen de stakeholders vanuit ieders specifieke rol en taak in gesprek.

⁵ De regionale afbakening van Midden-Limburg plus Cranendonck zorgt voor uitdagingen bij het verzamelen van statistieken: veel regionaal-economische gegevens zijn alleen beschikbaar op COROP-niveau. In voorkomende gevallen zal voor de regionale afbakening uit worden gegaan van de COROP Midden-Limburg en zal worden aangenomen dat het al dan niet weglaten van de gemeente Cranendonck uit de berekening van beperkte invloed is. Waar mogelijk, zullen de gegevens van de gemeente Cranendonck wel meegenomen worden in de statistieken.

⁶ In het geval dit niet mogelijk was, hebben we duidelijk aangegeven wat de reden hiervoor is en op welke wijze we hiermee omgegaan zijn.

2 Trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk geven we een schets van de economische ontwikkelingen en de ontwikkelingen aan de vraag- en aanbodzijde van de arbeidsmarkt die gedurende de periode 2010-2018⁷ in de regio Keyport plaats hebben gevonden. Verder staan in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk trends die we op de regio Keyport af zien komen en die een grote impact zullen hebben op de economie en arbeidsmarkt van de regio Keyport.

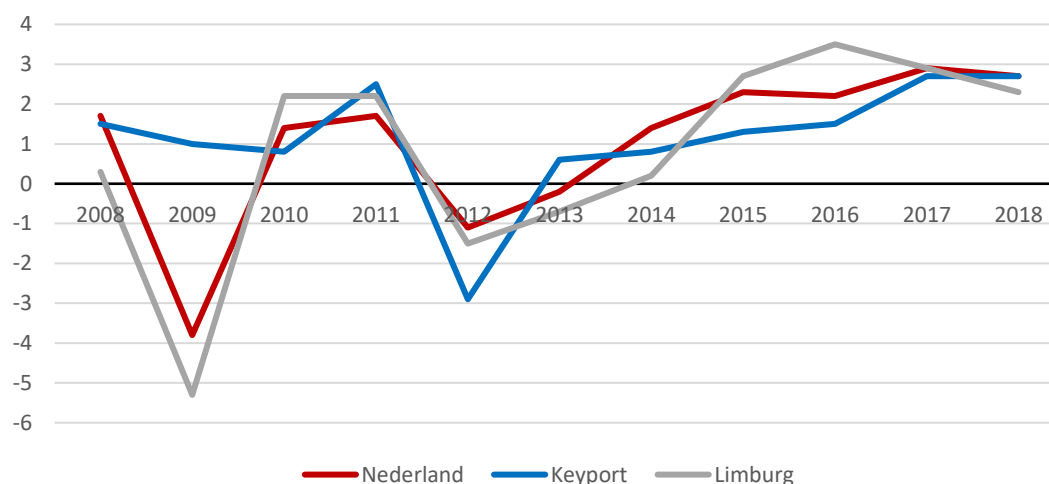
2.1 Ontwikkelingen economie en arbeidsmarkt

Omslag van economische crisis naar hoogconjunctuur

In figuur 2.1 is de economische groei voor de regio Keyport, Nederland en Limburg weergegeven voor de periode 2008-2018. De omslag van de economie, van een periode van laagconjunctuur (economische crisis) naar hoogconjunctuur, is in de figuur duidelijk terug te zien. In de jaren 2017 (2,9%) en 2018 (2,7%) floreerde de economie in de regio Keyport. De regio kende in deze jaren een vergelijkbare groei met Nederland en Limburg.

De economie in de regio Keyport heeft langer tijd nodig gehad om te herstellen van de economische crisis dan in Nederland en Limburg het geval was, gedurende de periode 2012-2016 lag de economische groei in de regio Keyport gemiddeld lager dan in Nederland.

Figuur 2.1 Economische groei, in volumemutaties (%), Nederland, Limburg en Keyport*, 2008-2018*

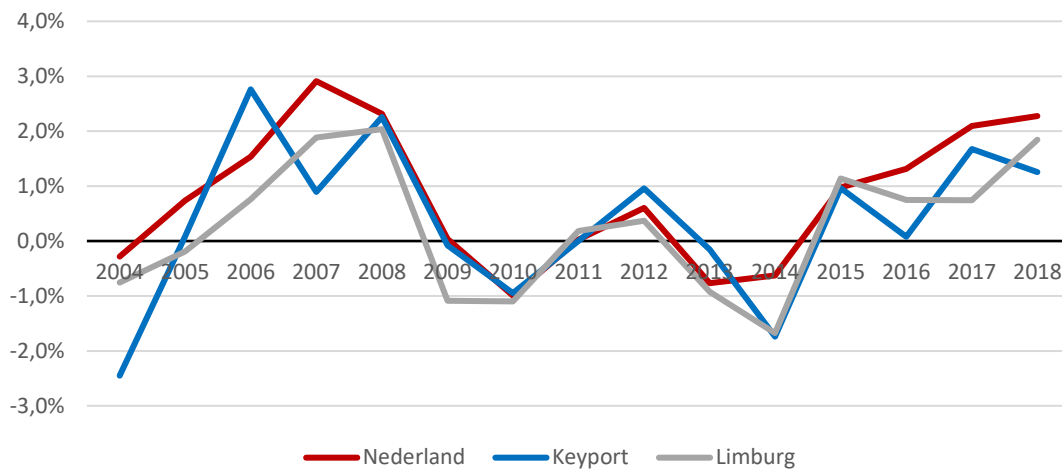
* Als raming voor de gegevens voor Keyport hebben we de gegevens voor de regio Midden-Limburg gebruikt.
Bron: CBS

Herstel werkgelegenheid blijft in Keyport achter ten opzichte van Nederland

Doordat de economie aantrekt, groeit ook de vraag naar arbeid. Dat betekent dat meer mensen aan het werk kunnen. Sinds 2015 is er dan ook weer sprake van een werkgelegenheidsgroei in de regio Keyport. Gedurende de periode 2015-2018 kent de regio, als gevolg van een iets lagere economische groei, ten opzichte van Nederland een iets minder positieve werkgelegenheidsontwikkeling. Het is de verwachting dat de economische groei gedurende de periode 2019-2023 afvlakt, als gevolg van een kleinere toename van bestedingen en een lagere export. Dit heeft tot gevolg dat de werkgelegenheidsontwikkeling in de regio Keyport geleidelijk terugzakt naar -0,7% in 2023. De verwachte werkgelegenheidsontwikkeling in Keyport ligt lager dan de landelijke trend.

⁷ Voor bepaalde indicatoren in de nulmeting was 2010 het meest actuele realisatiejaar.

Figuur 2.2 Ontwikkeling werkgelegenheid (werkzame personen), Nederland, Limburg en Keyport, 2004-2018

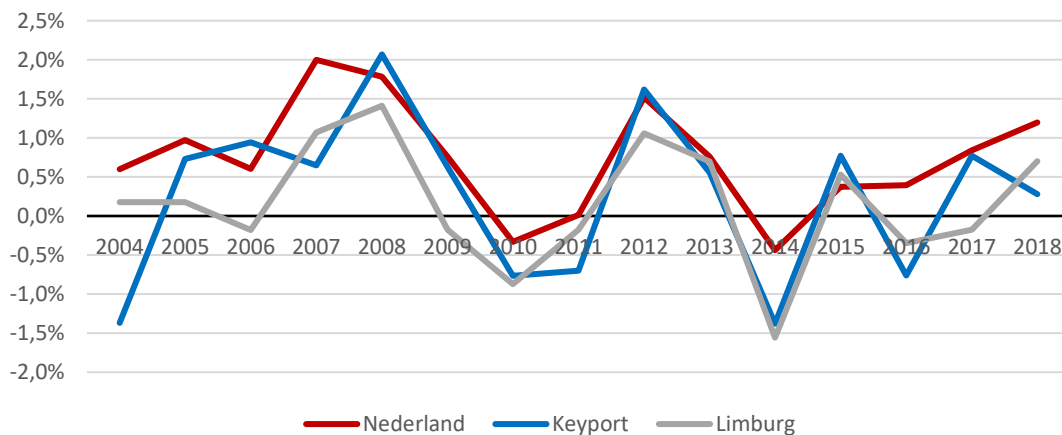

Bron: Etil (VRL), LISA, bewerking Etil

Keyport kent een beperkte afname beroepsbevolking

Gedurende de periode 2013-2018 is de beroepsbevolking in Keyport met -0,3% afgenomen (-500 personen). In Nederland kende de beroepsbevolking gedurende deze periode een toename van 2,4%, terwijl in de provincie Limburg de beroepsbevolking met -0,9% daalde. De reden voor deze afwijkende trend is dat de potentiële beroepsbevolking in de regio Keyport en Limburg daalt, terwijl deze in Nederland nog stijgt. Verder is het aanmoedigingseffect⁸ in de regio iets beperkter, doordat het herstel van de werkgelegenheid in de regio Keyport iets achterbleef ten opzichte van Nederland.

Figuur 2.3 Ontwikkeling beroepsbevolking, Nederland, Limburg en Keyport, 2004-2018

Bron: CBS, bewerking Etil

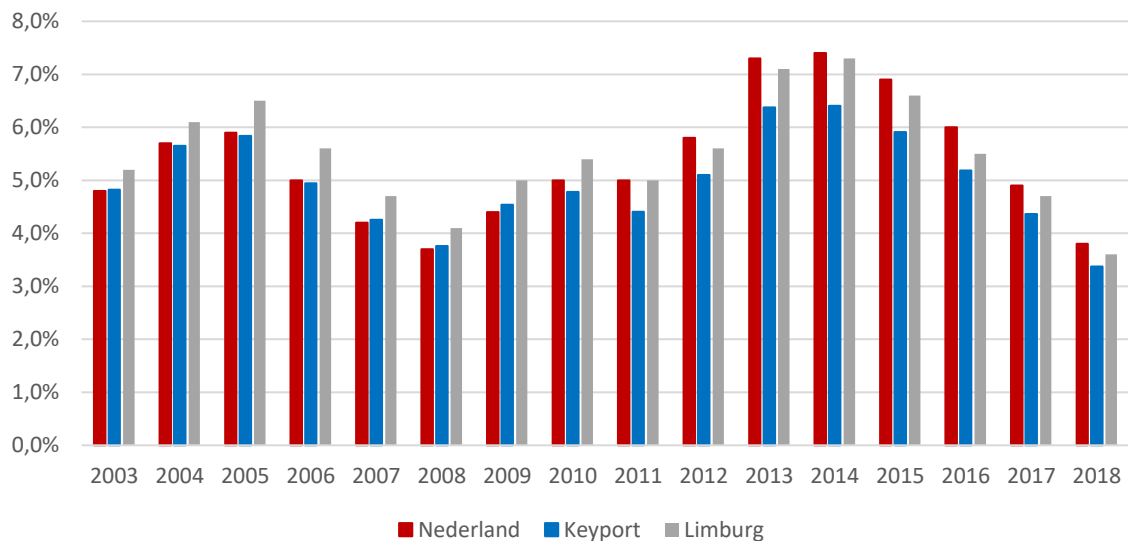
Werkloosheid daalt naar het laagste niveau sinds 2003

Als gevolg van de groeiende economie en het toegenomen aantal werkenden is de werkloosheid in de regio Keyport in de afgelopen jaren fors afgenomen. De snel toenemende groei in de werkgelegenheid is dan ook terug te zien in de werkloosheidsontwikkeling. In 2014 was nog 7,3% van de beroepsbevolking in de regio Keyport werkloos, in 2018 is dat gedaald naar 3,4%. Het werkloosheidspercentage ligt daarmee lager dan het niveau van 2008 (4,1% voor het uitbreken van de economische crisis).

In 2019 neemt de werkloosheid naar verwachting weer licht toe als gevolg van de lagere verwachte economische groei en een toename van de beroepsbevolking als gevolg van het aanmoedigingseffect.

⁸ Als er sprake is van een sterke toename van de werkgelegenheid zijn werkgevers vaak gedwongen minder hoge eisen te stellen aan sollicitanten. Mensen die zich in andere situaties weinig kansrijk achten op een baan, zullen zich nu alsnog aanbieden.

Figuur 2.4 Werkloosheidspercentage, Nederland, Limburg en Keyport, 2003-2018

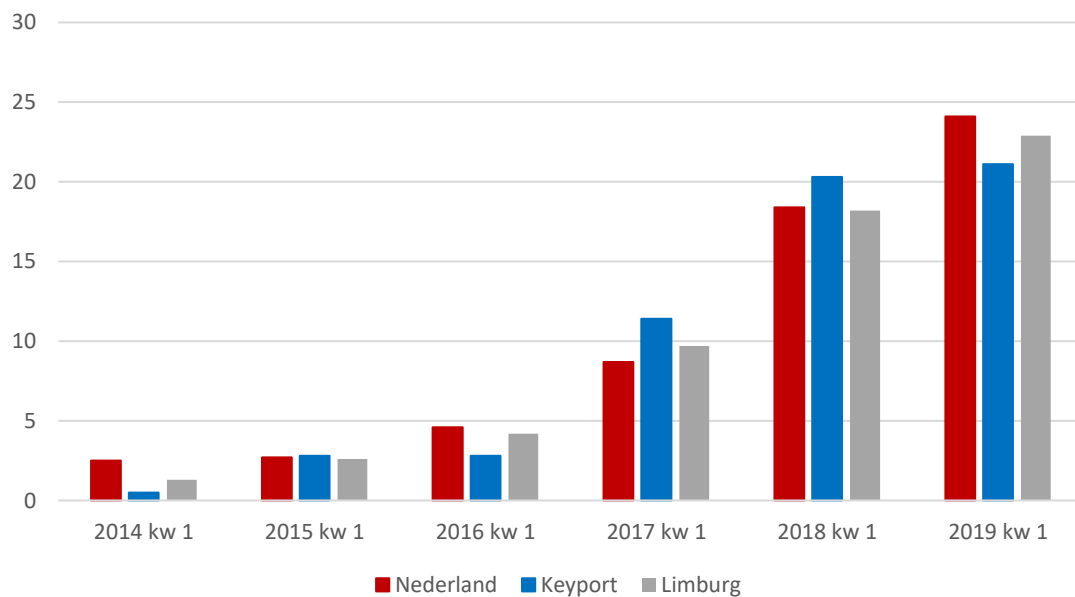
Bron: CBS, bewerking Etil

De spanning op de arbeidsmarkt blijft toenemen

Het percentage dat volgens de Conjunctuurenquête van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) door een tekort aan arbeidskrachten belemmeringen ervaart in de bedrijfsvoering, is in de regio Keyport de afgelopen jaren flink toegenomen: van 0,5% in het eerste kwartaal van 2014, tot 21,1% in het eerste kwartaal van 2019. Door dit personeelsgebrek groeien bedrijven in de regio minder snel dan zij zouden willen. De trend in de regio Keyport is gelijk aan de landelijke ontwikkeling.

Naast een kwantitatieve toename van de spanning op de arbeidsmarkt, is de kwalitatieve mismatch door trends als technologisering, globalisering, decentralisering en flexibilisering de afgelopen jaren ook toegenomen. Medewerkers zijn onder- of overgekwalificeerd, of hebben een opleiding of ervaring die niet past bij het werk. Met het oog op de voortdurende bewegingen in de gevraagde competenties blijft het essentieel dat werkenden, werkzoekenden en studenten zich blijven aanpassen en ontwikkelen.

Figuur 2.5 Percentage bedrijven met belemmeringen door tekort aan personeel, Nederland, Limburg en Keyport*, 2014 kwartaal 1 – 2019 kwartaal 1

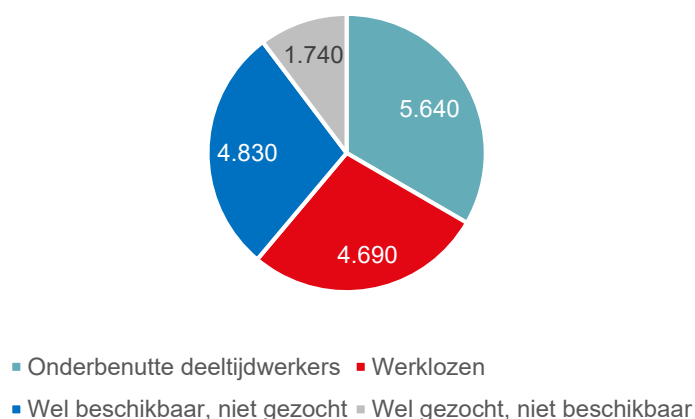
* Als raming voor de gegevens voor Keyport hebben we de gegevens voor de regio Midden-Limburg gebruikt.

Bron: CBS

Het onbenut arbeidspotentieel neemt af, maar biedt nog steeds kansen

Keyport heeft in 2017⁹ een onbenut arbeidspotentieel van 16.900 personen, waarbij vier groepen onderscheiden kunnen worden. Op de eerste plaats zijn er mensen zonder betaald werk, die recent actief naar werk hebben gezocht en op korte termijn beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. In 2017 waren dit 4.700 personen. Verder zijn er mensen die op korte termijn beschikbaar zijn, maar die niet recent naar werk hebben gezocht (4.800 personen). Anderen hebben wel gezocht, maar zijn niet op korte termijn beschikbaar (1.700 personen). Ten slotte zijn er de onderbenutte deeltijdwerkers. Dit zijn degenen die meer uren willen werken dan ze al doen en daarvoor ook op korte termijn beschikbaar zijn (5.600 personen).

Figuur 2.6 Samenstelling onbenut arbeidspotentieel, 2017, Keyport*

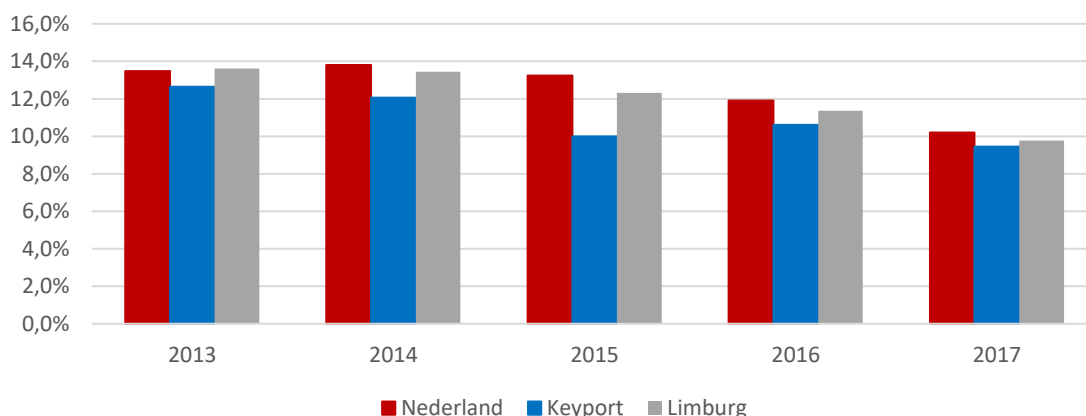

* Als raming voor de gegevens voor Keyport hebben we de gegevens voor de regio Midden-Limburg gebruikt.

Bron: CBS, bewerking Etil

Voor een vergelijking van het onbenut arbeidspotentieel tussen regio's is het gebruikelijk om het onbenut arbeidspotentieel te delen op de bevolking van 15 tot 75 jaar. In 2017 was het onbenut arbeidspotentieel in de regio Keyport 9,4% van de bevolking van 15 tot 75 jaar. In Nederland lag dit aandeel met 10,2% net iets hoger. Het totale onbenut arbeidspotentieel is net als de werkloosheid de afgelopen jaren flink afgenomen als gevolg van de aantrekkende economie. In 2013 ging het in de regio Keyport om ruim 22.700 personen, 12,6% van de bevolking van 15 tot 75 jaar. Dit zijn bijna 5.900 personen meer dan in 2017.

Figuur 2.7 Aandeel onbenut arbeidspotentieel, Nederland, Limburg en Keyport*, 2013-2017

*Als raming voor de gegevens voor Keyport hebben we de gegevens voor de regio Midden-Limburg gebruikt.

Bron: CBS

⁹ De gegevens voor 2018 zijn nog niet beschikbaar, het is de verwachting dat het onbenut arbeidspotentieel nog verder afgenomen is.

2.2 Toekomstige trends en ontwikkelingen

Naast de omslag op de arbeidsmarkt zijn nog andere ontwikkelingen relevant voor de huidige en toekomstige economie en arbeidsmarkt in de regio Keyport. In deze paragraaf staan de belangrijkste trends en ontwikkelingen die we op de regio Keyport af zien komen.

Onvoorspelbaarheid (wereld)economie neemt toe

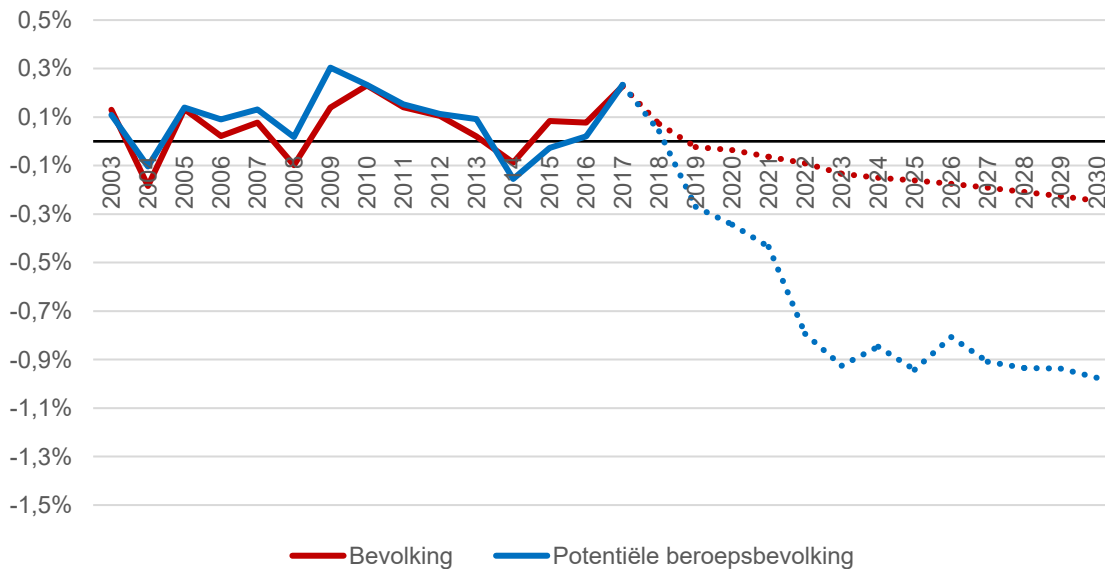
Nederland is als open economie voor een groot deel afhankelijk van de wereldeconomie. De dynamiek in de wereldeconomie is de laatste jaren, mede als gevolg van verdere internationalisering en globalisering, toegenomen. Wanneer er een omslagpunt komt, is dan ook moeilijk te voorspellen. Zo kunnen politieke onzekerheden in de EU – zoals de Brexit of de gevolgen van een eventuele (wereldwijde) handelsoorlog – de economische groei nadelig beïnvloeden. Gezien deze dynamiek is het belangrijk dat de economie in de regio Keyport (en arbeidsmarkt) snel kan schakelen en zich relatief eenvoudig aan een nieuwe economische situatie kan aanpassen.

Demografische ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen hebben een grote invloed op de arbeidsmarkt in de regio Keyport. Voor de regio Keyport als geheel wordt er gedurende de periode 2019-2030 een afname van het aantal inwoners verwacht (figuur 2.8). De krimp van de potentiële beroepsbevolking, aantal inwoners 15-74-jarigen, is gedurende deze periode zelfs nog groter. In het begin kan deze afname van het aantal werkzame personen nog gecompenseerd worden door een stijgende arbeidsparticipatie. Dit is op termijn echter niet meer mogelijk: de beroepsbevolking zal krimpen, hetgeen de spanning op de arbeidsmarkt (verder) vergroot.

Naast de afvlakking van het totaal aantal inwoners zal de samenstelling van de bevolking tot 2030 drastisch wijzigen als gevolg van ontgroening en vergrijzing. Een steeds groter percentage van de bevolking is ouder. Naast de toekomstige uitstroom naar pensioen heeft dit ook gevolgen voor het aanpassingsvermogen van de arbeidsmarkt: 55-plussers zijn nog steeds minder snel aan het werk vanuit de WW dan personen onder de 55 jaar. Verder nemen werknemers en werkzoekenden minder deel aan opleidingen of cursussen naarmate de leeftijd vordert.

Figuur 2.8 Ontwikkeling bevolking en potentiële beroepsbevolking, 2013-2030, regio Keyport

Bron: CBS, Etil (Progneff)

Technologische ontwikkelingen: digitalisering, automatisering en robotisering

Wereldwijd, dus ook in de regio Keyport, voltrekt zich een ingrijpend transitieproces naar een nieuwe economische en maatschappelijke werkelijkheid die voortkomt uit ontwikkelingen in de digitale wereld. De Industrie 4.0 (Smart Industry of Industrial Internet) biedt bedrijven vele nieuwe mogelijkheden om hun productieproces te optimaliseren, slimme en gepersonaliseerde producten te ontwikkelen en hun businessmodel aan te passen, bijvoorbeeld door diensten toe te voegen aan hun producten.

De industrie in de regio Keyport (maakindustrie) opereert op een mondiaal speelveld en is sterk afhankelijk van de export. Het is dus noodzakelijk dat de industrie vooroploopt in deze transitie. Behalve om de sectoren van de fysieke economie waarin de regio Keyport traditioneel sterk is, gaat het hierbij ook om de totale inzet op de digitale of interneteconomie in de regio Keyport. .

Ecologische ontwikkelingen

Om de opwarming van de aarde te beperken, moet de uitstoot van broeikasgassen aanzienlijk omlaag. In het Ontwerp van het Klimaatakkoord van december 2018 is een pakket van maatregelen uitgewerkt. Die maatregelen zijn veelomvattend. Het centrale doel is het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met ten minste 49 procent ten opzichte van 1990. Daarnaast kan de Europese inzet van het kabinet leiden tot een aangescherpte ambitie richting de 55 procent.

Het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen betekent een energietransitie die grote impact zal hebben op vrijwel alle facetten van onze samenleving. Op vele terreinen en in alle delen van ons land zijn grote veranderingen te verwachten. Ook op de arbeidsmarkt van de regio Keyport zal de energietransitie voelbaar en zichtbaar zijn. Nieuwe technologieën, energiebesparing en ander gedrag leiden tot een andere vraag naar producten en diensten en daarmee ook tot een andere samenstelling van de werkgelegenheid. Als de arbeidskrachten die nodig zijn voor de uitvoering van de regionale klimaatplannen niet beschikbaar zijn, kan dit de ambities van de regio Keyport om de broeikasemissies te reduceren belemmeren.

Opkomst van de circulaire economie

Een circulaire economie is gericht op het optimaal inzetten en hergebruiken van grondstoffen in de verschillende schakels van de productieketen: van de winning van grondstoffen tot consumptie. Grondstoffen dreigen schaars te worden door een groeiende bevolking en toenemende welvaart in de wereld. Hierdoor wordt het steeds belangrijker om de beschikbare grondstoffen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. Dit geeft ook nieuwe kansen voor bedrijven: nieuwe markten, meer samenwerking en minder grondstoffenverbruik. De transitie naar een circulaire economie is volgens de Europese Commissie 'de gelegenheid om onze economie te transformeren en nieuwe en duurzame concurrentievoordelen voor Europa te genereren'.

De transitie naar een circulaire economie biedt economische kansen voor Nederland (en daarmee ook de regio Keyport), kan Nederland minder afhankelijk maken van de import van schaarse grondstoffen en bijdragen aan een schoner milieu. Het is een flinke opgave om deze kansen te realiseren. Zo zijn investeringen en nieuwe allianties van bedrijven nodig en zullen bedrijven met gevestigde belangen de transitie remmen. Overheidsbeleid zal vaak nodig zijn om belemmeringen te overwinnen en een andere kijk op het belang van grondstoffen te krijgen.

3 Actualisatie indicator nulmeting

In dit hoofdstuk brengen we in beeld welke ontwikkelingen in de regio Keyport op het gebied van de strategische doelstellingen ten opzichte van de nulmeting in 2013 hebben plaatsgevonden. In elke paragraaf staat een van de vijf domeinen (algemeen, people, technology, business en basics) centraal.

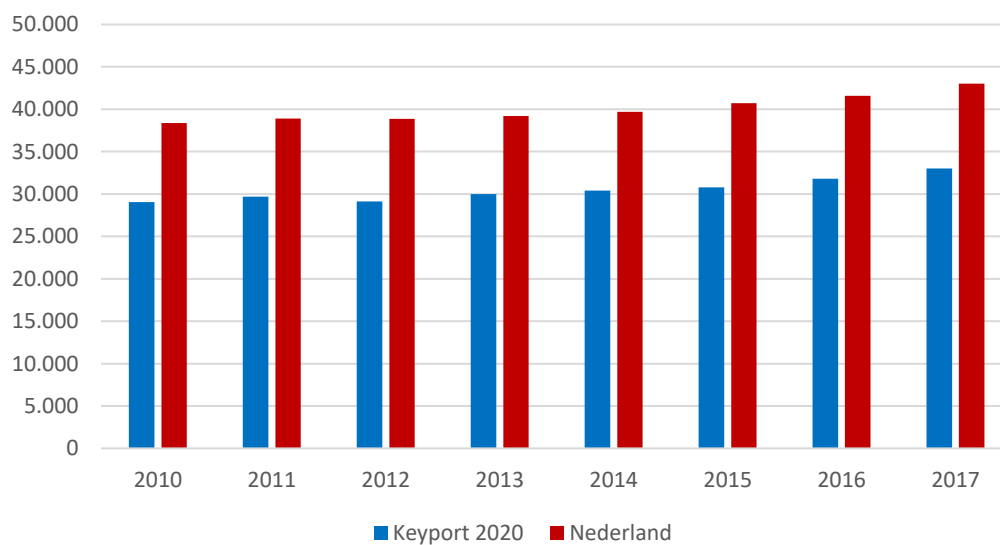
3.1 Algemeen¹⁰

Doelstelling 1:

In 2020 is het (negatieve) verschil tussen het bruto regionaal product per inwoner in de regio Keyport en het BBP per inwoner in Nederland gehalveerd¹¹.

In de regio Keyport is het BBP per inwoner sinds 2010 jaarlijks gestegen: van 29.040 euro in 2010 naar 33.020 euro in 2017 (figuur 3.1). Alleen in het jaar 2012 was er sprake van een afname van het BRP per inwoner. Vooral in het jaar 2017 is het BBP per inwoner in de regio Keyport ten opzichte van eerdere jaren relatief sterk toegenomen als gevolg van de florerende economie in de regio (zie §2.1)

Figuur 3.1 Bruto regionaal product per inwoner, Keyport en Nederland, 2010-2017

Bron: CBS

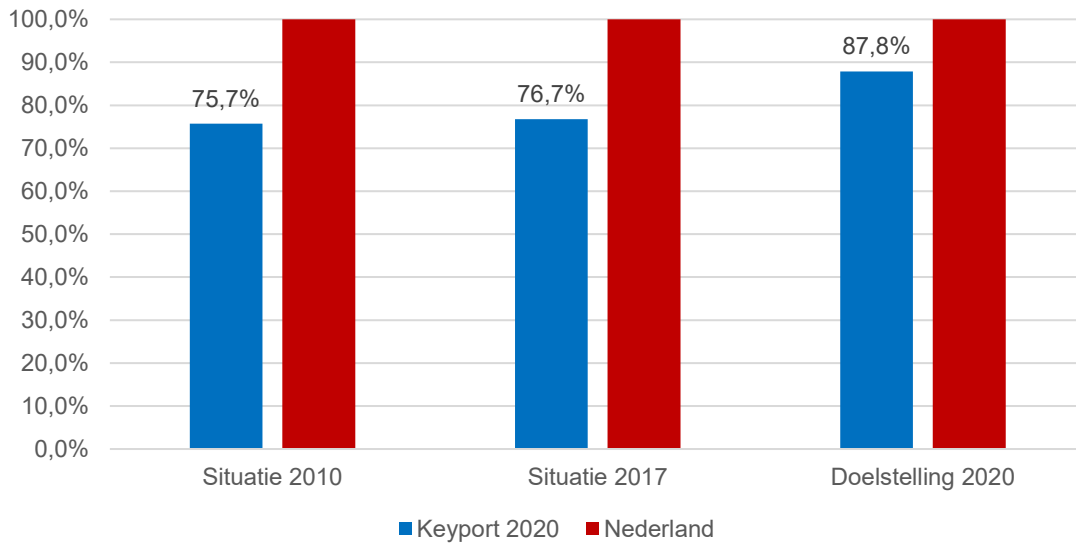
In 2010 was het verschil tussen BRP per inwoner in Keyport en Nederland ongeveer 9.300 euro. Anders geformuleerd: het BRP per inwoner van Keyport lag in 2010 op 75,7% van het Nederlandse gemiddelde. Volgens de geformuleerde doelstelling zou dit in 2020 87,8% moeten worden (figuur 3.2). Gedurende de periode 2010-2017 is het verschil tussen het bruto regionaal product per inwoner tussen Keyport en Nederland met één procentpunt afgenomen (tot 76,7%).

Gezien de geformuleerde doelstelling lijkt deze afname van het verschil onvoldoende om de geformuleerde doelstelling in 2020 te bereiken.

¹⁰ Voor het bruto regionaal product zijn alleen gegevens op COROP-niveau beschikbaar. De gepresenteerde gegevens in deze paragraaf zijn dan ook voor de regio Midden-Limburg, exclusief Cranendonck.

¹¹ In 2011 en 2018 is er een revisie geweest van de nationale en regionale rekeningen, waardoor de gegevens over het bruto regionaal product per inwoner afwijken van de gegevens zoals opgenomen in de nulmeting.

Figuur 3.2 BRP per inwoner Keyport ten opzichte van Nederland

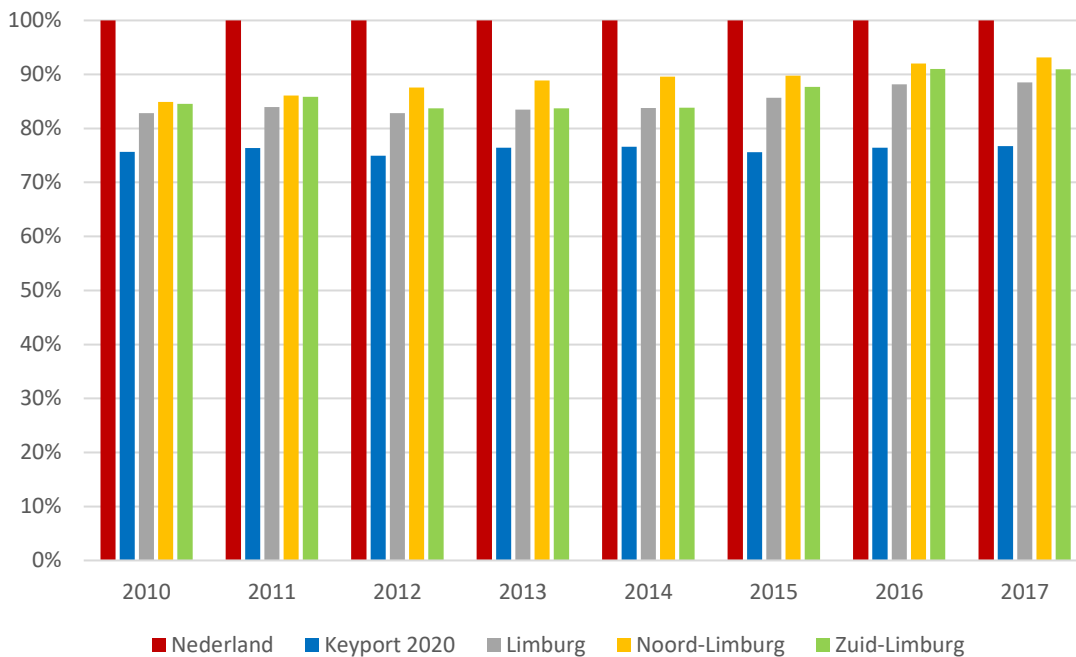

Bron: CBS, bewerking Etil

Een belangrijk aandachtspunt bij bovenstaande analyse is dat er in 2011 en 2018 sprake is geweest van een revisie van de nationale en regionale rekeningen. Op basis van de nieuwe gegevens is het verschil tussen BRP per inwoner in Keyport en Nederland 9.300 euro, terwijl dit op basis van de oude gegevens slechts 2.802 euro was¹².

Om na te gaan of de geformuleerde doelstelling op basis van de nieuwe gegevens nog wel realistisch is, hebben we in figuur 3.3 ook de gegevens van het BRP per inwoner voor Limburg, Noord-Limburg en Zuid-Limburg ten opzichte van Nederland weergegeven voor de periode 2010-2017. In Noord-Limburg is het verschil met Nederland gedurende de periode 2010-2017 met 8,4 procentpunt afgenomen, terwijl dit verschil in Zuid-Limburg met 7,0 procentpunt afgenomen is. De verschillen tussen de afname in Noord-Limburg en Zuid-Limburg zijn vergeleken met de afname in Keyport groot.

Figuur 3.3 BRP per inwoner Keyport, Limburg, Noord-Limburg en Zuid-Limburg ten opzichte van Nederland, 2010-2017

Bron: CBS, bewerking Etil

¹² Etil (2013). *Keyport 2020 Doelstellingen en nulmeting*

Toelichting doelstelling 1:

Door de regionale economie te stimuleren, is het uiteindelijk de bedoeling dat de welvaart van de regio bevordert wordt. Om de welvaart van een regio in beeld te brengen wordt veelal het bruto regionaal product per inwoner gehanteerd. De ontwikkeling van het BRP in de regio Keyport is van veel factoren afhankelijk. Op een deel van die factoren hebben de actoren binnen de regio zelf invloed, maar het BRP wordt vooral bepaald door de omliggende gebieden en (vooral) de ontwikkeling van de (wereld)economie in het algemeen.

Omdat de ontwikkeling van het BRP voor het grootste deel afhankelijk is van externe factoren, is het lastig om als doelstelling een groeipercentage op het huidige BRP te leggen. Immers: als de huidige crisis lang aanhoudt zal de groei van het BRP vrijwel zeker achterblijven bij iedere doelstelling. Als de economie echter weer aantrekt, kan een groeidoelstelling relatief eenvoudig gehaald worden, zonder dat dit het resultaat is van vooruitgang die gerealiseerd is door actoren binnen de regio Keyport. Daarom is er een doelstelling geformuleerd die ambitieus is en tevens rekening houdt met conjunctuurschommelingen buiten de invloedssfeer van actoren binnen de regio Keyport. Door de ontwikkeling af te zetten tegen het Nederlandse gemiddelde kan gezien worden of de regio Keyport zich bovengemiddeld ontwikkelt.

3.2 People

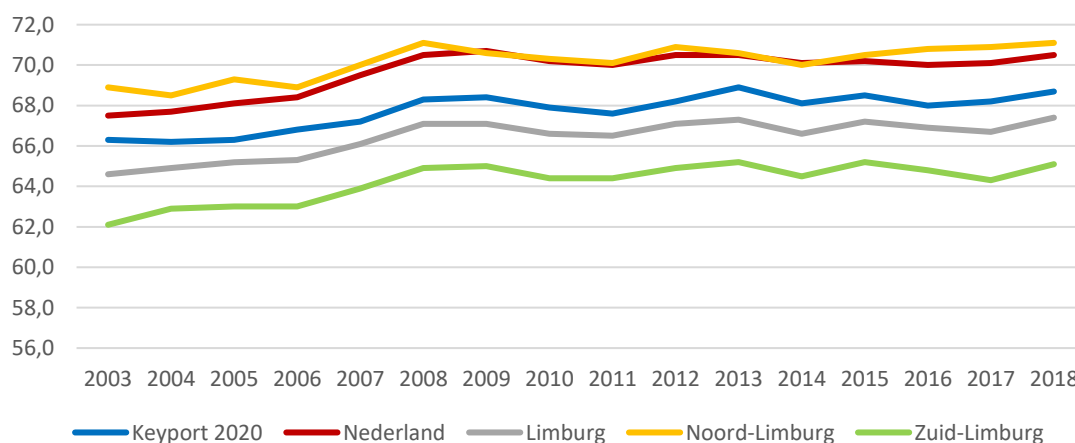
3.2.1 Arbeidsparticipatie

Doelstelling 2:

In 2020 is de (bruto) arbeidsparticipatie in de regio Keyport toegenomen tot 70%¹³

De (bruto) arbeidsparticipatie ligt in de regio Keyport in 2018 met 68,7% onder het Nederlandse gemiddelde (figuur 3.4). Afhankelijk van enkele fluctuaties, veelal veroorzaakt door conjunctuurgolven, ligt de participatiegraad in Keyport gedurende de periode 2010-2018 gemiddeld 2 procentpunt onder het landelijk niveau. Gedurende de periode 2010-2018 is dit verschil afgenomen, van 2,3 procentpunt in 2010 naar 1,8 procentpunt in 2018.

Figuur 3.4 Bruto arbeidsparticipatie in Nederland, Limburg, Noord- en Zuid-Limburg en Keyport, 2003-2018

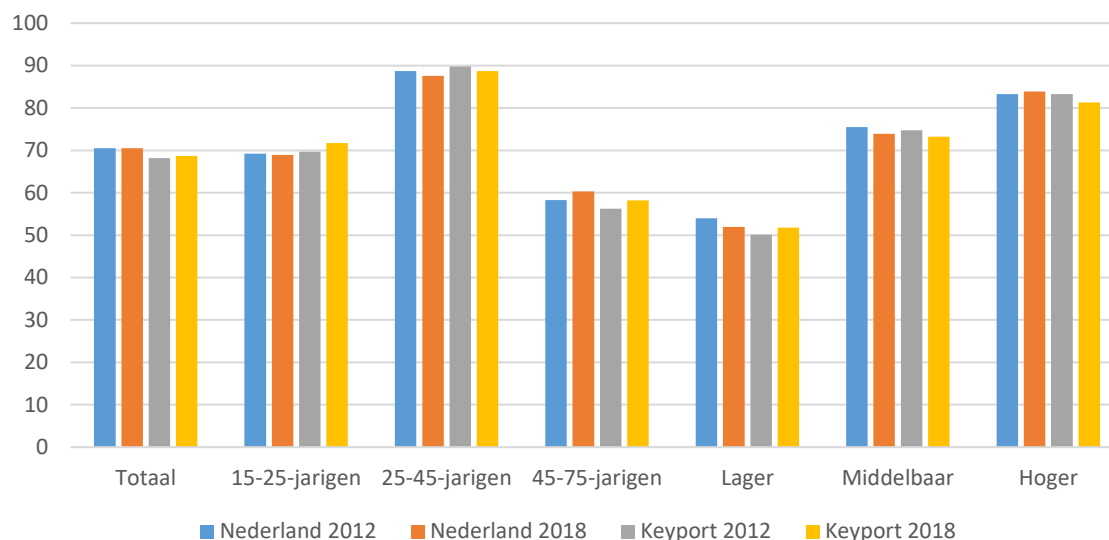
Bron: CBS, bewerking Etil

¹³ In 2015 is het CBS bij de gegevens over arbeidsdeelname overgestapt op de ILO-definitie. Binnen de ILO-definitie wordt uitgegaan van de leeftijdsgroep 15-74-jarigen en niet zoals voorheen van de leeftijdsgroep 15-64-jarigen. Deze wijziging heeft ook gevolgen voor de in 2013 vastgestelde ambitie binnen doelstelling 2. Deze hebben we dan ook aangepast van 75% naar 70%.

Een belangrijke oorzaak voor het verschil in arbeidsparticipatie tussen Keyport en Nederland is het verschil in leeftijdsopbouw tussen beide regio's. Binnen Keyport is het aandeel 45 tot 75 jarigen groter dan in Nederland het geval is. Ouderen hebben een lagere arbeidsparticipatie dan jongeren en 25 tot 45 jarigen (zie figuur 3.5). Kijken we naar de arbeidsparticipatie naar leeftijd dan zijn de verschillen tussen Keyport en Nederland beperkt, voor de leeftijdsgroepen 15 tot 25 jarigen en 25 tot 45 jarigen ligt deze in 2018 in de regio Keyport zelfs hoger dan in Nederland..

Het leeftijdsverschil in de omvang van de arbeidsparticipatie is ook een belangrijke reden waarom de ontwikkeling van de arbeidsparticipatie redelijk vlak verloopt. Door de vergrijzing neemt het aandeel ouderen in de beroepsbevolking toe, waardoor de arbeidsparticipatie onder druk komt te staan. Ten opzichte van de geformuleerde doelstelling (arbeidsparticipatie van 70%) moet de arbeidsparticipatie in de regio Keyport gedurende de periode 2019-2020 nog met 1,3 procentpunt stijgen.

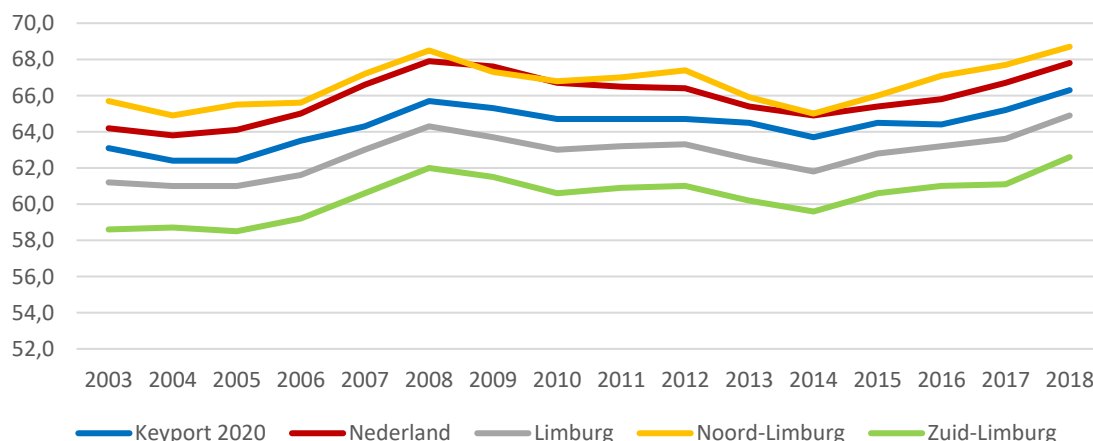
Figuur 3.5 Bruto arbeidsparticipatie naar kenmerken, Nederland en Keyport, 2012-2018

Bron: CBS, bewerking Etil

Naast de bruto arbeidsparticipatie is het ook belangrijk om naar de ontwikkeling van de netto arbeidsparticipatie, het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking, te kijken. Theoretisch zou de participatie namelijk kunnen toenemen bij gelijkblijvende werkgelegenheid, doordat meer mensen zich als werkloos/werkzoekend inschrijven. Door het aantrekken van de economie is de netto arbeidsparticipatie in de regio Keyport vanaf het jaar 2014 sterk toegenomen. De stijging is ten opzichte van Nederland, Limburg, Noord-Limburg en Zuid-Limburg wel relatief beperkt.

Figuur 3.6 Netto arbeidsparticipatie in Nederland, Limburg, Noord- en Zuid-Limburg en Keyport, 2003-2018

Bron: CBS, bewerking Etil

Toelichting doelstellingen 2 en 3:

De regio Midden-Limburg is door het Rijk geclassificeerd als anticipeerregio. Dit betekent dat de bevolking regiobreed nog niet afneemt, maar het de verwachting is dat dit op termijn wel zal gebeuren. Daarbij is de bevolkingssamenstelling wel al aan veranderingen onderhevig, met een toenemend aandeel ouderen (vergrijzing) en een afnemend aandeel jongeren (ontgroening). Tevens kan het voorkomen dat de bevolking in delen van de regio wel al afneemt. De gemeente Cranendonck ligt buiten het anticipeergebied Midden-Limburg, maar zal als perifere gemeente (op termijn) niet aan de bevolkingskrimp kunnen ontkomen.

Bevolking is een belangrijk thema in de regio Keyport. Een krimpende en vergrijzende bevolking heeft namelijk ook gevolgen op het toekomstige arbeidsaanbod. Om de ontwikkeling van de beroepsbevolking in goede banen te leiden heeft Keyport twee doelstellingen in het domein 'people' geformuleerd: één over de vergroting van de arbeidsparticipatie en één over de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt. De eerste doelstelling is meer kwantitatief ingestoken, immers: bij een grotere participatie worden de gevolgen van bevolkingskrimp gecompenseerd of teniet gedaan. De tweede doelstelling is vanuit kwalitatief oogpunt bezien. Het is namelijk van belang dat de werkgelegenheid en de beroepsbevolking in een regio bij elkaar passen, of dit nou op een laag, middelbaar of hoog opleidingsniveau is.

3.2.2 Aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt¹⁴

Doelstelling 3:

In 2020 is de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de speerpuntsectoren van Keyport optimaal.

Voor een goed functionerende arbeidsmarkt is het van belang dat er balans is tussen vraag (de werkgevers) en aanbod (werknemers en werkzoekenden). 'Balans' op de arbeidsmarkt is niet hetzelfde als een situatie van 'geen krapte' of 'geen tekort'. Dit kan namelijk ook het resultaat zijn van het gebrek aan vraag naar arbeid (zoals in de huidige crisissituatie veelal het geval is). Er dient dus gestreefd te worden naar een situatie waarin er zowel voldoende vraag als voldoende aanbod is. Daarbij zou als randvoorwaarden moeten gelden dat:

- de werkgelegenheid groeit (of in ieder geval eenzelfde ontwikkeling doormaakt als landelijk), vooral in beroepsgroepen die voor de speerpunten van belang zijn;
- er voldoende stageplekken op mbo niveau zijn;
- de werkloosheid afneemt (reeds behandeld in paragraaf 2.1).

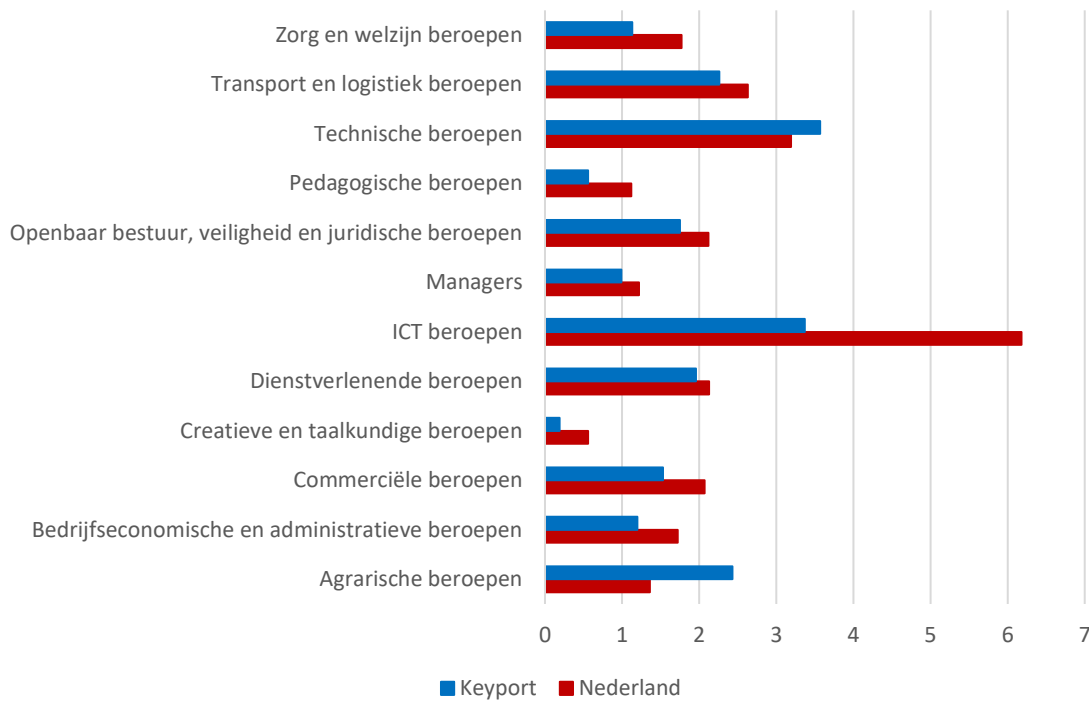
Huidige arbeidsmarktspanning¹⁵

In de regio Keyport is de spanning op de arbeidsmarkt de afgelopen twee jaar sterk toegenomen. In het vierde kwartaal van 2018 is de arbeidsmarkt in de regio Keyport met een spanningsindicator van 1,81 als 'krap' te typeren. De arbeidsmarktspanning ligt daarmee net iets lager dan landelijk, spanningsindicator van 1,99, het geval is. De toename van de spanning doet zich vooral voor in technische beroepen, ICT beroepen, agrarische beroepen en transport en logistiek beroepen. Ondanks de toegenomen arbeidsmarktspanning zijn er in de regio Keyport ook nog mensen die (veel) concurrentie op de arbeidsmarkt ervaren. Het gaat om mensen die werkzaam zijn in creatieve en taalkundige beroepen en om pedagogische beroepen.

¹⁴ De presenteerde gegevens in deze paragraaf hebben betrekking op de regio Midden-Limburg, exclusief de gemeente Cranendonck.

¹⁵ De spanningsindicator van het UWV verschaft inzicht in de spanning op de arbeidsmarkt. Het is de verhouding tussen openstaande en kortdurende vacatures. Een score > 1,5 is gunstig voor werkzoekenden; er is meer vraag dan aanbod (typering krap). Wanneer de score > 4,0 is de situatie zeer krap. Een score lager dan 0,67 is ongunstig voor werkzoekenden; er is meer aanbod dan vraag. Bij een score < 0,25 is de situatie zeer ruim. Bij een score tussen 0,67 en 1,5 is er sprake van evenwicht op de arbeidsmarkt.

Figuur 3.7 Arbeidsmarktspanning naar beroepsklasse, Nederland en Keyport, 4^e kwartaal 2018

Bron: UWV

Toekomstige aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt

Figuur 3.8 toont voor opleidingscategorieën binnen het middelbaar (beroeps)onderwijs en het hoger onderwijs hoe in de regio Keyport de komende zes jaar (2017-2022) de verhouding tussen de totale arbeidsvraag en het totale arbeidsaanbod naar verwachting zal zijn. We maken onderscheid in een vijftal ITA-typeringen voor schoolverlaters, van slecht ($ITA > 1,15$) tot zeer goed ($ITA \leq 0,85$)^{16, 17}.

Het is de verwachting dat in de regio Keyport de toekomstige perspectieven voor jongeren die tussen 2017 en 2022 de arbeidsmarkt zullen betreden gemiddeld genomen over alle mbo en hbo opleidingscategorieën goed zijn (figuur 3.8). Dit biedt ook kansen voor andere werkzoekenden. Er zijn echter verschillen tussen opleidingsniveaus- en richtingen¹⁸:

- De opleidingsrichtingen binnen het opleidingsniveau mbo 2/3 hebben een ‘matig’ perspectief in de regio Keyport. Hetzelfde geldt voor de landelijke situatie, met uitzondering van mbo 2/3 techniek: landelijk heeft deze richting op mbo 2/3 een iets beter (typering ‘redelijk’) perspectief.
- In Keyport hebben schoolverlaters van mbo 4 techniek, hbo techniek, hbo gezondheidszorg en hbo onderwijs goede arbeidsmarktperspectieven, terwijl schoolverlaters mbo 4 economie, hbo economie een ‘matig’ perspectief hebben.
- Ook bij opleidingstypen waar sprake is van een aanbodoverschot is het mogelijk dat er als gevolg van een kwalitatieve mismatch problemen zijn om in de personeelsbehoeften te voorzien.

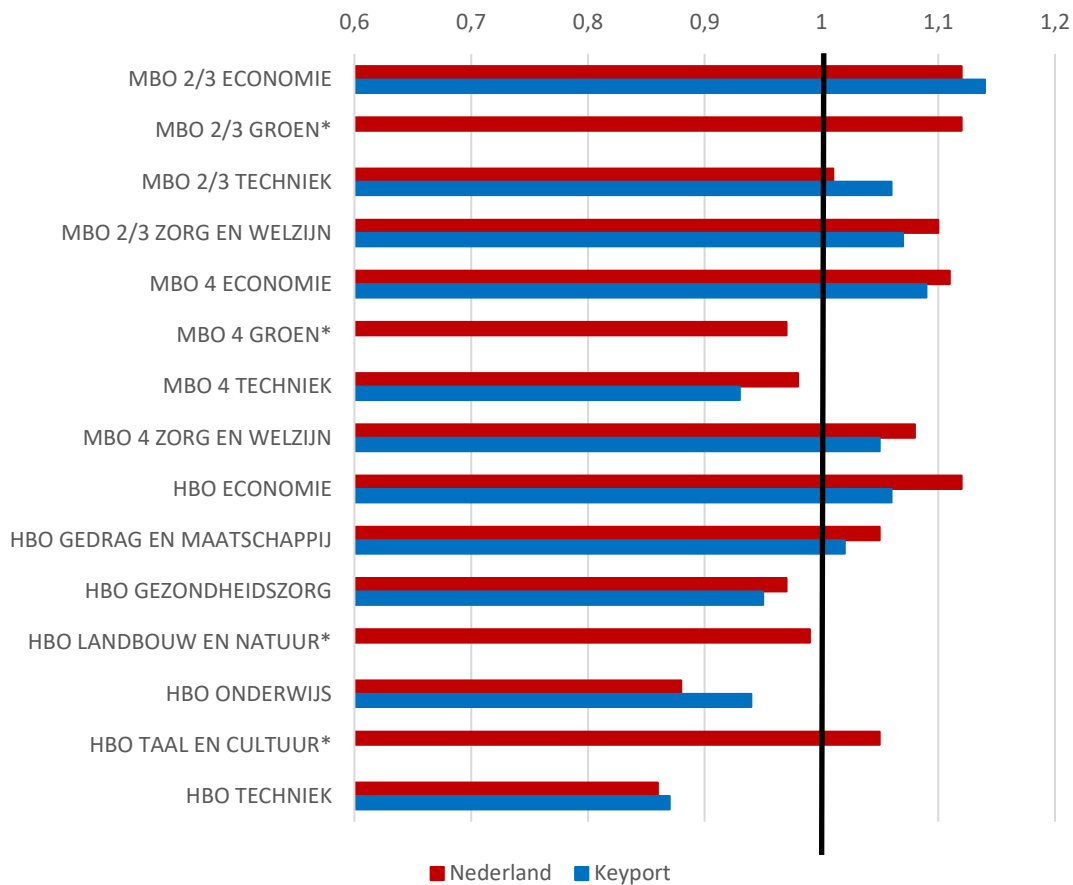
Vooral werkgevers in de speerpuntsectoren agribusiness, logistiek, maakindustrie en zorg zullen relatief veel moeite hebben om in de personeelsbehoeften te voorzien. Gezien de perspectieven voor de economische opleidingsrichtingen is dit probleem naar verwachting voor werkgevers binnen de leisure & retail relatief minder groot.

¹⁶ De indicator toekomstig arbeidsmarktperspectief (ITA) geeft voor schoolverlaters en werkzoekenden op elk opleidingsniveau de verwachte verhouding weer tussen het totale arbeidsaanbod en de totale arbeidsvraag over de prognoseperiode.

¹⁷ Een kwalitatieve beschrijving van de ITA. $ITA \leq 0,85$ wordt als “zeer goed” getypeerd, $ITA > 0,85$ en $\leq 1,00$ als “goed”, $ITA > 1,00$ en $\leq 1,05$ als “redelijk”, $ITA > 1,05$ en $\leq 1,15$ als “matig” en $ITA > 1,15$ als “slecht”

¹⁸ Bij de weergegeven arbeidsmarktperspectieven naar opleidingsniveau en studierichting hoort een kanttekening: de scores tonen het gemiddelde perspectief per opleidingscategorie. Er kan variatie bestaan in de perspectieven die de onderliggende opleidingen bieden.

Figuur 3.8 Toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022 per opleidingscategorie, Keyport en Nederland**

* Regionale aantallen werkzame personen zijn onvoldoende klein om een perspectief vast te kunnen stellen.

** Een kwalitatieve beschrijving van de ITA. ITA ≤ 0,85 wordt als “zeer goed” getypeerd, ITA > 0,85 en ≤ 1,00 als “goed”, ITA > 1,00 en ≤ 1,05 als “redelijk”, ITA > 1,05 en ≤ 1,15 als “matig” en ITA > 1,15 als “slecht”

Bron: ROA (POA), bewerking Etil

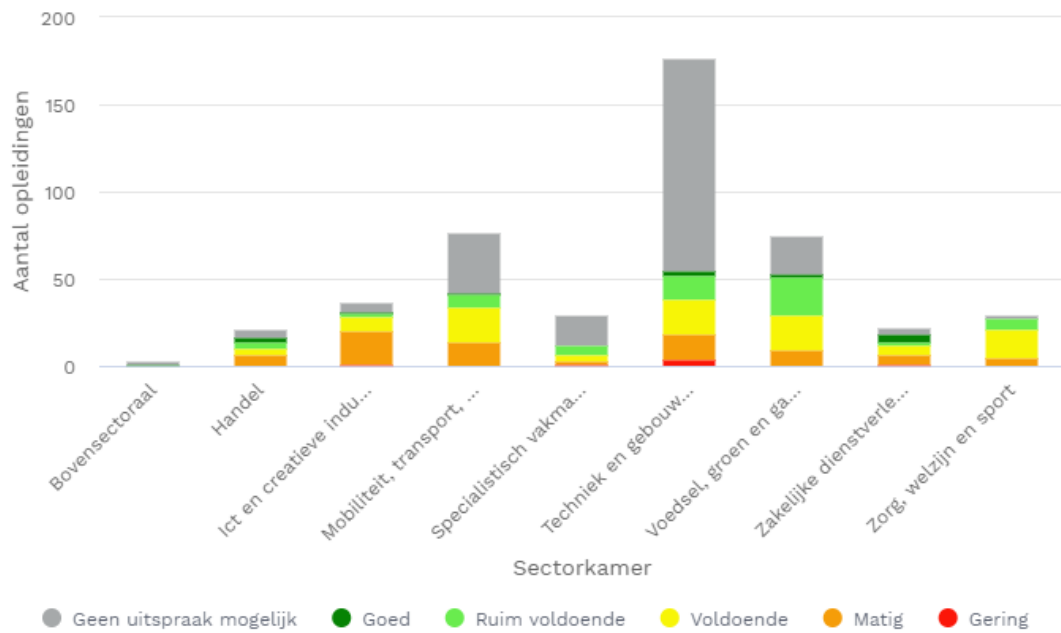
Kans op stage en kans op leerbaan

Voor een goed functionerende arbeidsmarkt is het van belang dat er voldoende stageplekken en leerbanen beschikbaar zijn voor deelnemers aan middelbaar onderwijs. In deze tijdelijke arbeidsplaatsen kunnen mbo’ers kennis en ervaring opdoen waar zij zelf en hun (toekomstige) werknemers profijt van zullen hebben. Jaarlijks publiceert de stichting Samenwerking Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) een overzicht van de regionale kansen en tekorten voor stageplaatsen en leerbanen. De categorieën in figuur 3.9.a en 3.9.b worden als volgt gedefinieerd:

- *Goed*: meer stageplaatsen/leerbanen dan het aantal studenten
- *Ruim voldoende*: in het algemeen evenwicht, sommige opleidingen meer stageplaatsen dan leerlingen
- *Voldoende*: evenwicht tussen leerlingen en stageplaatsen
- *Matig*: in het algemeen evenwicht, sommige opleidingen minder stageplaatsen dan leerlingen
- *Gering*: tekort aan stageplaatsen/leerbanen
- *Geen uitspraak mogelijk*: niet alle mbo-instellingen bieden opleidingen zowel in de bol als in de bbl aan. Daarom wordt niet voor alle opleidingen zowel bij kans op stage als bij kans op leerbaan een uitspraak gedaan.

In de regio Keyport heeft veruit het grootste aandeel van de mbo-opleidingen, waarvoor een uitspraak kans op stage (meer dan 70 procent voldoende tot goede kans) of een kans op leerbaan (meer dan 95% voldoende tot goede kans) mogelijk is, een *voldoende* tot *goede* kans. Werkgevers zien het aanbieden van stages en/of leerbanen als een belangrijk wervingsinstrument in de huidige gespannen arbeidsmarkt.

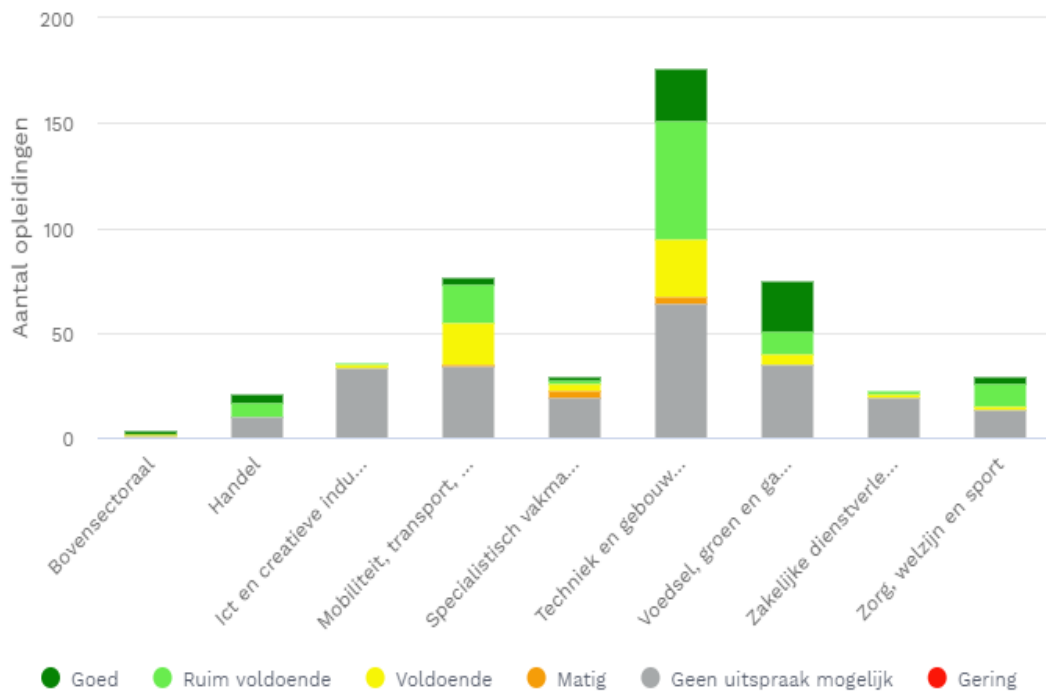
Figuur 3.9.a Kans op stage 2019, aantal opleidingen met bijbehorende perspectief, Keyport*

*Aantal opleidingen met een bepaald perspectief Kans op stage

Bron: SBB, bewerking Etil

Figuur 3.9.b Kans op leerbaan 2019, aantal opleidingen met bijbehorende perspectief, Keyport*

*Aantal opleidingen met een bepaald perspectief Kans op stage

Bron: SBB, bewerking Etil

3.3 Technology

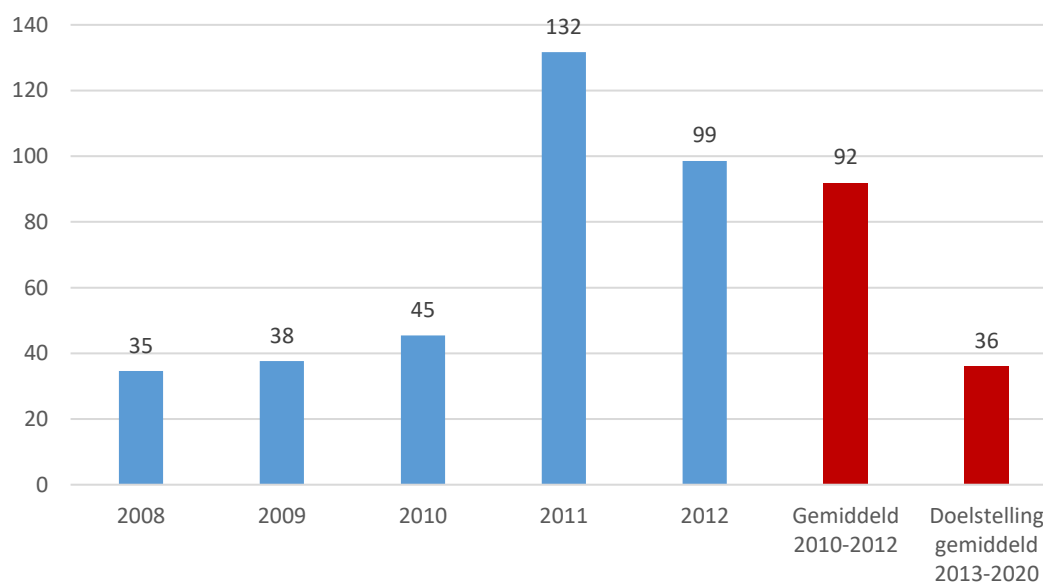
3.3.1 Patentaanvragen

Doelstelling 4:

Er zijn minimaal 250 patenten aangevraagd vanuit de Keyport regio tot 2020

De meeste recente gegevens over patentaanvragen stammen uit de periode 2008-2012¹⁹. In die jaren werden er vooral in 2011 (132) en 2012 (99) veel patentaanvragen vanuit de regio Keyport gedaan. Keyport heeft bij de nulmeting uitgesproken gedurende de periode 2013-2020 gemiddeld 36 patentaanvragen vanuit de regio te willen realiseren. Met de aantallen in 2011 en 2012 is de regio Keyport goed op weg om deze doelstelling te realiseren.

Figuur 3.10 Patentaanvragen 2008-2012 en doelstelling, Keyport*

*Als raming voor de gegevens voor Keyport hebben we de gegevens voor de regio Midden-Limburg gebruikt.

Bron: Eurostat, Etil, 2019

Toelichting doelstellingen 4 en 5:

Het domein 'technology' draait vooral om de innovatieve kracht van Keyport. Dit vertaalt zich in zowel het aantal patentaanvragen als in de innovatie-uitgaven. Beide aspecten zijn interessante gegevens om naar te kijken. Patent-aanvragen zijn een 'tastbaar' bewijs van geslaagde nieuwe ontwikkelingen: ze geven aan dat er niet alleen geïnvesteerd en nagedacht wordt, maar dat de investeringen in onderzoek en ontwikkeling (research en development, R&D) zich ook terugbetalen in unieke vondsten, die middels patenten beschermd kunnen worden.

Patenten zijn echter slechts een deel van het verhaal. Het komt namelijk vaak voor dat bedrijven wel innoveren, maar deze innovaties niet in een patent vastleggen. Patent-aanvragen zijn immers vaak langdurige procedures die bedrijven in eerste instantie meer geld kosten dan ze opleveren. Daarbij kan het voordeel van een patent soms snel door concurrenten teniet worden gedaan, door een paar eenvoudige aanpassingen in het ontwerp. Daarom kiezen bedrijven er vaak voor om, in plaats van een patent aan te vragen, het product onder een merknaam te registreren. Daarmee hopen ze een goede marktpositie te verwerven voordat concurrenten hun idee kunnen kopiëren. Omdat niet alle innovatie tot een patent(aanvraag) leidt is het daarom van belang ook naar de uitgaven aan R&D in het algemeen te kijken.

¹⁹ Patentaanvragen bij de European Patent Office (Eurostat).

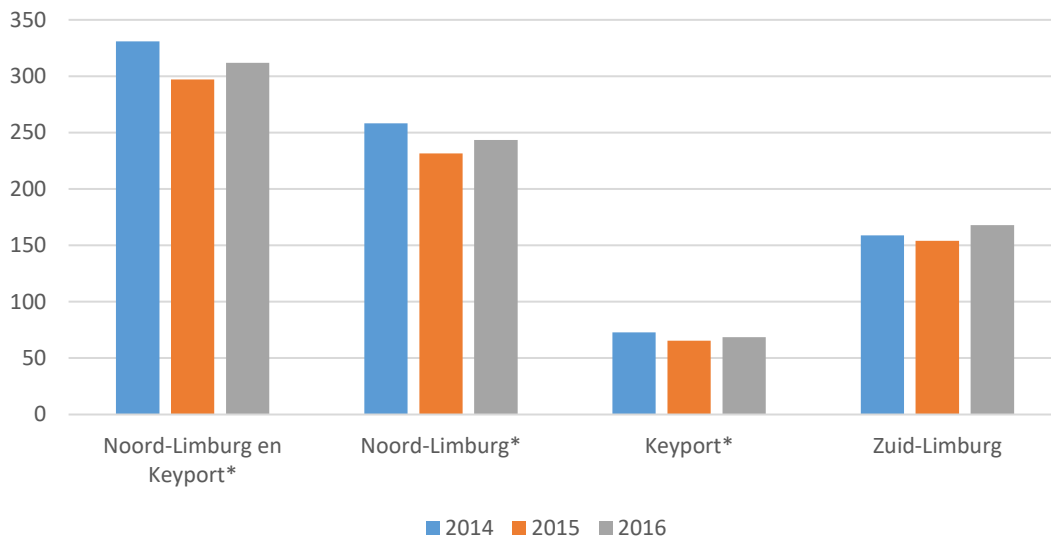
3.3.2 R&D-uitgaven

Doelstelling 5:

De private R&D uitgaven in de Keyport regio zijn tot 2020 met een derde toegenomen tot 0,8% van het BRP²⁰

Bij de nulmeting in 2013 waren er gegevens over de private R&D-uitgaven voor de jaren 2006, 2008 en 2010 beschikbaar op het niveau van de regio Keyport²¹. Inmiddels is het gezien de beperkte steekproef van de Community Innovation Survey (CIS) niet langer mogelijk om de gegevens op het niveau van de regio Keyport beschikbaar te stellen. De gegevens kunnen alleen op het niveau van Noord-Limburg en de Keyport regio inzichtelijk worden gemaakt²². Om toch een indicatie te geven van de R&D uitgaven in de regio Keyport hebben we een raming gemaakt (zie toelichting onder figuur 3.11).

Figuur 3.11 R&D uitgaven 2014-2016, Noord-Limburg en Keyport, Noord-Limburg*, Keyport* en Zuid-Limburg (x €1 miljoen)

* Raming R&D uitgaven Noord-Limburg en Keyport o.b.v. gemiddelde verhouding R&D uitgaven tussen Noord-Limburg en Keyport in 2006, 2008 en 2010 (22% Keyport en 78% Noord-Limburg)²³

Bron: CBS, bewerking Etil

De innovatiekracht van regio wordt vaak uitgedrukt in de R&D-intensiteit: de uitgaven aan R&D als percentage van het bruto binnenlands product (bbp) of bruto regionaal product (brp). Tussen 2014 en 2016 waren de (geraamde) R&D-uitgaven in de regio Keyport gemiddeld circa 0,9% van het BRP (figuur 3.12). De door Keyport geformuleerde doelstelling is 0,8% van het BRP in 2020. Het aandeel private R&D uitgaven ligt gedurende de periode 2014-2016 dus op een hoger niveau dan de beoogde doelstelling.

Niet alleen in absolute zin vinden er meer R&D-uitgaven in Noord-Limburg en de Keyport regio plaats, ook in verhouding tot het brp blijken deze twee deelregio's gezamenlijk R&D-intensiever te zijn dan Zuid-Limburg. Daarentegen huisvest Zuid-Limburg juist de meeste campussen. Dit is een interessant gegeven, gelet op het belang dat wordt toebedeeld aan de campussen in het regionale innovatieproces. De regionale sectorstructuur en specialisatie zijn echter ook belangrijke factoren die de R&D intensiteit bepalen. In zijn algemeenheid is de maakindustrie het meest R&D-intensief. Hierbinnen zijn de elektrische apparatenindustrie, elektrotechnische industrie, machine-industrie, farmaceutische industrie en auto- en aanhangwagenindustrie in het bijzonder R&D-intensief. Daarnaast is er ook een aantal R&D-intensieve dienstensectoren. Het gaat hierbij vooral om bedrijven actief in het spur- en

²⁰ R&D-uitgaven van hoger onderwijsinstellingen en het Maastricht UMC zijn niet meegenomen, hetgeen in totaal in Limburg in 2014 190 miljoen euro was.

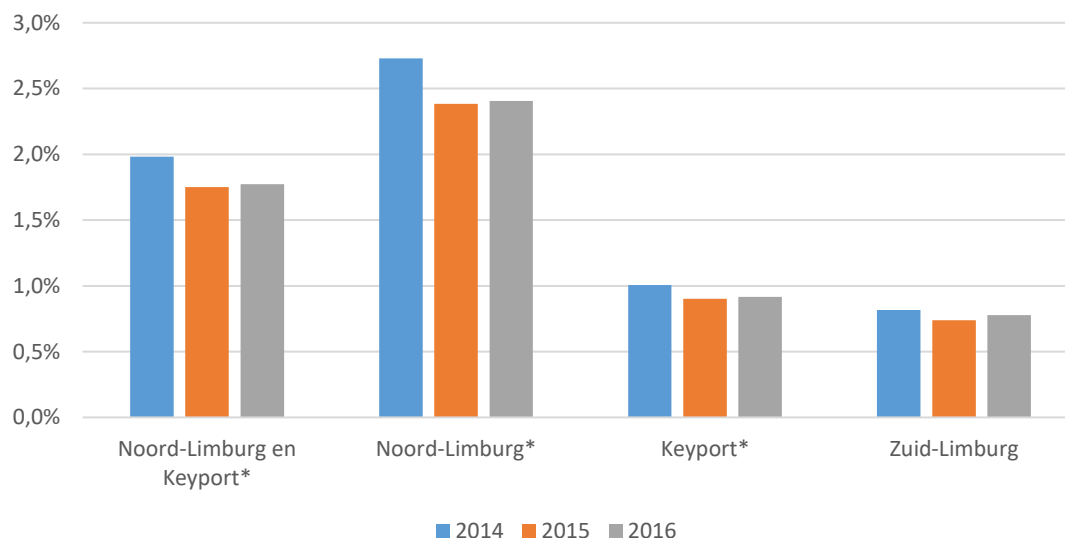
²¹ Als raming voor de gegevens voor Keyport hebben we de gegevens voor de regio Midden-Limburg gebruikt.

²² CBS en TNO (2017). *Compositie analyse van de Limburgse economie*

²³ Dit is een voorzichtige inschatting. Ook met deze voorzichtige inschatting wordt de beoogde doelstelling bereikt.

ontwikkelingswerk en dienstverlening op het gebied van informatietechnologie (inclusief softwareontwikkeling) en informatie (zoals dataplatforms, webhosting en webportals). Ook architecten, ingenieursdiensten en industrieel ontwerpers (deze laatste subsector is onderdeel van de bedrijfstak design, fotografie en vertaalbureaus) zijn relatief R&D-intensief. Doorredenerend zou de meer diverse sectorstructuur binnen de maakindustrie in Noord-Limburg en de Keyport regio dan een deelverklaring kunnen zijn²⁴.

Figuur 3.12 R&D uitgaven als percentage van het BRP, Noord-Limburg en Keyport, Noord-Limburg*, Keyport* en Zuid-Limburg, 2014-2016

* Raming R&D uitgaven Noord-Limburg en Keyport o.b.v. gemiddelde verhouding R&D uitgaven tussen Noord-Limburg en Keyport in 2006, 2008 en 2010 (22% Keyport en 78% Noord-Limburg)

Bron: CBS, bewerking Etil

3.4 Business

3.4.1 Investerings

Doelstelling 6²⁵:

De jaarlijkse investeringen in vaste activa door de bedrijven en maatschappelijke organisaties in de regio Keyport regio nemen tot 2020 toe tot gemiddeld²⁶ € 1.400 miljoen per jaar²⁷

Bij het inzichtelijk maken van de jaarlijkse investeringen kijken we naar alle investeringen²⁸. Dat wil zeggen: uitgaven voor geproduceerde materiële of immateriële activa die langer dan een jaar in het productieproces worden gebruikt.

²⁴ CBS en TNO (2017). *Compositie analyse van de Limburgse economie*

²⁵ Voor de investeringen in vaste activa zijn alleen gegevens op COROP-niveau beschikbaar. De gepresenteerde gegevens zijn dan ook voor de regio Midden-Limburg, exclusief Cranendonck.

²⁶ Door naar het gemiddelde van meerdere jaren te kijken, kan er voor uitschieters naar boven of beneden gecorrigeerd worden.

²⁷ In 2011 en 2018 is er een revisie geweest van de nationale en regionale rekeningen, waardoor de gegevens over de investeringen afwijken van de gegevens zoals opgenomen in de nulmeting. De doelstelling is aangepast, van €1.500 miljoen tot €1.400 miljoen, zodat de eerder vastgestelde ambitie overeenkomt met de nieuwe gegevens.

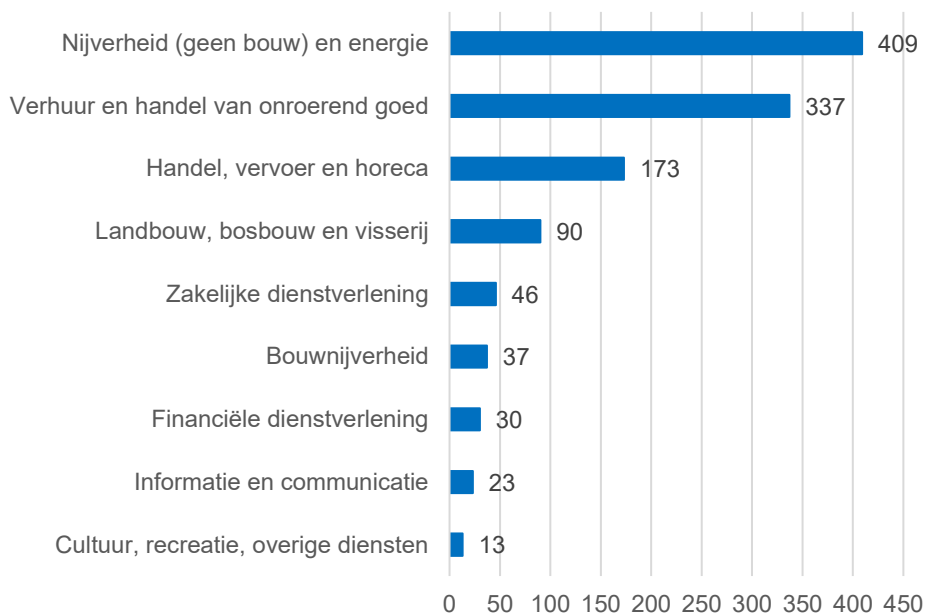
²⁸ Idealiter zouden we alleen investeringen (>€ 1 miljoen) in de doelstelling meenemen. Deze gegevens zijn echter niet voorhanden.

De investeringen in vaste activa omvatten:

- Het saldo aan- en verkopen van materiële vaste activa (woningen en bedrijfsgebouwen); grond-, weg- en waterbouwkundige werken; vervoermiddelen; machines, installaties en computer; in cultuur gebrachte activa zoals bomen en vee)
- Het saldo aan- en verkopen immateriële activa (exploratie van minerale reserves; computerprogrammatuur en grote databanken; originelen op het gebied van woord, beeld en geluid; overige immateriële vaste activa)
- Grondverbetering (ontginning, ruilverkaveling en het bouwrijp maken van grond).

Bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn actief in verschillende sectoren. De grootste investeringen worden gedaan door bedrijven in de sectoren nijverheid (geen bouw) en energie en verhuur en handel van onroerend goed. In de speerpuntsectoren van Keyport vinden relatief veel van de investeringen plaats (industrie en energie, landbouw, handel, vervoer en horeca, zakelijke dienstverlening).

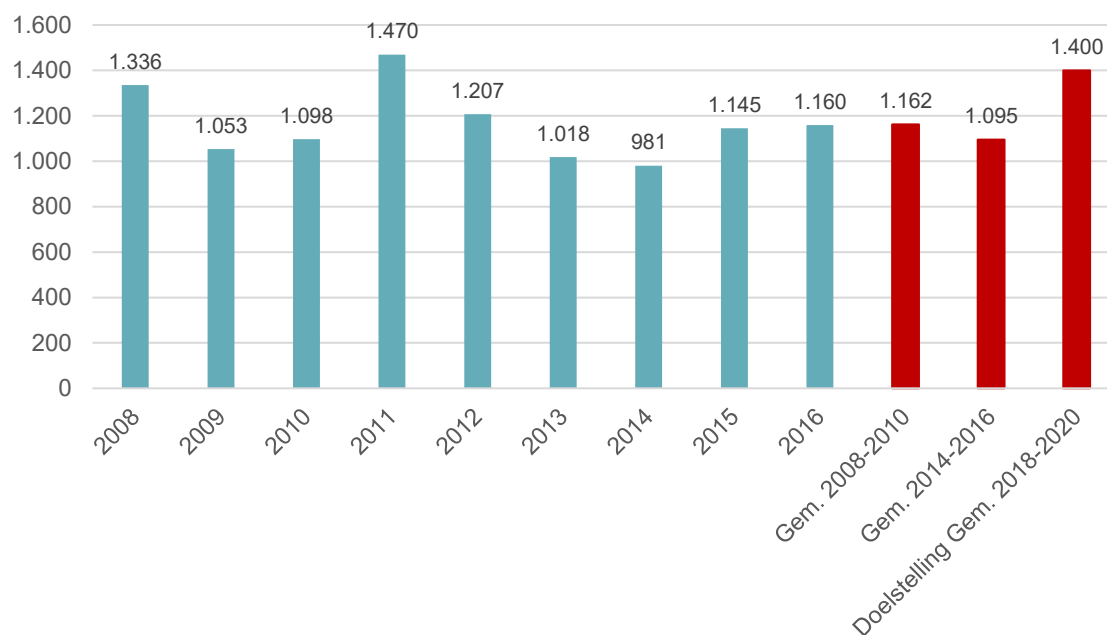
Figuur 3.13 Investeringen in vaste activa door bedrijven en maatschappelijke organisaties, 2016, in miljoenen euro's

Bron: CBS, bewerking Etil

Wanneer investeringen door publieke organen (overheid, onderwijs en zorg) buiten beschouwing worden gelaten, lagen de investeringen in de regio Keyport de afgelopen jaren op gemiddeld 1,1 miljard (figuur 3.14). Door naar het gemiddelde van meerdere jaren te kijken, kan er voor uitschieters naar boven of beneden gecorrigeerd worden. In 2008, het laatste jaar van hoogconjunctuur lagen de investeringen nog tussen de 1,3 miljard en 1,4 miljard euro. Voor de geformuleerde doelstelling zijn deze investeringen, en dan nog iets hoger, als het uitgangspunt gekozen. Gedurende de periode 2014-2016 ligt het aantal investeringen (1,1 miljard euro) in de regio Keyport nog onder het beoogde niveau van 1,4 miljard euro gedurende de periode 2018-2020.

Figuur 3.14 Investerings in vaste activa door bedrijven en maatschappelijke organisaties, Keyport, 2008-2016, 2008-2010, 2014-2016 en doelstelling 2018-2020, in miljoenen euro's

Bron: CBS, bewerking Etil

Toelichting doelstellingen 6 en 7:

De doelstellingen in het domein 'business' hebben betrekking op twee kanten van het bedrijfsleven: de input voor ontwikkeling, in de vorm van investeringen, en de output in de vorm van nieuwe bedrijfsoprichtingen (starters), inkomende verhuizingen en bedrijfsuitbreidingen.

De investeringen dienen als ijkpunt voor het vertrouwen van bedrijven en organisaties in de toekomst van de regio. Het is een belangrijke indicator voor de aantrekkelijkheid van het regionale vestigingsklimaat. Voor de toekomstige ontwikkeling is het van belang dat bedrijven blijven investeren. Investerings leiden tot nieuwe mogelijkheden voor bedrijven, om bijvoorbeeld meer of efficiënter te produceren en daarmee tot meer omzet of toegevoegde waarde te komen.

Investerings worden ook gedaan om nieuwe bedrijven of nieuwe bedrijfsonderdelen op te starten. Het aantal nieuwe vestigingen in een regio, door starters of inkomende verhuizingen, kan dan ook gezien worden als een gevolg van de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat.

Het aantal starters is echter maar één kant van het verhaal. Bedrijven kunnen immers ook opgeheven worden of vanuit de regio naar elders verhuizen. Het is dan ook van belang dat het saldo van oprichtingen en opheffingen positief is. Bij starters is het verder van belang dat het oprichtingen zijn, die voor langere tijd actief blijven in de regio.

3.4.2 Bedrijvendynamiek en starters²⁹

Doelstelling 7:

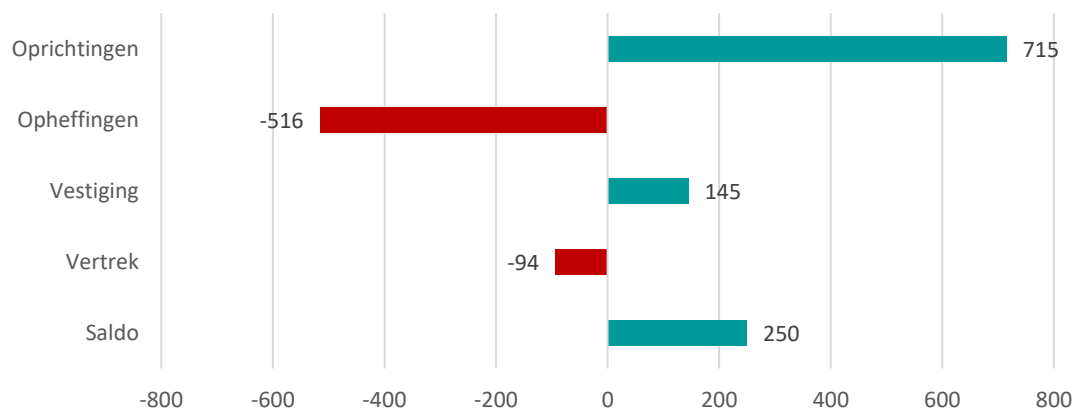
Het aantal bedrijfsuitbreidingen, nieuwe vestigingen en aantal starters in de speerpuntsectoren heeft in de regio Keyport een positief saldo, daarbij neemt het aantal starters dat na vijf jaar nog steeds actief is toe.

²⁹ Voor het de bedrijvendynamiek en starters zijn binnen het VRL alleen gegevens op COROP-niveau beschikbaar. De gepresenteerde gegevens in deze paragraaf zijn dan ook voor de regio Midden-Limburg, exclusief Cranendonck.

Elk jaar worden er nieuwe bedrijfsvestigingen opgericht, opgeheven en zijn er verhuisbewegingen van en naar de regio. Idealiter overstijgen de nieuwe vestigingen de opgeheven en vertrokken vestigingen. In 2017-2018 was dat voor de speerpuntsectoren in Keyport het geval (+250) (figuur 3.16). Het aantal inkomende verhuizingen (145) overtrof het aantal vertrekkende vestigingen (96), terwijl er ook minder opheffingen (516) dan oprichtingen (715) waren.

Per saldo is de werkgelegenheid meer toegenomen, bij zowel het aantal oprichtingen (versus opheffingen) als bij het aan gevestigde vestigingen (versus vertrek)

Figuur 3.16 Oprichtingen, opheffingen, vestigingen, vertrek en vestigingssaldo, speerpuntsectoren in de regio Keyport, 2017-2018

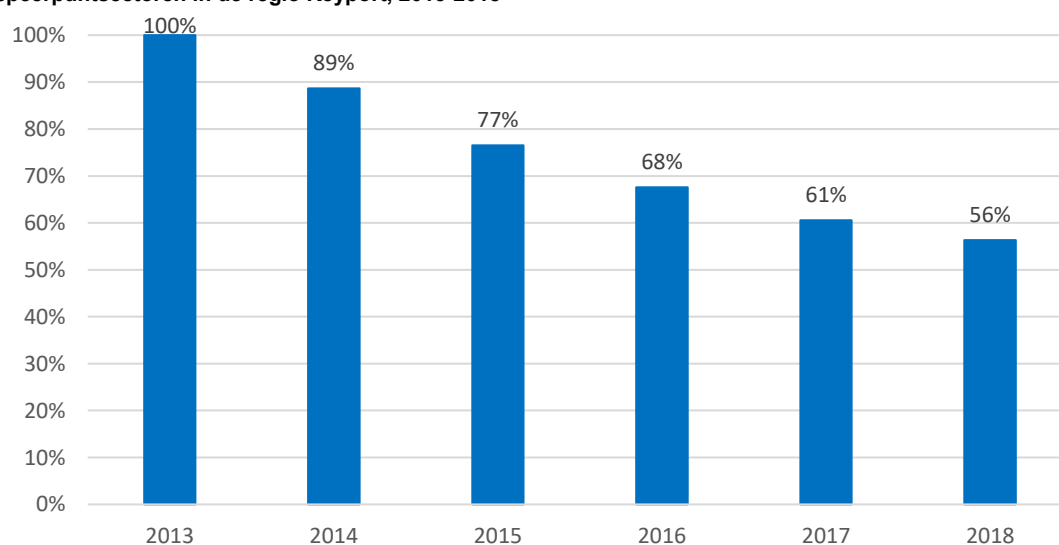

Bron: Etil (VRL), 2018

De eerste jaren zijn vaak het moeilijkst voor een nieuwe onderneming. Het is daarom van belang de overlevingskans van nieuwe bedrijfsvestigingen te stimuleren en zo groot mogelijk te maken. Van de in 2013 opgerichte vestigingen in de speerpuntsectoren (zowel starters als nevenvestigingen van bestaande bedrijven) was in 2018 nog 56 procent actief. Vooral in de eerste drie jaren staakten relatief veel ondernemingen hun activiteiten. Tussen 2013 en 2016 viel 33 procent van de nieuwe vestigers af. In latere jaren liep dit terug van ruim zeven procent tot minder dan vijf procent.

Ten opzichte van de periode 2007-2012 is het aandeel in de regio Keyport gestarte vestigingen dat over vijf jaar nog actief is redelijk stabiel gebleven: 57% (2007-2012) versus 56% (2013-2018).

Figuur 3.17: Aandeel vestigingen in 2013 opgericht dat in de opvolgende jaren nog actief was, speerpuntsectoren in de regio Keyport, 2013-2018

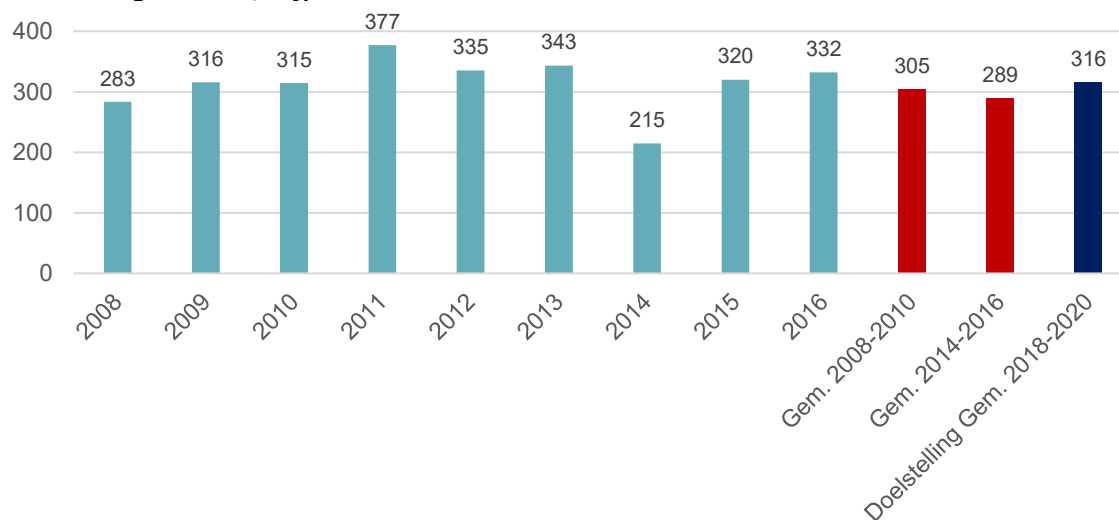
Bron: Etil (VRL), 2018

Doelstelling 8³¹:

In 2020 wordt er gemiddeld € 316 miljoen per jaar geïnvesteerd door de overheid in de Keyport regio³².

In paragraaf 3.4.1 zijn reeds de investeringen door bedrijven en maatschappelijk organisaties aan bod gekomen. Daarbij werden de publieke sectoren overheid, onderwijs en zorg buiten beschouwing gelaten. De investeringen door de overheid worden namelijk in deze paragraaf onder de loep genomen. Tussen 2014 en 2016 lagen de investeringen door overheden in de regio Keyport gemiddeld rond de 289 miljoen euro per jaar (figuur 3.18). Dit aantal ligt onder het ambitieniveau van 316 miljoen euro voor de periode 2018-2020. In de laatste twee jaren (2015 en 2016) lag het aantal investeringen in de regio Keyport echter boven dit niveau.

Figuur 3.18 Investerings door instellingen in de sectoren overheid, onderwijs en zorg, 2008-2010, 2014-2016 en doelstelling 2018-2020, Keyport

Bron: CBS, bewerking Etil

Toelichting doelstelling 8:

Er zijn veel factoren die het aantrekkelijk maken voor bedrijven en personen om zich te vestigen in een regio. Een gunstig vestigingsklimaat kan voor iedereen iets anders betekenen. Sommige bedrijven zijn op zoek naar kenniswerkers en de nabijheid van sterke clusters op hun vakgebied, andere bedrijven zijn juist op zoek naar grotere aantallen laaggeschoolde werknemers en vestigen zich liever op goed bereikbare plaatsen langs infrastructurele knooppunten. Ook voor individuen en gezinnen kan het vestigingsklimaat op verschillende wijzen aantrekkelijk zijn: de één zoekt de rust van de meer perifere gebieden, anderen zoeken juist de drukte van de stad op, met veel voorzieningen.

³⁰ Voor de investeringen door instellingen in de sectoren overheid, onderwijs en zorg zijn alleen gegevens op COROP-niveau beschikbaar. De gepresenteerde gegevens zijn dan ook voor de regio Midden-Limburg, exclusief Cranendonck.

³¹ In 2011 en 2018 is er een revisie geweest van de nationale en regionale rekeningen, waardoor de gegevens over de investeringen afwijken van de gegevens zoals opgenomen in de nulmeting. De doelstelling is aangepast, van €290 miljoen tot €316 miljoen, zodat de eerder vastgestelde ambitie overeenkomt met de nieuwe gegevens.

³² Een deel van de zorg betreft ook commerciële activiteiten en zou dus buiten het overheidsdomein moeten vallen. In de statistieken is dit onderscheid echter niet te maken.

Over één ding bestaat echter weinig twijfel voor het stimuleren van de basisvoorwaarden waar een regio aan moet voldoen: de overheid heeft een belangrijke voorwaardenscheppende taak. Door te investeren in onderwijs kunnen er goede scholen en passende opleidingen aangeboden worden. En door te investeren in infrastructuur kunnen bedrijven en particulieren makkelijker datgene vinden dat zij zoeken in een regio; of het nou een goede verbinding ten bate van logistieke activiteiten is of voor woon-werkverkeer. Investerings in de zorg, ten slotte, is een belangrijke factor voor de algehele volksgezondheid

4 Aandachtspunten

In dit hoofdstuk geven we een samenvatting van de ontwikkelingen die in de regio Keyport ten opzichte van de nulmeting in 2013 hebben plaatsgevonden: heeft de regio zich in positieve zin ontwikkeld of is de regio maar beperkt stappen verder gekomen? Op basis van deze inzichten formuleren we aandachtspunten die als input kunnen dienen voor het jaarplan 2020 en voor het nieuw te ontwikkelen Routeplan 2021-2024.

4.1 Prestaties regio Keyport

In het onderstaande overzicht hebben we de gerealiseerde ontwikkelingen in de regio Keyport op het gebied van de geformuleerde doelstellingen samengevat. Daarbij hebben we ook aangegeven in hoeverre we het nog realistisch achten dat de beoogde doelstellingen in 2020 gerealiseerd kunnen worden. Daarbij maken we onderscheid in een drietal categorieën: kansrijk, haalbaar en niet kansrijk³³.

Op basis van het samenvattende overzicht kunnen we concluderen dat de regio Keyport voor het merendeel van de doelstellingen op de goede weg is. Alleen voor de doelstellingen één en drie denken we de dat beoogde doelstellingen in 2020 niet meer realistisch zijn om te halen. De doelstellingen twee en zes zijn volgens ons nog steeds haalbaar, dan zal er wel een extra 'schepje bovenop' gedaan moeten worden. De overige doelstellingen denken we dat kansrijk zijn om te behalen. Dit betekent echter niet dat de regio hier geen aandacht meer aan hoeft te besteden, ook in de komende jaren zal het huidige beleid met betrekking tot deze doelstellingen voortgezet en idealiter verder geoptimaliseerd moeten worden³⁴.

Doelstelling	Samenvatting	Indicatie haalbaarheid
(9) In 2020 is (negatieve) het verschil tussen het BRP per inwoner in de regio Keyport en het BBP per inwoner in Nederland gehalveerd. In 2020 zou dit verschil 87,8% moeten zijn.	Het verschil is in de regio Keyport gedurende 2010-2017 met één procentpunt afgenomen: van 75,5% in 2010 tot 76,7% in 2017.	Niet kansrijk
(10) In 2020 is de (bruto) arbeidsparticipatie in de regio Keyport toegenomen tot 70%	De arbeidsparticipatie moet gedurende de periode 2019-2020 nog met 1,3 procentpunt stijgen: van 68,7% in 2018 naar 70,0% in 2020.	Haalbaar
(11) In 2020 is de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de speerpuntsectoren van Keyport optimaal.	Meer dan één op de vijf werkgevers ervaren momenteel belemmeringen in de productie door een tekort aan personeel. Schoolverlaters van mbo 4 techniek, hbo techniek, hbo gezondheidszorg en hbo onderwijs hebben goede arbeidsmarktperspectieven, terwijl	Niet kansrijk

³³ De haalbaarheid is ook afhankelijk van de peildatum waarop de gegevens betrekking hebben. Naarmate de peildatum minder actueel is, heeft de regio een grotere kans dat de inspanningen in de afgelopen jaren nog een positieve effect hebben gehad in het verbeteren van de realisatiegegevens.

³⁴ Immers stilstand is achteruitgang.

	schoolverlaters mbo 4 economie, hbo economie een 'matig' perspectief hebben	
(12) Er zijn minimaal 250 patenten aangevraagd vanuit de Keyport regio tot 2020.	In 2011 (132) en 2012 (99) werden veel patentaanvragen vanuit de regio gedaan.	Kansrijk
(13) De private R&D uitgaven in de Keyport regio zijn tot 2020 met een derde toegenomen tot 0,8% van het BRP.	Het aandeel private R&D uitgaven als % van het BRP ligt in de periode 2014-2016 gemiddeld op 0,9%.	Kansrijk
(14) De jaarlijkse investeringen in vaste activa door de bedrijven en maatschappelijke organisaties in de regio Keyport regio nemen tot 2020 toe tot gemiddeld 1.400 miljoen euro per jaar	Gedurende de periode 2014-2016 ligt het aantal investeringen door bedrijven en maatschappelijke organisaties op gemiddeld 1,16 miljard.	Haalbaar
(15) Het aantal bedrijfsuitbreidingen, nieuwe vestigingen en aantal starters in de speerpuntsectoren heeft in de regio Keyport een positief saldo, daarbij neemt het aantal starters dat na vijf jaar nog steeds actief is toe (groter dan 57%).	In 2017-2018 was het saldo van de bedrijvendynamiek in de speerpuntsectoren positief (+250). Het aandeel gestarte vestigingen dat over vijf jaar nog actief is, is stabiel gebleven: 57% (2007-2012) en 56% (2013-2018)	Kansrijk
(16) In 2020 wordt er jaarlijks gemiddeld 316 miljoen euro geïnvesteerd in de Keyport regio door de overheden. Tevens committeert de overheid zich voor substantiële bedragen aan investeringen in infrastructuur en onderwijs	In 2015 (320 miljoen euro) en 2016 (332 miljoen euro) lag het aantal investeringen in de sectoren overheid, zorg en onderwijs boven het niveau van de doelstelling.	Kansrijk

4.2 Aandachtspunten

Bij het opstellen van de doelstellingen heeft de regio Keyport er bewust voor gekozen om het ambitieniveau hoog (met een bepaalde realiteitszin) te leggen. Het is dan ook niet vreemd dat de regio op bepaalde doelstellingen achterloopt. Daarbij speelt ook mee dat de regio Keyport afhankelijk is van regio-overstijgende (wereldwijde) ontwikkelingen. Het doel van de actualisatie van de nulmeting is dan ook vooral om de regio input te geven op welke gebieden ze de komende extra aandacht moet geven.

Om de economische potentie van de regio te kunnen verwezenlijken (doelstelling 1), denken we dat het vooral belangrijk is om het arbeidspotentieel in de regio optimaal te benutten (doelstelling 3). Daarvoor zien we vijf aandachtsgebieden:

- 6) Zet in op technologische aanpassingen;
- 7) Versterk het imago van techniekonderwijs
- 8) Benut het volledige arbeidspotentieel;
- 9) Behoud talent in de regio;
- 10) Bevorder een systeem van Leven Lang Ontwikkelen en loonbaanbegeleiding;

Zet in op technologische aanpassingen

- Probeer via proces-, technologische en sociale innovatie de productie met minder inzet van personeel te realiseren;

Versterk het imago van techniekonderwijs

- Vergroot de instroom in het techniekonderwijs. Begin al op de basisschool met bewustwording, maak techniek-educatie leuk en verbeter de uitstraling van de technische opleidingen op alle onderwijsniveaus. Ondanks de inspanningen van de afgelopen jaren is de groei nog onvoldoende om aan de behoefte te voldoen;
- Behoud technisch geschoolde mensen voor de sector. Steeds vaker werken technisch geschoolde mensen in niet-technische beroepen. Hierbij kan een rol spelen dat voor technisch geschoolden de lonen hoger liggen in niet-technische beroepen en dat het aandeel vrouwen en de deeltijdfactor in technische beroepen relatief laag is.

Benut het volledige arbeidspotentieel

- Het inzetten van het onbenut arbeidspotentieel kan een bijdrage leveren aan het verminderen van de knelpunten in de personeelsvoorziening. De krappe arbeidsmarktsituatie maakt dat dit het moment is om op dit vlak door te pakken.

Behoud talent voor de regio en trek talent aan

- Een groot deel van de studenten verlaat de regio na het behalen van het diploma om buiten de regio te gaan werken.
- Kijk naar de mogelijkheden om arbeidsmarkt migranten in te zetten in tekortsectoren.

Bevorder een systeem van Leven Lang Ontwikkelen en loopbaanbegeleiding

- Versterk de flexibiliteit en het anticiperend vermogen. Systemen voor Leven Lang Ontwikkelen en loopbaanbegeleiding kunnen hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Met het oog op alle dynamiek en onzekerheid wordt de centrale vraag voor werkgevers (werknemers) en onderwijs (studenten) hoe zij (vroegtijdig) kunnen inspelen op veranderingen en snel kunnen reageren wanneer ontwikkelingen wijzigen.

Verminderen van de knelpunten en de rol van beleid

We onderscheiden drie algemene handelingsperspectieven waarmee de frictie op de arbeidsmarkt kunnen worden verminderd. Voor elk van deze mogelijkheden geven we een aantal voorbeelden van mogelijke opties en welke actoren daarbij aan zet kunnen zijn.

1. Verminderen van de vraag naar arbeid

Bij onvoldoende aanbod van geschikte arbeidskrachten kunnen bedrijven via proces-, technologische en sociale innovatie proberen hun productie te vergroten met minder inzet van arbeid. Als de verwachting is dat de inzet van innovatie door bedrijven onvoldoende is om de vraag naar arbeid (tijdig) te verminderen, dan zou de overheid de innovatie kunnen stimuleren.

- *Bedrijven*: productieproces (verder) automatiseren of efficiënter organiseren;
- *Overheid*: innovatie ten behoeve van de efficiënter productieproces stimuleren door middel van subsidieregelingen of fiscale voordelen.

2. Vergroten arbeidsaanbod (bij arbeidstekort)

De frictie op de arbeidsmarkt kan ook worden verkleind door het arbeidsaanbod te vergroten. Het arbeidsaanbod stijgt als er meer mensen actief worden op de arbeidsmarkt of als er werknemers uit het buitenland worden aangetrokken.

- *Bedrijven*: lonen verhogen en verbeteren arbeidsomstandigheden;
- *Bedrijven*: werknemers werven uit andere landen;
- *Overheid*: regelgeving kinderopvang aanpassen;
- *Overheid*: (kennis)immigratie vergemakkelijken; en
- *Overheid*: regelgeving aanpassen zodat er gewerkt mag worden naast een werkloosheidsuitkering of subsidies of fiscale voordelen verstrekken voor het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

3. Vergroten kwalitatieve match tussen vraag en aanbod (bij tekort en overschot)

Het vergroten van het aanbod draagt alleen bij aan het verminderen van knelpunten op de arbeidsmarkt als de nieuwe toetreders beschikken over de vaardigheden en kwalificaties die vereist zijn voor de nieuwe werkzaamheden. Is dat niet het geval dan kan via scholing de match tussen vraag en aanbod worden verbeterd.

- *Bedrijven*: bedrijfsinterne om- en bijscholingstrajecten (zoals meelopen met ervaren werkkrachten, leer-werktrajecten);
- *Werknemers- en werkgeversorganisaties*: mobiliteit tussen krimp- en groeisectoren/beroepen vergroten door de arbeidsvoorwaarden en regelingen van sectoren op elkaar af te stemmen of via sectoroverstijgende O&O fondsen;
- *Werkgevers, werknemers, UWV*: informatievoorziening over beschikbare arbeidskrachten en vacatures verbeteren;
- *Werkgevers, werknemers, UWV*: inzicht vergroten in individuele vaardigheden, toepasbaarheid daarvan in andere sectoren/beroepen en eventueel benodigde aanvullingen;
- *Overheid*: individueel onderwijsbudget voor arbeidskrachten;
- *Onderwijsorganisaties, bedrijven en overheid*: nieuwe opleidingstrajecten (ook modulair en flexibel) opzetten, afgestemd op behoeften van werkgevers.

Bijlage 1: Speerpuntsectoren

In de in de nulmeting vastgestelde doelstellingen wordt verwezen naar de 'speerpuntsectoren':

- Agribusiness
- Leisure & retail
- Logistiek
- Maakindustrie
- Zorg

Hieronder gaan we nader in op de verschillende speerpuntsectoren en geven we ook aan welke afbakening van SBI-sectoren we voor de speerpuntsectoren van Keyport gehanteerd hebben.

Omschrijving speerpuntsectoren

Agribusiness

Landbouw, tuinbouw en veeteelt mogen dan wel al duizenden jaren oud zijn, de sector heeft niet aan belang ingeboet. Sterker nog: ook in het in 2011 geïntroduceerde nationale topsectorenbeleid nemen de land en tuinbouw (in brede zin) een belangrijke rol in. Twee van de negen nationale topsectoren zijn namelijk "Agri & Food" en "Tuinbouw & Uitgangsmaterialen". De eerste richt zich op de landbouw in brede zin, inclusief de voedsel-verwerkende industrie. De tweede is er om de gehele keten in de tuinbouw te stimuleren: van toeleveranciers tot teelt, verwerking en samenhangende activiteiten als groothandel, veilingen en biotechnologisch speur- en ontwikkelingswerk.

In Keyport worden de twee topsectoren "Agri & Food" en "Tuinbouw & Uitgangsmaterialen" samengevat onder de noemer "Agri". Vanuit de agrarische achtergrond van de regio is de Agribusiness stevig verankerd in Keyport. Landbouwmechanisatie en agribusiness trekken van oudsher samen op. Richting de toekomst zal er ook in toenemende mate nadruk worden gelegd op de zogeheten biobased industry, inclusief hoogwaardige agrarische R&D.

Leisure & retail

De regio Keyport heeft een aantrekkelijk toeristisch profiel, met zowel natuur, actieve recreatiemogelijkheden, cultuurhistorie en een uitgebreid detailhandelsaanbod. Enkele van de belangrijkste blikvangers in de regio Keyport zijn de volgende:

- De Maasplassen zijn het grootste watersportgebied van Nederland.
- De retaillocaties in en om Roermond bieden een hoogwaardig aanbod in, onder andere, de branches (designer) mode, interieur en woninginrichting, huis- en tuin en buitensport.
- Aantrekkelijke nationale parken, inclusief fiets- en wandelroutes.
- Historische kernen van Roermond, Stevensweert, Wesseem en Thorn.
- Uitgebreid horeca-aanbod in Weert, Roermond en Thorn.

Met dit divers aanbod heeft de regio Keyport een aantrekkelijk profiel voor meerdaags verblijf. De laatste jaren is de leisure- en retailsector dan ook een van de snelst groeiende bedrijfssectoren en daarmee uitgegroeid tot één van de belangrijkste pijlers van Keyport. Deze positie kan verder verstevigd en uitgebouwd worden.

Logistiek

De regio Keyport ligt centraal op de handelsroutes van Antwerpen naar het Roergebied en van de Randstad naar Zuid-Europa. De nabijheid en/of aanwezigheid van de hoofd-verkeersaders A2 en A73, intercitystations, goed bevaarbare waterwegen met overslag-mogelijkheden en internationale luchthavens geven de regio een goed ontsloten netwerk waarlangs de economische dynamiek zich ontplooit.

Om deze positie te versterken worden er bedrijventerreinen langs de hoofdverkeersaders aangelegd, die inspelen op een multimodale ontsluiting van goederen. Duidelijke voorbeelden hiervan zijn de verdere ontwikkeling van bedrijventerrein Businesspark Midden-Limburg nabij Knooppunt Het Vonderen waar het distributiecentrum van winkelketen Action zich zal vestigen.

Maakindustrie

Sinds de industrialisatie in de negentiende eeuw, hebben zich in Zuidoost-Nederland sterke industriële clusters ontwikkeld, die tot en met deze eeuw zijn uitgegroeid tot de topsectoren 'High Tech Systems & Materials (HTSM)' en 'Chemie'. Ook in de regio Keyport zijn veel ondernemingen in de industriële sector. Veelal zijn dit relatief kleinschalige ondernemingen in de maakindustrie, maar er zijn in de regio ook enkele spelers van formaat, zoals Rockwool, Trespa en Sekisui.

De maakindustrie is na de groot- en detailhandel en de zorg de grootste bedrijfssector in de regio Keyport. Maar de sector is niet alleen op zichzelf belangrijk, maar is tevens aanjager voor ontwikkelingen en innovaties in andere sectoren zoals agro & food, biobased economy, zorg en logistiek. Deze intersectorale ketens wil men in Keyport bevorderen.

Zorg

Een groeiende zorgbehoefte en stijgende zorgkosten dwingen ons na te denken over nieuwe technologieën om de zorg efficiënter en kostenbewust aan te bieden. Dit kan bijvoorbeeld via domotica en internet-consulting. Keyport legt de verbinding tussen grote gespecialiseerde zorgaanbieders in de regio en ondernemers.

Naast het maatschappelijke belang van de zorg, heeft de sector ook een groot economisch belang. De totale sector zorg- en welzijn is namelijk goed voor ruim 18% van de werkgelegenheid in de regio Keyport. Door de samenwerking tussen de zorg- en kennisinstellingen en de industrie te verbeteren wil Keyport uitgroeien tot een regio met innovatieve, grote zorgaanbieders, inclusief een expertisecentrum op het gebied van chronische interne ziektes.

SBI-afbakening speerpuntsectoren

Agribusiness

SBI	Omschrijving
01.11	Teelt van aranen, peulvruchten en oliehoudende zaden
01.13	Teelt van groenten en wortel- en knolgewassen
01.19	Teelt van overige eenjarige gewassen
01.21	Druiventeelt
01.24	Teelt van pit- en steenvruchten
01.25	Teelt van overige boomvruchten, kleinfruit en noten
01.28	Teelt van specerijgewassen en van aromatische en medicinale gewassen
01.29	Teelt van overige meerjarige gewassen
01.30	Teelt van sierplanten
01.40	Fokken en houden van dieren
01.50	Akker- en/of tuinbouw in combinatie met het fokken en houden van dieren
01.61	Dienstverlening voor akker- en/of tuinbouw
01.62	Dienstverlening voor het fokken en houden van dieren
01.63	Dienstverlening voor het fokken en houden van dieren
01.64	Behandeling van zaden voor vermeerdering
01.70	Jacht
03	Visserij en kweken van vis en schaaldieren
10	Vervaardiging van voedingsmiddelen
11	Vervaardiging van dranken
46.21.2	Groothandel in zaden, pootgoed en peulvruchten
46.21.8	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeder algemeen assortiment
46.21.9	Groothandel in overige akkerbouwproducten
46.22	Groothandel in bloemen en planten
46.31.1	Groothandel in groenten en fruit
72.11.1	Biotechnologisch speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van agrarische producten en processen

72.11.3	Biotechnologisch speur- en ontwikkelingswerk voor overige toepassingen
72.19.1	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van landbouw en visserij (niet biotechnologisch)
72.19.2	Technisch speur- en ontwikkelingswerk
72.19.9	Overige speur- en ontwikkelingswerk op natuurwetenschappelijk gebied (niet biotech.)
82.99.1	Veilingen van landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten

Leisure & Retail

SBI	Omschrijving
30.12	Bouw van sport- en recreatievaartuigen
45.19.4	Handel in en reparatie van caravans
46.49.2	Groothandel in watersportartikelen
46.49.3	Groothandel in kampeerartikelen (geen caravans)
47	Detailhandel
49.1*	Personenvervoer per spoor (geen tram of metro)
49.32*	Vervoer per taxi
49.39.1	Ongeregeld personenvervoer over de weg
50.1*	Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdiensten)
50.3*	Binnenvaart (passagiersvaart en veerdiensten)
51.10*	Personenvervoer door de lucht
52.22*	Dienstverlening voor vervoer over water
52.23*	Dienstverlening voor de luchtvaart
55.10	Hotels e.d.
55.2	Verhuur van vakantiehuisjes en appartementen; jeugdherbergen en vakantiecampen
55.30	Kampeerterreinen
55.90	Overige lodgesverstrekkings
56.10	Restaurants, cafetaria's e.d. en ijsalons
56.3	Cafés
59.14	Bioscopen
77.11.1*	Verhuur van personenauto's en lichte bedrijfsauto's (geen operational lease)
77.12*	Verhuur en lease van vrachtwagens, autobussen, caravans en aanhangwagens
77.21	Verhuur van sport- en recreatieartikelen
77.34*	Verhuur en lease van schepen
79.1	Reisbemiddeling en reisorganisatie
79.90	Informatieverstrekkings op het gebied van toerisme en reserveringsbureaus
82.30	Organiseren van congressen en beurzen
85.51.1	Zeil- en surfscholen
85.51.9*	Overige sport- en recreatieonderwijs
90.01.1	Beoefening van podiumkunst
90.01.3	Circus en variété
90.04	Theaters, schouwburgen en evenementenhallen
91.02	Musea, kunstgaleries en -expositieruimten
91.04	Dieren- en plantentuinen: natuurbehoud
92.0	Loterijen en kansspelen
92.00.9	Exploitatie van amusements- en speelautomaten
93.1*	Sport
93.21	Pret- en themaparken; kermisattracties
93.29.1	Jachthavens
96.04	Sauna's, solaria, baden e.d.

Logistiek

SBI	Omschrijving
46	Groothandel
49.2	Goederenvervoer per spoor
49.4	Goederenvervoer over de weg
49.5	Transport via pijpleidingen
50.2	Zee- en kustvaart (vracht-, tank- en sleepvaart)
50.4	Binnenvaart (vracht-, tank- en sleepvaart)
51.2	Goederenvervoer door de lucht
52.1	Opslag

52.2	Dienstverlening voor vervoer
53	Post en koeriers

Maakindustrie

SBI	Omschrijving
12	Vervaardiging van tabaksproducten
13	Vervaardiging van textiel
14	Vervaardiging van kleding
15	Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen
16	Primaire houtbewerking en vervaardiging van artik. van hout
17	Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren
18	Drukkerijen, reproductie van opgenomen media
19	Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking
20	Vervaardiging van chemische producten
21	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten
22	Vervaardiging van producten van rubber en kunststof
23	Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale prod.
24	Vervaardiging van metalen in primaire vorm
25	Vervaardiging van prod. van metaal (geen machines en app.)
26	Vervaardiging van computers, elektronische en optische mach.
27	Vervaardiging van elektrische apparatuur
28	Vervaardiging van overige machines en apparaten
29	Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers
30	Vervaardiging van overige transportmiddelen
31	Vervaardiging van meubels
32	Vervaardiging van overige goederen
33	Reparatie en installatie van machines en apparaten

Zorg

SBI	Omschrijving
21.10	Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen
21.20	Vervaardiging van farmaceutische producten (geen grondstoffen)
26.60	Vervaardiging van bestralingsapparatuur en van elektromedische en elektrotherapeutische
32.50	Vervaardiging van medische instrumenten en hulpmiddelen
72.11.2	Biotechnologisch speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van medische producten en
72.19.3	Speur- en ontwikkelingswerk op het gebied van gezondheid en voeding (niet biotechnologisch)
86.1	Ziekenhuizen
86.2	Medische en tandheelkundige praktijken
86.9	Paramedische praktijken en overige gezondheidszorg
87.1	Verpleeghuizen

Bijlage 2: Domeinen

Deze strategische doelstellingen zijn gebundeld in vijf domeinen:

- People
- Business
- Technology
- Basics
- Algemeen

People

Arbeid is één van de belangrijkste productiefactoren. Men spreekt dan ook vaak van 'human capital'. Economische ontwikkeling begint dan ook bij mensen: er moeten voldoende goed gekwalificeerde mensen zijn om ondernemingen te starten, ideeën te ontwikkelen en als werknemer in dienst te zijn. 'Goed gekwalificeerd' betekent hierbij niet per definitie 'hoog opgeleid'. Het is namelijk van belang dat de arbeidsmarkt zowel kwantitatief als kwalitatief in balans is. Van oudsher is er in de regio Keyport veel werkgelegenheid op lager of middelbaar beroepsniveau en zijn er ook veel inwoners met een lagere of middelbare opleiding. Het is dan ook van belang dat zo veel mogelijk mensen op de arbeidsmarkt participeren in een passende baan en de werkloosheid zo laag mogelijk is.

Business

De bedrijvigheid en het ondernemerschap bepalen het economische succes van een regio. Ondernemers richten nieuwe bedrijven op of breiden hun activiteiten uit. Wanneer een regio een aantrekkelijk vestigingsklimaat heeft zullen er (naast de oprichtingen binnen de regio) ook bedrijven naar de regio toe verhuizen. Ook de investeringen zijn een belangrijk deel van het domein 'business'. Bedrijven en instellingen investeren in vaste activa om bedrijfsprocessen te verbeteren.

Technology

Zuidoost-Nederland is een technologische topregio. Niet alleen in Brainport Eindhoven, maar ook in Limburg en andere delen van Noord-Brabant, zijn veel bedrijven actief die koploper zijn in hun bedrijfstak door het ontwikkelen van innovatieve producten en diensten. Een deel van de onder 'business' genoemde investeringen zijn erop gericht innovaties te realiseren. Veel van deze innovaties op technologisch gebied worden vastgelegd in patentaanvragen.

Basics

Om een regio op sociaaleconomisch gebied te laten floreren, zijn een aantal belangrijke randvoorwaarden noodzakelijk. Onderwijs, infrastructuur en een passend woningaanbod zijn belangrijke factoren voor zowel bedrijven als personen om zich in een regio te vestigen en/of er te blijven. Vooral de overheid heeft een belangrijke stimulerende en coördinerende taak. Het is dan ook van belang dat de overheid de juiste, noodzakelijke, maar ook verantwoorde investeringen in het vestigingsklimaat doet.

Algemeen

Het domein 'algemeen' is het totaalbeeld dat uit de voorgaande domeinen naar voren komt. Zonder op de details in te gaan kan er een beeld geschetst worden van hoe de regio in sociaaleconomisch opzicht ervoor staat. Concreet wordt hierbij gekeken naar het bruto regionaal product (BRP). Deze economische variabele is een benadering van de welvaart in een regio.

Keyport

Connecting Tomorrow, Today

Evaluatie Programma Keyport 2020

Periode 2013 - 2018

UNITED NATIONS
UNIVERSITY
UNU-MERIT

Raf Sluismans, UNU-MERIT

Partner in
Brainport **Network**

Inhoud

1 Inleiding	3
2 Aanpak en opzet van de evaluatie	4
2.1 Deskresearch	4
2.2 Interviews	5
3 Projecten en resultaten	6
3.1 Projecten per programmalijn	6
3.2 Keyport als uitvoeringsorganisatie	8
3.3 Randvoorwaarden voor het neerzetten van succesvolle projecten	13
3.4 Continuïteit van projecten en eventuele bijvangst	15
3.4.1 Continuïteit van projecten na afloop van de financiering	15
3.4.2 Bijvangst per project	15
3.4.3 Conclusies over de bijvangst	17
3.5 Keyport als netwerkorganisatie	18
3.5.1 Overzicht van het netwerk	18
3.5.2 Communicatie door de Keyport organisatie	20
3.5.3 Conclusies over Keyport als netwerkorganisatie	21
3.6 Realisaties op regioniveau	21
3.6.1 Conclusies naar programmalijn en doelstellingen	25
3.6.1.1 Innovatie	25
3.6.1.2 Ondernemerschap	25
3.6.1.3 Arbeidsmarktoptimalisatie	26
3.6.2 Zichtbaarheid	26
3.6.2.1 Conclusies t.a.v. de gerealiseerde zichtbaarheid	28
3.7 Interviews	29
3.8 Aanbevelingen	32

Bijlages

A: Doelstellingen programmalijnen	34
A1 Programmalijn innovatie	35
A2 Programmalijn ondernemerschap	37
A3 Programmalijn arbeidsmarktoptimalisatie	39

Inhoud

Bijlages

B: Doelstellingen communicatie	42
B1 Evaluatie UNU-MERIT, doelstellingen communicatie	46
C: Fact sheets Keyport projecten	47
Innovatiehuis MKB Keyport 2020	48
Limburg Magnet	51
Spark Tech Lab Regio Keyport 2020	54
Virtueel Verzorgingshuis	57
Make Tech Platform Maas en Roer	60
Onderwijsinfrastructuur Technieketen Noord- en Midden-Limburg	63
Boer en Burger Energiecoöperatie	66
Evolva (Werkplekieren 3.0)	68
Greuntek	71
GreenBrains Voucherregeling Keyport	74
Limburgse Versnellingstafels	77
Wetenschap & Technologie Midden-Limburg (WTML)	78
Holland Expat Center South	83
Lignine Valorisatie	85
Arbeidsmarktdashboard	88
Arbeidsmarktdashboard (vervolg)	90
Economisch Actieprogramma Agribusiness	94
Economisch Actieprogramma Agribusiness (vervolg)	97
MKB100	100
Gezamenlijke profilering en kennisontsluiting en overdracht e-fulfilment	103
Medishell	106
LioTi	108
Retail Innovation Centre	111
Ondernemerschapsroute	114
Resultaatgericht Ondernemen	117
Resultaatgericht Ondernemen Opschaling	120
Leerwerk Loket	123
e-Fulfilment hub	126
Business Roadmaps Netwerkprogramma	129
Lerend Leven	131
LioTi Challenge	134

1 Inleiding

De ambitie van Keyport 2020 is versterking van de regionale economische structuur en het verbeteren van het vestigingsklimaat. Om dit te realiseren werkt Keyport 2020 aan:

- Het behoud van het aantal banen en creëren van werkgelegenheid;
- Het verbeteren van de bedrijfs- en concurrentiepositie van het bedrijfsleven;
- Het creëren van een vraaggericht opleidingsaanbod;
- Het creëren van oplossingen voor de vervangingsvraag van beschikbaar personeel;
- Het verbeteren van de arbeidsproductiviteit;

Om te kunnen werken aan het realiseren van deze doelstellingen is er de Keyport 2020 organisatie opgezet die samen met de triple helix partners:

- Projecten sondeert en initieert;
- Ontwikkelingen binnen de diverse niveau's oppakt en vertaalt naar concrete uitvoerbare projecten en activiteiten;
- Door bundeling van krachten ontwikkelingen versnelt en het succes ervan vergroot;
- Investeert in het bestendigen van de samenwerking tussen de triple helix partners.

De kracht van het Keyport 2020 DNA wordt ingezet om de ontwikkelingen in de markt te vertalen naar kansen voor stakeholders. Daartoe hanteert Keyport 2020 een integrale aanpak binnen de thema's innovatie, arbeidsmarktoptimalisatie en ondernemerschap. Samenwerking staat daarbij altijd centraal. Anders gesteld is Keyport zowel een uitvoeringsorganisatie als een netwerkorganisatie.

De Provincie Limburg heeft middels haar beschikking van 13 augustus 2013 € 2.000.000 ter beschikking gesteld voor de uitvoering van de Economische Uitvoerings Agenda. Deze is later doorontwikkeld tot het Routeplan 2016-2020. In beide documenten worden hogergenoemde ambities, doelstellingen en thema's toegelicht en vertaald naar doelstellingen per thema.

Aan UNU-MERIT is verzocht een evaluatie uit te voeren in relatie tot de Economische Uitvoerings Agenda en het Routeplan 2016-2020. Deze evaluatie dient inzicht te verschaffen in:

- De mate van realisatie van de resultaten en doelstellingen op projectniveau;
- Welke mate de projecten hebben bijgedragen aan de versterking van de regionale economische structuur en het verbeteren van het vestigingsklimaat;
- De verbetering van de samenwerking in- en het zelforganiserend vermogen van de regio;
- Het aansluiten van de projecten bij de uitgangspunten van het Routeplan in het algemeen en in het bijzonder of de projecten hebben bijgedragen aan de doelstellingen van de programmalijnen Innovatie, Ondernemerschap en Arbeidsmarktoptimalisatie.

2 Aanpak en opzet van de evaluatie

2.1 Deskresearch

De Economische Uitvoerings Agenda en het Routeplan 2016-2020 vormen de basis voor het Keyport 2020 programma. De ambities en doelstellingen op programmaniveau zijn hierin beschreven. Naast de generieke doelstellingen op regioniveau, werden deze geconcretiseerd in 3 programmalijnen Innovatie, Ondernemerschap en Arbeidsmarkt. Elke programmalijn omvat vervolgens een eigen reeks concrete doelstellingen. Met het oog op het voldoende kunnen inspelen op economische ontwikkelingen en veranderingen in de markt zijn de doelstellingen per programmalijn jaarlijks geactualiseerd in een jaarplan. Daarbij is rekening gehouden met ervaringen en lessen uit lopende projecten en werden waar mogelijk doelstellingen naar boven bijgesteld.

Om een goed overzicht te krijgen van de ambities en doelstellingen per programmalijn en per jaar, is door UNU-MERIT een totaaloverzicht gemaakt. Hierin zijn per programmalijn en per doelstelling de indicatoren opgenomen. We maken ook een onderscheid tussen Keyport als uitvoeringsorganisatie en Keyport als netwerkorganisatie: wat hebben de projecten gerealiseerd en hoe heeft Keyport als netwerkorganisatie haar rol opgepakt?

Er zijn 28 projecten uitgevoerd in kader van de beschikking van Provincie Limburg. Voor elk van deze projecten zijn er aanvraagformulieren, voortgangsrapportages en een eindrapport. Deze documenten werden integraal gedeeld met UNU-MERIT en vormden de basis voor het deskresearch.

Elk van de projectdocumenten werd doorgenomen door UNU-MERIT. Vervolgens werd per project een fact sheet gemaakt met daarin aandacht voor de hoofd- en subdoelen van het project en de resultaten die werden behaald.

Naast de fact sheets werd ook een koppeling gemaakt tussen de doelstellingen per programmalijn en de afzonderlijke projecten. Om dit als overzichtelijk geheel te presenteren, werd een mastertabel opgesteld met hierin de programmalijnen en doelstellingen en de realisaties door de verschillende projecten.

Het Keyport 2020 programma gaat uit van een aantal randvoorwaarden die positief bijdragen aan de vooropgestelde resultaten. Deze zijn:

- De projecten worden zoveel als mogelijk opgepakt in een triple helix samenwerking: bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden zijn betrokken;
- Een goede samenwerking tussen de projectpartners tijdens de looptijd van een project draagt bij tot betere resultaten;
- Bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen zijn in de lead bij het formuleren van projecten en acties.

Omdat de randvoorwaarden van dergelijk grote invloed zijn op de gestelde ambities en verwachte resultaten is er per project ook gekeken naar de mate waarin hieraan is voldaan. In de project fact sheets is een toelichting opgenomen ten aanzien van deze randvoorwaarden.

Het Keyport 2020 programma is een aanjaag- en stimuleringsprogramma. Er worden met andere woorden acties in gang gezet en waar nodig versneld. Uiteraard is het niet de bedoeling dat acties stilvallen nadat de subsidie stopt. Daarnaast gebeurt het soms dat projecten onvoorziene of onverwachte resultaten opleveren.

In de fact sheets per project wordt ook een toelichting gegeven op de (verwachte) continuïteit van projecten en de eventuele bijvangst.

2.2 Interviews

Behalve de ter beschikking gestelde projectdocumenten, werd ten behoeve van het kunnen uitvoeren van een evaluatie ook inzage gegeven in de projectindieners en de leden van het algemeen bestuur en het kernteam. Dit stelde UNU-MERIT in staat om vragen te stellen aan de projecteigenaren/projectleiders en leden van algemeen bestuur en kernteam. De antwoorden op deze vragen, geven inzicht in de manier waarop Keyport 2020 als organisatie invulling geeft aan het initiëren van projecten, de manier waarop ze krachten probeert te bundelen en ze de samenwerking tussen de triple helix partners tracht te bestendigen en uit te breiden.

Aan alle projectleiders werd een email gestuurd met daarin volgende vragen:

- *Op welke manier(en) heb je ervaren dat Keyport verbindingen probeert te leggen tussen jou, je project en andere relevantie organisaties/personen/projecten?*
- *Heb je het gevoel dat er vanuit Keyport ontwikkelingen in gang worden gezet?*
- *Is de aanpak vanuit Keyport (voldoende) pro-actief?*
- *Denk je aan Keyport als de partij in de regio om ondernemers en organisaties bij te staan bij het opzetten- en ontwikkelen van aanjaagprojecten?*
- *Heb je aanbevelingen over een of meerdere van bovenstaande punten?*

10 personen hebben de vragen onmiddellijk beantwoord. Samen waren ze verantwoordelijk voor 13 van de 28 projecten. Naast de emailronde, zijn 6 projectleiders ook telefonisch benaderd. 2 hebben naar aanleiding daarvan de vragen alsnog per email beantwoord en met 3 projectleiders is een interview uitgevoerd. Dat resulteert erin dat er met 14 projectleiders over in totaal 18 projecten inhoudelijk contact is geweest.

Naast de 3 persoonlijke interviews met projectleiders, hebben 4 interviews met leden van het algemeen bestuur en/of kernteam plaatsgevonden. Ook met de Keyport 2020 programma manager heeft een interview plaatsgevonden.

3 Projecten en resultaten

3.1 Projecten per programmalijn

De tabel hieronder biedt het overzicht van de projecten per programmalijn. Omdat het een doelstelling was om ook zichtbaarheid te creëren voor Keyport 2020, is 'zichtbaarheid' extra opgenomen.

projectnummer	projectnaam	Innovatie	Ondernemerschap	Arbeidsmarkt optimalisatie	Zichtbaarheid
K2013001	Innovatiehuis MKB Keyport 2020	V			
K2013002	Limburg Magnet			V	V
K2013003	Spark-Tech Lab Regio Keyport 2020			V	
K2013006	Virtueel Verzorgingstehuis	V			
K2013007	Make Tech Platform Maas en Roer			V	V
K2013008	Onderwijsinfrastructuur Techniekketen Noord- en Midden Limburg			V	
K2014011	Boer en Burger Energiecoöperatie	V			
K2014013	Evolva (Werkplekieren 3.0)			V	
K2014014	Greuntek			V	
K2014015	GreenBrains Voucherregeling Keyport	V			
K2015016	Limburgse Versnellingstafels	V	V		
K2015017	Wetenschap en Technologie Midden Limburg			V	
K2015018	Holland Expat Centre South			V	
K2015019	Lignine Valorisatie	V			
K2015020	Arbeidsmarktdashboard			V	
K2015020/D	Arbeidsmarktdashboard			V	
K2015021	Economisch Actieprogramma Agribusiness	V	V	V	V
K2015021/D	Economisch Actieprogramma Agribusiness	V	V	V	V
K2016022	MKB 100			V	V

K2016023	Gezamenlijke profilering en kennisontsluiting en overdracht e-fulfilment		V		V
K2016025	Medishell	V	V		
K2016026	LioTi	V			
K2016027	Retail Innovation Centre	V	V	V	
K2016028	Ondernemerschapsroute	V			
K2017029	Resultaatgericht Ondernemen (RGO)		V		
K2017029/O	Resultaatgericht Ondernemen (RGO) Opschaling		V		
K2017030	Leerwerk Loket			V	
K2017033	e-fulfilment Hub		V		V
K2017034	Business Roadmaps Netwerkprogramma		V		
K2017035	Lerend Leven	V	V	V	
K2017036	LioTi Challenge	V			
		14	11	16	7

Uit deze tabel kan opgemaakt worden dat er een evenwichtige verdeling is van de projecten per programmaliijn. Absolute aantallen zijn hier van ondergeschikt belang aangezien zowel de financiële volumes als impact per individueel project erg uiteenlopend kunnen zijn.

Om meer inzage te geven in de financiële omvang van de afzonderlijke projecten is onderstaande tabel opgenomen. Hierin staan de bedragen volgens de eindafrekening per project. Naast de totale gerealiseerde projectkosten, is ook de definitieve bijdrage door Keyport 2020 opgenomen. Het bedrag totale bijdrage Keyport is onderdeel van de totale gerealiseerde projectkosten.

projectnummer	projectnaam	totale gerealiseerde projectkosten	totale bijdrage Keyport
K2013001	Innovatiehuis MKB Keyport 2020	€ 322.803,00	€ 97.512,00
K2013002	Limburg Magnet	€ 80.614,00	€ 34.977,50
K2013003	Spark-Tech Lab Regio Keyport 2020	€ 1.029.856,00	€ 100.000,00
K2013006	Virtueel Verzorgingshuis	€ 600.000,00	€ 64.868,16
K2013007	Make Tech Platform Maas en Roer	€ 126.839,00	€ 62.500,00
K2013008	Onderwijsinfrastructuur Technieketen Noord-Limburg en Midden-Limburg	€ 3.278.222,00	€ 100.000,00
K2014011	Boer en Burger Energiecooperatie	€ 18.275,00	€ 7.669,00
K2014013	Evolva (Werkplekieren 3.0)	€ 335.886,00	€ 83.971,50
K2014014	Greuntek	€ 620.688,00	€ 40.500,00
K2014015	GreenBrains Voucherregeling Keyport	€ 250.636,50	€ 100.000,00
K2015016	Limburgse Versnellingsstafels	€ 293.104,00	€ 94.752,00
K2015017	Wetenschap & Technologie Midden-Limburg	€ 1.345.222,61	€ 99.000,00

K2015018	Holland Expat Center South	€ 1.350.000,00	€ 25.000,00
K2015019	Lignine Valorisatie	€ 500.000,00	€ 100.000,00
K2015020	Arbeidsmarktdashboard	€ 400.000,00	€ 69.333,00
K2015020/D	Arbeidsmarktdashboard	€ 579.900,00	
K2015021	Economisch Actieprogramma Agribusiness	€ 199.098,00	€ 63.413,00
K2015021/D	Economisch Actieprogramma Agribusiness	€ 62.739,00	€ 17.566,92
K2016022	MKB100	€ 119.790,00	€ 49.400,00
K2016023	Gezamenlijke profilering en kennisontsluiting en-overdracht e-fulfilment	€ 213.725,00	€ 76.000,00
K2016025	Medishell	€ 52.000,00	€ 26.000,00
K2016026	LioTi	€ 250.000,00	€ 10.000,00
K2016027	Retail Innovation Centre	€ 221.637,00	€ 50.000,00
K2016028	Ondernemerschapsroute	€ 190.380,56	€ 28.333,00
K2017029	Resultaatgericht Ondernemen (RGO)	€ 149.185,00	€ 97.060,00
K2017029/O	Resultaatgericht Ondernemen (RGO) opschaling	€ 82.410,00	
K2017030	Leerwerk Loket	€ 338.200,00	€ 50.000,00
K2017033	e-fulfilment Hub	€ 375.409,00	€ 100.000,00
K2017034	Business Roadmaps Netwerkprogramma	€ 64.656,92	€ 30.388,75
K2017035	Lerend Leven	€ 124.850,00	€ 44.850,00
K2017036	Lioti Challenge	€ 74.354,08	€ 33.415,00
		€ 13.650.480,67	€ 1.756.509,91

Deze tabel laat toe om ook de multiplier te berekenen over de middelen die vanuit Keyport 2020 zijn geïnvesteerd in de projecten. Deze bedraagt 7,9. Anders gesteld: voor elke Euro die vanuit Keyport 2020 in projecten wordt geïnvesteerd, wordt er 7,9 keer zoveel Euro gemobiliseerd aan financieel projectvolume.

3.2 Keyport als uitvoeringsorganisatie

Per project is een factsheet samengesteld op basis van de projectaanvraag, de voortgangsrapportages en het eindrapport. In de fact sheets wordt zowel een overzicht gegeven van de feiten per project als de manieren waarop tijdens de uitvoering van projecten is omgegaan met de randvoorwaarden om succesvolle projecten neer te zetten. Zoals in de inleiding gesteld, luiden deze als volgt:

- De projecten worden zoveel als mogelijk opgepakt in een triple helix samenwerking: bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden zijn betrokken;
- Een goede samenwerking tussen de projectpartners tijdens de looptijd van een project draagt bij tot betere resultaten;

- Bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen zijn in de lead bij het formuleren van projecten en acties.

Daarom wordt er per project een overzicht gegeven van of toelichting gegeven op: hoofddoel en subdoelen, resultaten in de Keyport 2020 regio en de strategische programma's, bijdrage aan de strategische doelstellingen van Keyport 2020, hoe er is omgegaan met de triple helix, hoe er tussen de betrokken organisaties is samengewerkt, hoe ervoor gezorgd is dat onderwijs en bedrijfsleven in de lead waren van projecten, waar van toepassing de bijvangst en op welke manieren de projecten wel of niet worden verdergezet. Tenslotte wordt telkens een korte toelichting gegeven op de belangrijkste toegevoegde waarde per project. Het gaat hier om een appreciatie door UNU-MERIT, bovenop de feitelijke realisaties zoals in detail zijn toegelicht. De afzonderlijke fact sheets treft u aan in bijlage C, pagina 47. Hieronder wordt een overzicht gegeven van de projecten met een waardering door UNU-MERIT en formuleren we conclusies t.a.v. de genoemde randvoorwaarden.

projectnummer	projectnaam	appreciatie door UNU-MERIT
K2013001	Innovatiehuis MKB Keyport 2020	Project met brede aanpak: verschillende formats van bijeenkomsten laten toe dat partijen kunnen komen kennismaken, er relaties worden tot stand gebracht die later kunnen leiden tot structurele samenwerking binnen de triple helix. Concrete realisaties tonen aan dat deze aanpak werkt. De toegevoegde waarde zit vooral in het leggen van verbindingen en faciliteren van structurele samenwerking. Vastgesteld wordt dat deze activiteiten financieel verlieslatend zijn: de Stichting Innovatiehuis is opgeheven wegens ontbreken van financieel draagvlak.
K2013002	Limburg Magnet	Slim concept waarin jongeren kennismaken met bedrijven in de regio. Jongeren worden aangesproken op manieren die aansluiten bij hun leefwereld. Bedrijven kunnen zich voorstellen aan een publiek dat ze op hun normale manier van communiceren niet bereiken. Limburg Magnet heeft zich ontwikkeld tot een zelfstandig opererende/bedruipende organisatie: Meet the Youngsters.
K2013003	Spark-Tech Lab Regio Keyport 2020	Spelenderwijs maken kinderen kennis met techniek. Ze bouwen of maken dingen en gebruiken hierin vaak apparatuur van bedrijven die ze eerst hebben bezocht. Voor leerkrachten is het een goede manier om te ervaren hoe ze techniek kunnen onderbrengen in hun lessen. Partijen onderkennen Spark Tech Lab als sparringpartner over techniek in onderwijs.
K2013006	Virtueel Verzorgingstehuis	Innovatief project waarin is geëxperimenteerd met een door IT ondersteunde ketenaanpak. Tijdens de pilot is inzichtelijk gemaakt welke de op te lossen knelpunten zijn. Naast de technische aspecten zijn ook de verschillen in belangen expliciet gemaakt. Ondanks de stopzetting zijn er op onderdelen nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan.
K2013007	Make Tech Platform Maas en Roer	55 bedrijven in de maakindustrie zien de toegevoegde waarde van samenwerking en hebben zich verenigd in een platform dat ze zelf financieren. In de samenwerking organiseren ze collectief activiteiten waarvan de bedrijven individueel beter worden:

		inkoop, opleidingen, werving e.d. Omdat ze spreken 'met 1 stem' worden ze ook als gesprekspartner aanzien door de overheid.
K2013008	Onderwijsinfrastructuur Technieketen Noord- en Midden Limburg	In Noord- en Midden Limburg is door de technieketen een doorlopende leerlijn ontwikkeld met als resultaat een instroom van 800 extra leerlingen die voor techniek kiezen. Er zijn 17 vo, mbo en hbo scholen betrokken. De technieketen en doorlopende leerlijn hebben als mede-initiator gediend voor opzet van 4 Publiek Private Samenwerkingsverbanden gericht op logistiek vakmanschap met 26 aangesloten bedrijven, gebouwde omgeving met 40 bedrijven, installatietechniek met 60 bedrijven en maakindustrie Midden en Noord Limburg met 12 aangesloten bedrijven. Middelen worden op rationelere manier gebruikt én onderwijs is afgestemd op de economische activiteit en macro doelmatigheid van de regio. Dit succes draagt bij aan het verbeteren van het imago van techniek. Het project heeft m.a.w. een vliegwielfunctie gehad naar andere belangrijkere ontwikkelingen.
K2014011	Boer en Burger Energiecoöperatie	Ontwikkeling van een innovatief concept als alternatief verdienmodel voor agrarisch ondernemers. Realiseert meerdere doelen tegelijkertijd: renovatie van asbestdaken, inspelen op klimaatopwarming, burgers laten participeren. Niet in praktijk gebracht omdat er geen agrarisch ondernemer bereid is gevonden hierin te investeren.
K2014013	Evolva (Werkpleklers 3.0)	Realisatie van een regional center of expertise op gebied van werkpleklers, aangestuurd door de triple helix zelf. Het concept werkpleklers 3.0 is getoetst, werkt en is de basis voor een opleiding. Het concept is verder uitgerold binnen en buiten de regio.
K2014014	Greuntek	Ontwikkeling van een nieuwe vorm van samenwerken tussen bedrijfsleven en onderwijs waarbij het bedrijfsleven input heeft geleverd voor de ontwikkeling van nieuwe modules. Leerlingen ervaren een betere balans tussen theorie en praktijk. Het concept slaat aan voor vmbo leerlingen die moeten uitstromen naar groenbedrijven. Bedrijven voelen zich betrokken bij het college en vervullen een rol tijdens de opleiding van leerlingen.
K2014015	GreenBrains Voucherregeling Keyport	GreenBrains is een pool van kennisinstellingen op gebied van agro en food. In het project is het valoriseren van kennis gefaciliteerd d.m.v. een voucherregeling. 15 concrete innovatievragen van het MKB zijn beantwoord.
K2015016	Limburgse Versnellingsstafels	De versnellingsstafels zijn een open-innovatietraject waarbij ondernemers hun voorstel kunnen pitchen voor een groep van ondernemers, adviseurs en kennisinstellingen die vervolgens in een 4tal sessies meedenken over het vraagstuk. Mits grondige kwaliteitsbewaking werkt het concept omdat kennis en middelen gemobiliseerd worden. Na verloop van tijd is het moeilijk gebleken om voldoende kwalitatieve instroom te behouden.
K2015017	Wetenschap en Technologie Midden Limburg	Grootschalige afstemming en coördinatie tussen alle PO scholen in Midden Limburg op gebied van wetenschap en techniek. Daarnaast is er afstemming tussen VO en PO t.a.v. het curriculum waarbij 37 bedrijven zijn betrokken zodat het techniekonderwijs zo goed als mogelijk aansluit op behoeften van bedrijven. Bovendien zijn een

		substantieel aantal leerkrachten en coördinatoren geschoold. De volgende stap is verbreding naar andere sectoren.
K2015018	Holland Expat Centre South	Een van de manieren om vacatures ingevuld te krijgen is door het aantrekken van buitenlandse werknemers. Hierbij levert het expat centre een warm welkom aan werknemers en ondersteunt bedrijven in procedures. Opdat voldoende bedrijven gebruik zouden maken van het expat centre moet het gekend zijn bij de Midden Limburgse bedrijven. Dit project was gericht op het voeren van gerichte communicatie.
K2015019	Lignine Valorisatie	Het gaat hier om een fundamenteel onderzoeksproject naar het extraheren en isoleren van lignine uit reststromen van de papierindustrie. Daarnaast is beter inzicht gekregen in de structuur van het materiaal en zijn werkhypothesen ontwikkeld om tot een goede toepassing te komen. Er is potentieel voor nieuwe economische activiteiten in de regio maar er dient eerst verder onderzoek te gebeuren.
K2015020	Arbeidsmarktdashboard	Een gedegen arbeidsmarktbeleid vereist correcte, actuele en relevante arbeidsmarktinformatie. In dit project zijn tools ontwikkeld om informatie van verschillende leveranciers bij elkaar te brengen en overzichtelijk te presenteren. Provincie, gemeenten, organisaties, werkgevers e.d. kunnen nu de juiste conclusies trekken en hun werking/acties daarop afstemmen.
K2015020/D	Arbeidsmarktdashboard	Opdat meer partijen gebruik zouden maken van het arbeidsmarktdashboard was doorontwikkeling nodig zodat de informatie makkelijker te interpreteren zou zijn. E'til is gevonden als partij om het ontwikkelde businessplan te implementeren en de exploitatie op zich te nemen.
K2015021	Economisch Actieprogramma Agribusiness	Omdat slechts 25% van de agribedrijven op lange termijn voldoende verdien capaciteit heeft, is een actieplan ontwikkeld door triple helix partners. Alle activiteiten daarin zijn gericht op een beter benutten van de economische kracht van de regio. Agribusiness bedrijven, MKB bedrijven en kennisinstellingen worden aan elkaar gelinkt om zo hoogwaardige kennis en het netwerk beter te benutten voor de regionale economie. Na opstellen van het plan, zijn er een ruim aantal concrete acties ondernomen met als doel nieuwe business te genereren.
K2015021/D	Economisch Actieprogramma Agribusiness	Het actieplan is doorontwikkeld maar nog niet geïmplementeerd.
K2016022	MKB 100	Het concept Limburg Magnet is doorontwikkeld. Er zijn extra activiteiten toegevoegd die jongeren aanspreken en waarin ze kennismaken met bedrijven in de Keyport regio. Met deze bijkomende activiteiten is de impact t.a.v. aantallen jongeren en bedrijven substantieel vergroot. De projectcoördinatie slaagt erin elk van de triple helix partners aan te spreken en te zorgen dat er voor elk wat in zit.
K2016023	Gezamenlijke profilering en kennisontsluiting en overdracht e-fulfilment	Door het creëren van de e-fulfilment expertisecentrum in Midden Limburg wordt de positie geclaimd als place to be voor e-commerce. In samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijven is een overall propositie neergezet voor e-fulfilment

		dienstverlening. Als je als bedrijf internationaal wil groeien m.b.v. e-commerce dan is in de Keyportregio de expertise aanwezig om je daarbij te helpen.
K2016025	Medishell	Er is een innovatie in de medische techniek gerealiseerd. Deze was dermate veelbelovend dat een nieuw bedrijf is gesticht dat gevestigd is in de regio en hier werkgelegenheid creëert.
K2016026	LioTi	Om nieuwe business te kunnen realiseren op basis van Internet of Things technologie is een infrastructuur nodig waarmee signalen kunnen worden opgevangen en doorgezonden. Er is getest met gateways en de infrastructuur is op beperkte schaal uitgevoerd. Er is een aanvraag ingediend voor financiering door Provincie Limburg van de verdere uitrol in heel Limburg. Nergens anders is die infrastructuur beschikbaar.
K2016027	Retail Innovation Centre	Het Retail Innovation Centre is opgezet. Er is aandacht besteed aan bekendmaking en er is dienstverlening ontwikkeld die reeds goed loopt. Doelstelling is om retailbedrijven te helpen bij het realiseren van innovaties zodat ze op lange termijn concurrentieel blijven. In een volgende fase wordt naast het beschikbaar stellen van kennis en netwerk ook een adviesactiviteit ontwikkeld.
K2016028	Ondernemerschapsroute	In het project is een doorlopende leerlijn ontwikkeld voor vmbo-t leerlingen waarin bij het bedrijfsleven goed is geluisterd waar behoefte aan is t.a.v. vaardigheden en competenties. BC Broekhin heeft initiatief genomen. Dit wordt nu door andere scholen overgenomen. Dit is opnieuw een manier om het onderwijs in een specifieke richting beter af te stemmen op de behoeften van het bedrijfsleven.
K2017029	Resultaatgericht Ondernemen (RGO)	Resultaatgericht ondernemen stuurt op realiseren van innovaties in bedrijven: het gaat om Markt-, Organisatie-, Product- en Procesinnovaties. In vorige RGO trajecten is vastgesteld dat bedrijven die deelgenomen hebben een gemiddelde omzetgroei van 20% en een gemiddelde winstgroei van 30% optekenen. Dat wordt ook bij deze deelnemers verwacht.
K2017029/O	Resultaatgericht Ondernemen (RGO) Opschaling	Dit project omvat de opschaling van het aantal bedrijven dat deelgenomen heeft aan Resultaat Gericht ondernemen. Ze realiseren dezelfde resultaten.
K2017030	Leerwerk Loket	Het leerwerk loket is een verzamelpunt voor de kennis van verschillende partijen. Het draagt eraan bij dat mensen instromen in opleidingen voor vacatures in knelpuntberoepen. Naast het opleiden gaat het ook om het begeleiden van mensen. Zo wordt een verbinding gelegd tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Ook wordt advies gegeven aan werkgevers en werkzoekenden op gebied van uitplaatsing en uitkering.
K2017033	e-fulfilment Hub	In dit project is voortgebouwd op het eerdere project en zijn activiteiten op gebied van samenwerking, regiobranding, kennisontwikkeling en kennisdeling gecontinueerd en opgeschaald om zo de verdienkracht voor de individuele organisaties en de regio te vergroten. Er is nu sprake van een hub met een businessplan 2019-2024 waarbij er reeds concrete resultaten zijn neergezet onder andere t.a.v. pre-acquisitie van bedrijven naar deze regio.

K2017034	Business Roadmaps Netwerkprogramma	29 Bestaande bedrijven uit de Keyportregio zijn geholpen bij het opstellen van hun 10jarige strategie, bestaansredenen, businessplan en roadmap die hierbij hoort. Ze hebben hun propositie bijgesteld en zijn beter in staat om hun concurrentiepositie te handhaven. Het aantal deelnemers is achtergebleven op de oorspronkelijke doelstellingen maar voor de bedrijven die geparticipeerd hebben, is het project een steun geweest bij de ontwikkeling van hun strategie.
K2017035	Lerend Leven	Werkgevers krijgen handvaten aangereikt om voldoende en goed gekwalificeerd personeel te vinden dat past bij de snel veranderende vraag op de arbeidsmarkt. Ze doen dat door in te zetten op een leven lang leren. De aanpak is breed en begint bij het bewust maken van ondernemers van de noodzaak. In groepen wisselen ondernemers kennis uit en nemen deel aan pilots. Het project speelt in op de wetmatigheid dat er voldoende en goed gekwalificeerd personeel nodig is om concurrentieel te blijven.
K2017036	LioTi Challenge	Sinds 2016 is het potentieel van een IoT netwerk onderkend en is gestart met de uitrol hiervan. De bekendheid was nog te beperkt. Door mbo/hbo studenten in te zetten op challenges en deze voor ondernemers te presenteren, worden toepassingen en het potentieel ervan inzichtelijk gemaakt voor ondernemers.

3.3 Randvoorwaarden voor het neerzetten van succesvolle projecten

Voor elk van de projecten is een fact sheet opgesteld. Deze is opgenomen in de bijlage. Per project is er waar toepasselijk ook een toelichting gegeven over de manier waarop projectuitvoerders een antwoord hebben geboden op de randvoorwaarden. We beperken ons hier tot de overall conclusies.

Randvoorwaarde 1: Projecten worden zoveel als mogelijk opgepakt in een triple helix samenwerking: bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen en overheden zijn betrokken.

We kunnen vaststellen dat het principe werkt om projecten in een triple helix samenwerking op te pakken. In de aanvraagformulieren reeds moeten indieners aangeven welke de triple helix partijen zijn en welke rollen ze zullen vervullen.

Afhankelijk van de doelstellingen per project, verschilt ook de aanpak. De ene keer wordt gewerkt met een adviesraad met daarin triple helix partners, de andere keer wordt (een stuk van) de projectactiviteiten uitgevoerd door partners. De derde variant is dat activiteiten worden uitgevoerd door het ene type triple helix partner waar een ander type partner de gebruiker is.

Ook in de diverse gesprekken en ontvangen feedback geven partijen aan dat de triple helix samenwerking een belangrijke meerwaarde is: partijen krijgen inzicht in elkaars belangen, mogelijkheden en beperkingen en kunnen zo een betere basis leggen voor samenwerking. Bovendien leren partijen elkaar kennen en weten ze elkaar ook te vinden buiten de Keyport projecten om.

Randvoorwaarde 2: Een goede samenwerking tussen de projectpartners tijdens de looptijd van een project draagt bij tot betere resultaten.

Door de verschillen in type organisaties, grootte, financiering en besluitvormingsprocedures is er aanzienlijk wat coördinatie nodig. Het reeds genoemde inzicht in elkaars belangen, mogelijkheden en beperkingen leidt tot een beter begrip waardoor frustraties wat kunnen worden beperkt. Het tempo van beslissingen nemen is anders bij bijvoorbeeld een schoolbestuur dan in een bedrijf in handen van één DGA.

Een actieve projectmanager die in verschillende richtingen de voortgang bewaakt en ervoor zorgt dat stappen gezet worden, leidt tot betere resultaten. Daarnaast is het ook belangrijk dat organisaties in hun kracht worden ingezet: een imago campagne zoals Meet the Youngsters is in betere handen bij een bedrijf waar begeleiden van studenten in trajecten in betere handen is bij een opleidingsinstelling.

In de gevoerde gesprekken werd duidelijk dat er heel wat vergaderd is, maar dat dit stappen zijn die je niet kan overslaan. Een project met een timing en deliverables helpt om samenwerking vorm te geven en de voortgang te bewaken. Er is een begin en een eind en partijen weten waarvoor ze staan. Ook hier is verwezen naar de kwaliteit van het aanvraagformulier: door aan het begin rollen, taken en financiële consequenties expliciet te maken, wordt de basis voor een goede samenwerking gelegd. Uiteraard moet er voldoende flexibiliteit zijn om bij te sturen waar nodig.

Randvoorwaarde 3: Bedrijven en kennis- en onderwijsinstellingen zijn in de lead bij het formuleren van projecten en acties.

Hier stellen we vast dat kennis- en onderwijsinstellingen een groter aantal projecten heeft ingediend dan dat bedrijven dat hebben gedaan. Waar het bedrijven betreft, werden projecten meestal ingediend door netwerkorganisaties, brancheverenigingen of bedrijfsadviseurs.

Hoewel de aanvraagformulieren eenvoudig in te vullen zijn en de procedure een redelijke doorlooptijd kent, blijken stakeholderorganisaties er beter op ingericht te zijn om de ondersteuningsmogelijkheden weten te vinden en in hun voordeel te gebruiken dan dat dit voor bedrijven het geval blijkt.

In de gesprekken werd aangegeven dat na goedkeuring van een project, de beschikking zeer snel wordt toegezonden en dat procedures en verwachte rapportages helder zijn.

3.4 Continuïteit van projecten en eventuele bijvangst

3.4.1 Continuïteit van projecten na afloop van de financiering

Voor elk van de projecten is een fact sheet opgesteld. Deze is opgenomen in de bijlage. Per project is er waar toepasselijk ook een toelichting gegeven over de verwachte continuïteit. We beperken ons hier tot de overall conclusies.

In projecten waar de nadruk lag op sensibiliseren en awareness creëren, stellen we vast dat het moeilijker is om na afloop van de subsidie op eigen kracht verder te gaan. Dat heeft ermee te maken dat het moeilijk is om een verdienmodel te ontwikkelen voor activiteiten waarvan je wil dat partijen er kennis van nemen, erover nadenken en hopelijk in de toekomst wat mee gaan doen. Naarmate het moment van de ervaren toegevoegde waarde verder in de toekomst ligt, is de bereidheid om er financieel aan bij te dragen lager.

De trajecten die gericht waren op het realiseren van veranderingen in de (eigen) organisaties, blijven deze nieuwe situatie ook toepassen na afloop van de subsidie. Bijvoorbeeld een school die een nieuwe leerlijn heeft ontwikkeld, blijft de opleidingsmodules ook doceren na afloop van de subsidie. Bedrijven die een nieuwe markt hebben ontwikkeld, blijven er ook in actief.

Een aantal projecten heeft geleid tot nieuwe PPS constructies, nieuwe bedrijven en nieuwe samenwerkingsverbanden. Deze blijven ook na afloop van het project verder bestaan in de gevallen dat er een sluitende businesscase en financieringsmodel is ontwikkeld.

Sommige projecten hadden een groter experimenteel gehalte: vb. het doorrekenen van usecases. Wanneer ze klaar zijn, is het aan de markt om ze op te pakken. Daar stellen we vast dat in sommige gevallen het niet wordt opgepakt.

Andere projecten zijn eenmalige acties. Eens de resultaten zijn opgeleverd, is daarmee het project ook klaar.

3.4.2 Bijvangst per project

De bijvangst is hieronder per project opgesomd:

- er zijn 4 nieuwe organisaties opgericht met medeondersteuning van Innovatiehuis:
 - o Stichting Plattelands Hoes in Panningen (zorgsector)
 - o Stichting Gemeenschapshuis Panningen (non-profit)
 - o Cuyperslab 3D printen in Roermond (creatieve sector)
 - o Zeregio Peel en Maas (C2C recycling bedrijf)

- het concept Limburg Magnet is doorontwikkeld tot Meet the youngsters. Dit wordt Euregionaal uitgerold
- het Spark Tech Lab is een platform geworden voor professionalisering van leerkrachten op gebied van Wetenschap en Techniek. Ook fungeert het Spark Tech Lab steeds meer als sparringpartner in regionale W&T overleggen
- de pilot Virtueel Verzorgingshuis is genomineerd voor de Jenneke van Veen prijs en behaalde de 3e plaats. Hierdoor heeft de pilot veel exposure gekregen
- in kader van de pilot is een partnership met ZTL gestart voor ontwikkeling van leermodules voor MBO opleidingen
- het make tech platform speelt een actieve rol in het tot stand komen van een Centrum voor Innovatief Vakmanschap voor Noord- en Midden-Limburg om te komen tot eigentijds, vraaggericht middelbaar beroepsonderwijs
- het programma en projectmanagement van het project onderwijsinfrastructuur techniekketen Noord- en Midden Limburg hebben als mede-initiator gediend voor opzet van 4 Publiek Private Samenwerkingsverbanden gericht op logistiek vakmanschap met 26 aangesloten bedrijven, gebouwde omgeving met 40 bedrijven, installatietechniek met 60 bedrijven en maakindustrie Midden en Noord Limburg met 12 aangesloten bedrijven. Het techniekonderwijs is afgestemd op de economische activiteit en macro doelmatigheid van de regio. Het project heeft m.a.w. een vliegwielfunctie gehad naar andere belangrijkere ontwikkelingen.
- het project Boer en Burger Energiecoöperatie heeft media aandacht gekregen, op deze manier heeft Keyport zich mee kunnen profileren als innovatieve regio die inzet op agribusiness en duurzaamheid
- Evolva is een netwerkorganisatie/regional center of expertise met eigen juridische structuur en heeft subsidie van Provincie Limburg gerealiseerd voor verdere doorontwikkeling en borging
- het nieuwe curriculum in kader van Greuntek heeft geleid tot bewustwording bij leerlingen en docenten om verantwoord om te gaan met de eigen (leer)omgeving. Dit heeft ertoe geleid dat locatie Horst de groene vlag heeft behaald ECO Schools, een internationaal keurmerk voor duurzame scholen
- de Limburgse Versnellingstafels hebben geleid tot 7 nieuwe bedrijven in Limburg
- DSM en Smurfit Kappa Roermond Papier hebben elkaar beter leren kennen i.k.v. het lignine valorisatieproject en hebben hun relatie versterkt: ze werken nu ook op andere vlakken samen
- het arbeidsmarktdashboard is een concept dat exploiteerbaar is en hierdoor op termijn zelfbedruipend moet zijn. Er zijn bij afronding van het project 4 betalende klanten: provincies Noord Brabant, Limburg, Drenthe en Utrecht
- bijeenkomsten in het Economisch Actieprogramma Agribusiness hebben geleid tot nieuw concept en project: 'keukentafelgesprekken stoppende agrarische ondernemer'. Provinciale bijdrage is 2x300.000 (periode 2018-2020)
- het Meet the Youngsters concept is dermate succesvol dat ook in Belgisch Limburg en Aken er plannen zijn om de aanpak over te nemen en hierbij aan te sluiten. Dat maakt dat er straks een Euregionale pool van bedrijven en studenten met elkaar in gesprek kunnen gaan

- de succesvolle realisatie van de doelstelling om de e-fulfilment regio voor MKB webshops te worden werd bevestigd in de verkiezing van logistieke hotspot van het jaar waarbij de Keyport regio van plaats 14 naar plaats 7 is gestegen. Daarmee is Keyport 2020 de sterkste stijger van alle hotspots in Nederland
- realisatie van een startup MediShell in de regio Keyport 2020 met verwachte werkgelegenheid voor 3-10FtE in een periode van 2 jaar, daarnaast zullen op regelmatige tijdstippen stageplekken beschikbaar gesteld worden
- stichting LioTi is opgericht met zetel in Roermond: dit zorgt voor verankering van kennis in de regio
- er is een projectaanvraag ingediend bij Provincie Limburg die de installatie van LioTi gateways door heel Limburg financiert
- samen met Gilde Techniek is BC Broekhin kartrekker voor de regio voor wat betreft het opzetten van de ondernemerschapsroute. Tot nu toe hebben Blariacum en Den Hulster het voorbeeld overgenomen en komen ze kennis ophalen. Ook St Ursula Horn heeft grote interesse. Binnen de Soml stichting zijn diverse workshops gegeven om het concept breder uit te dragen
- over de 2 RGO projecten heen worden 32 nieuwe vacatures verwacht
- over de 2 RGO projecten heen 21 stageplekken tijdens het project
- door het Leer Werk Loket ontstaat steeds meer begrip over elkaars werkwijze bij de partnerorganisaties en worden verwachtingen omgezet in kennis over de partnerorganisaties: dit maakt samenwerking ook op de langere termijn steeds beter mogelijk
- er is een subsidieaanvraag IB1 OP Zuid ingediend op gebied van slimmer e-commerce transport
- bedrijven in het Lerend Leven project leren niet enkel van elkaar maar implementeren ook innovaties in de manier waarop ze lerend leven toepassen in de eigen organisatie
- n.a.v. de LioTi Challenge zijn in 1 onderwijsinstelling de gastlessen over IoT opgenomen in het curriculum
- n.a.v. de nieuw ontwikkelde toepassingen in de LioTi Challenge zijn er 3-5 nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd

3.4.3 Conclusies over de bijvangst

Er laten zich 5 types bijvangst onderscheiden:

1. nieuwe vormen van bijkomstige samenwerking:
 - a. buiten het project om vinden partijen elkaar en werken op andere terreinen ook samen;
 - b. samenwerking wordt verankerd in nieuwe organisaties;
 - c. samenwerking verankert zich door het stichten van een vestiging in de regio;
2. er worden concepten ontwikkeld die een grotere schaal krijgen dan verwacht:
 - a. ze zijn groter in aantal betrokken partijen/deelnemers;
 - b. ze worden ook buiten de Keyport regio uitgerold en/of overgenomen;

3. projecten leveren extra exposure voor de regio en dragen zo bij aan het profileren van de regio als innovatieve hot spot;
4. realiseren van bijkomende arbeidsplaatsen:
 - a. in bestaande organisaties en/of bedrijven;
 - b. in nieuwe bedrijven gesticht n.a.v. de projecten;
5. er worden extra subsidies en financiering naar de regio getrokken waarmee initiatieven groter en breder kunnen worden uitgerold of neergezet;

3.5 Keyport als netwerkorganisatie

Bovenstaande tabel biedt een overzicht de realisaties van Keyport als uitvoeringsorganisatie. In de inleiding werd reeds aangegeven dat Keyport ook een netwerkorganisatie is. Dit valt uiteen in 2 onderdelen:

1. Bij de leden van de verschillende bestuursorganen (kernteam, algemeen bestuur en programmamanager) ligt een taak om hun netwerk te mobiliseren en verbindingen te leggen waar mogelijk.
2. Daarnaast is er ook een communicatiecomponent: net zoals er bij de afzonderlijke projecten een bijdrage wordt geleverd aan de zichtbaarheid van Keyport2020, wordt er ook vanuit het programmasecretariaat en de bestuursorganen op diverse manieren gecommuniceerd over het programma en haar realisaties.

In de volgende paragrafen wordt een overzicht geboden van hoe de Keyport organisatie haar rol als netwerkorganisatie invult.

3.5.1 Overzicht van het netwerk

Hoewel het diagram uitgebreid is, biedt het geen uitputtend overzicht van het netwerk. Het is bedoeld ter illustratie en om aan te tonen dat het netwerk breed vertakt is, gelaagd is, en dat de triple helix partijen van zowel in- als rondom de Keyport regio vertegenwoordigd zijn.

Het netwerk bestaat o.a. uit:

- de bij Keyport aangesloten organisaties
- de organisaties van de leden uit de bestuursorganen
- overheden
- financiers
- gelijkaardige organisaties uit andere regio's
- brancheorganisaties

3.5.2 Communicatie door de Keyport organisatie

Naast de hoger genoemde persoonlijke contacten is er ook de communicatie via diverse social media kanalen. Hieronder wordt een overzicht geboden van de social media statistieken.

Website

Keyport website 2013: 13.108 sessies

Keyport website 2014: 16.773 sessies

Keyport website 2015: 17.138 sessies

Keyport website 2016: 20.078 sessies

Keyport website 2017: 16.900 sessies

Keyport website 2018: 17.104 sessies

LinkedIn (groeps- en bedrijfspagina)

2016 – 100 leden

2017 – 278 leden

2018 – 387 leden

Twitter

2016 – 530 volgers

2017 – 600 volgers

2018 – 625 volgers

Social media campagnes

2017 Vleugels Campagne	Budget 300,-	Bereik: 960 bezoekers op de campagnepagina
------------------------	--------------	--

2017 E-fulfilment Campagne	Budget 526,-	Bereik: 1600 bezoekers op de projectpagina
----------------------------	--------------	--

2018 Connected Learning	Budget 500,-	Bereik: 800 bezoekers op de projectpagina
-------------------------	--------------	---

2018 Business Roadmaps	Budget 365,-	Bereik: 1091 bezoekers op de projectpagina
------------------------	--------------	--

Nieuwsbrief

2016 – 1545 volgers

2017 – 1409 volgers

2018 – 1503 volgers

Symposia

2015 – 310 bezoekers: Keyport symposium. Host: Niekke College, Roermond

2016 – 240 bezoekers: Keyport symposium. Host: Linssen Yachts, Maasbracht

2018 – 105 bezoekers: Symposium OML-SML-Keyport: doelgroep Raadsleden, Wethouders en bestuurders

3.5.3 Conclusies over Keyport als netwerkorganisatie

In de diverse projectstukken maar in gesprekken met projectleiders en stakeholders wordt duidelijk dat Keyport over een breed netwerk beschikt en goed aangesloten is op de diverse overlegtafels van stakeholders. Het uitbouwen en onderhouden van een netwerk is people's business. Dat gebeurt door persoonlijke contacten, aanwezig zijn, nakomen van afspraken en vereist een aanzienlijke tijdsinvestering. Gesprekspartners geven aan dat Keyport als organisatie zeer betrouwbaar is: afspraken worden nagekomen en projecten worden actief ondersteund. Waar opportuniteiten gezien worden, worden er relaties gelegd. Dat gebeurt hoofdzakelijk door de programmamanager.

Uit gesprekken blijkt dat niet alle betrokkenen in de verschillende bestuurslagen even goed op de hoogte zijn van de details van de afzonderlijke projecten. Om verbindingen te kunnen leggen enerzijds maar ook om gesprekspartner te kunnen zijn voor mensen met ideeën, is het noodzakelijk dat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn en een reflex hebben om door te verwijzen of verbindingen tot stand te brengen.

Voor wat betreft de gerichte communicatie-acties laten de statistieken eenzelfde beeld zien als de reeds gemaakte vaststelling dat het gaat om persoonlijke contacten: symposia worden goed bezocht en de nieuwsbrieven worden gelezen. De social media aanwezigheid –vertaald in volgers—is echter zeer beperkt. Om de vraag te kunnen beantwoorden of een beperkte social media aanwezigheid een probleem vormt, dienen 3 vragen beantwoord te worden: (1) welke doelgroep wil je bereiken, (2) hoe groot is die doelgroep en (3) is social media het geijkte kanaal om die doelgroep aan te spreken?

3.6 Realisaties op regioniveau

Zoals hoger aangegeven worden in kader van het Keyport programma projecten aangejaagd waarvan op voorhand is aangetoond dat ze op één of meerdere manieren bijdragen aan de doelstellingen op regio niveau. In de tabel hieronder wordt per doelstelling een overzicht geboden van de realisaties door de verschillende projecten.

Doelstelling	Realisaties i.k.v. Programmalijn Innovatie
bewustwording creëren over het belang van innovatie binnen het MKB	<ul style="list-style-type: none"> - 1420 deelnemers aan 64 bijeenkomsten (innovatiehuis) - 80 deelnemers aan 2 GreenSchools (GreenBrains) - 96 deelnemers aan de bijeenkomsten rondom de versnellingstafels - 350 deelnemers aan 4 bijeenkomsten/presentaties op congressen in kader van LiOTi project - 197 ondernemerscontacten door informatiepunt Retail Innovation Centre - 93 organisaties hebben deelgenomen aan inspiratiesessies rondom lerend leven - 92 bedrijven hebben de finale bijgewoond van de LiOTi challenge

	<ul style="list-style-type: none"> - 100 deelnemers aan bijeenkomsten i.k.v. het virtueel verzorgingstehuis, EAAB project, Lignine Valorisatie - 275 bedrijven in 30 innovatiegroepen (innovatiehuis) waarin kennis en onderzoeksinstellingen consequent worden betrokken als kennispartner - 29 organisaties hebben deelgenomen aan connected learning groepen - in 20 teams is tussen studenten en bedrijven samengewerkt aan het concretiseren en praktisch maken van IoT toepassingen i.k.v. de LioTi challenge - 15 kennis- en innovatievragen beantwoord (GreenBrains) - 1 innovatievraag in kader van het Lignine valorisatie project - 5 casussen in EAAB tussen agrariers en lokale stakeholders - in het LioTi project is een werkend proof of concept ontwikkeld in een samenwerkingsverband tussen bedrijven; 4 bedrijven werken er samen over sectoren heen - 9 projecten zijn in uitvoering bij het RIC
<p>bevorderen van samenwerking tussen MKB onderling en tussen MKB en kennis- en onderzoeksinstellingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 30 innovatiegroepen met deelnemers uit 3 helix, over de regio heen (innovatiehuis) met daarin telkens kennis- en onderzoeksinstellingen als kennispartner - 13 versnellingsstafels, samengesteld uit deelnemers uit de 3helix: elke tafel leidde tot nieuwe businessproposities (29 in totaal) - 3 trajecten waarin grootbedrijf/kennisinstelling in de lead is om met groepen ondernemers innovatie te realiseren (Smurfitt Kappa 7 ondernemers, Philips Lighting met 5 ondernemers en GreentechLab met 4 ondernemers) EAAB - 29 organisaties hebben deelgenomen aan connected learning groepen - 20 kennisworkshops/bedrijfsexcursies met betrokkenheid van kennis/onderzoeksinstellingen (innovatiehuis) - 15 kennis en innovatievragen beantwoord door kenniscentra m.b.v. vouchers (GreenBrains) - in het connected learning project namen organisaties deel van binnen en buiten de Keyport 2020 regio
<p>Financiële ondersteuning voor innovatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projectaanvraag Duurzaam Door met 25 bedrijven is is goedgekeurd met Subsidie van Provincie Limburg (innovatiehuis) - in het project virtueel verzorgingstehuis is een pilot gedraaid met als doel het testen van een virtueel verzorgingstehuis op te zetten. Hierin waren een zorgverlener, zorginkoper, Zuyd Hogeschool en EIZT, UM, 2 bedrijven, zorgverstrekkers, huisartsen en 10 cliënten betrokken. Het programma is gefinancierd door de indiener, zorgkantoor en Keyport 2020. - 15 kennis- en innovatievragen beantwoord m.b.t. vouchers (GreenBrains) - Smurfit Kappa heeft een onderzoek uitgevoerd mede gefinancierd door Rabobank en Keyport 2020: doel was valorisatie van lignine te faciliteren

Doelstelling	Realisaties i.k.v. Programmalijn Ondernemerschap
<p>kennisontwikkeling en -ontsluiting bij het regionale MKB om op die manier een positieve bijdrage te leveren aan het verbeteren van het bedrijfsresultaat van het regionale MKB</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 54 deelnemers in het EAAB project aan masterclass ondernemerschap/koersbepaling (15) en minimaster anders ondernemen (39) - in kader van de RGO projecten hebben 83 personen (ondernemers en sleutelfunctionarissen) deelgenomen aan de diverse bijeenkomsten met als doel het bedrijfsresultaat te verbeteren - i.k.v. de e-fulfilment heb zijn 6 seminars en een hackaton georganiseerd met ruim 320 deelnemers - 29 deelnemers aan het business roadmaps programma hebben deelgenomen aan meerdere workshops en groepssessies - een aantal van deze sessies vonden plaats op de Brainport Network Campussen om op die manier de verbinding te leggen naar deze regio - 11 kennissessies in kader van e-fulfilment met 123 deelnemers - 1 hackaton e-fulfilment met 59 deelnemers - 1 seminar e-fulfilment met 63 deelnemers - 239 deelnemers in 8 bijeenkomsten (waarvan 5 themagericht) RIC - i.k.v. e-fulfilment hub zijn 9 kennissessies georganiseerd met 91 deelnemers in totaal - 93 bedrijven namen deel aan inspiratiesessies i.k.v. connected learning, greuntek, ondernemerschapsgroete, techniekketen - 70 ondernemers hebben deelgenomen aan het concept rotodedenken en beslissen in het EAAB - alle 29 deelnemende ondernemers in het business roadmaps programma hebben deelgenomen aan meerdere groepssessies - connected learning sessies hebben als doel de ondernemerschapswaliteiten t.a.v. leven lang leren te verbeteren - 34 organisaties hebben dit toegepast - de versnellingstafels hebben geleid tot 7 nieuwe bedrijven - 3 nieuwe ketens gestart in EAAB met daarin 28 bedrijven - 6 samenwerkingstrajecten tussen kennisinstellingen en bedrijven in kader van e-fulfilment - 17 bedrijven en 19 ondernemers hebben plannen gemaakt en deze geïmplementeerd waardoor ze groei in omzet en rendement hebben gerealiseerd - in kader van de RGO projecten zijn 17 bedrijven ondersteund - 29 ondernemers zijn geholpen in kader van het business roadmaps programma
Doelstelling	Realisaties i.k.v. Programmalijn Arbeidsmarktoptimalisatie
<p>verbeteren aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs</p>	<ul style="list-style-type: none"> - het greuntek project is erop gericht om vmbo leerlingen op te leiden zodat ze beter inzetbaar zijn in (regionale) groenbedrijven. In de lesmodules is de balans tussen theorie en praktijk verbeterd - in het project ondernemerschapsgroete zijn doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor groeisectoren waar er behoefte is aan meer personeel en beter geschoold personeel - het Leer Werk Loket heeft als doel mensen met afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden voor invulling van knelpuntberoepen in de Keyportregio

	<ul style="list-style-type: none"> - het connected learning project heeft als doel het beschikbaar houden van voldoende goed opgeleid personeel n.a.v. veranderende markten - de LioTi challenge is een alternatieve manier om jongeren mits een challenge enthousiast te maken voor IoT technologie opdat ze later voor een technische richting zouden kiezen - in kader van het Retail Innovation Center is een opleidingsportaal opgezet: doelstelling is verbinding leggen tussen onderwijs en retailbedrijven met specifieke vragen
stimuleren van leven lang leren	<ul style="list-style-type: none"> - in project evolva werkplekieren 3.0 zijn 6 pilots opgezet waarvan er 5 met succes zijn afgerond; het consortium bestaat uit 9 partners; zij hebben een training gevolgd in werkplekieren 3.0 - het Leer Werk Loket is een permanent loket waar zowel werkgevers als werkzoekenden terecht kunnen bij vragen: in kader van het traject zijn +50 mensen in leerwerk trajecten geplaatst - na de doorontwikkeling a.h.v. de pilots is er breed gecommuniceerd over het concept in een congres werkplekieren 3.0 - i.k.v. Leer Werk Loket is een informatiebijeenkomst gehouden met 100 deelnemende werkgevers - 93 organisaties hebben deelgenomen aan inspiratiesessies rondom lerend leven - 29 organisaties hebben deelgenomen aan connected learning - 34 organisaties hebben een vorm van lerend leven toegepast - i.k.v. Leer Werk Loket zijn 34 voorlichtingsbijeenkomsten gehouden met 350 aanwezige werkzoekenden - i.k.v. LWL zijn 3 leer werkmarkten gehouden met 300 bezoekers - i.k.v. LWL zijn hebben 90 werkzoekenden een CTC test afgelegd - 128 werknemers nemen deel aan lerend leven activiteiten
behoud van (technisch) talent voor de regio	<ul style="list-style-type: none"> - 924 leerlingen aan 6 college tours - 882 leerlingen aan 14 tours de Limburg - 75 deelnemende bedrijven met actieve profielen in 4 verkiezingen met 11.224 unieke stemmers en 19.214 website bezoekers - 3.415 actieve studentenprofielen (25%MBO, 53% HBO, 17%WO, 5%VMBO, HAVO, VWO) Limburg Magnet - 26.832 unieke bezoekers aan de profielen van de 100 MKB 100 bedrijven - 3.500 nieuwe studenten n.a.v. MKB100 - i.k.v. de LioTi challenge is gewerkt met gastlessen door bedrijven voor 441 leerlingen - 3.415 actieve studentenprofielen (Limburg Magnet) - elk van de 100 MKB bedrijven heeft gemiddeld 106 personen in hun carrièrenetwerk en 158 studenten waarmee interactie is - in het greuntek project hebben 80 groepen de nieuwe keuzevakken gevolgd die zijn opgesteld in nauwe afstemming met het regionale bedrijfsleven - meer dan 6.500 scholieren, studenten en starters zijn 4x geïnformeerd over MKB bedrijven

	<p>- in het project ondernemersroute zijn doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor vmbo-t leerlingen: deze worden momenteel succesvol toegepast in meerdere scholen: het project wordt als voorbeeld gezien voor andere scholen die nu kopiëren</p>
--	---

3.6.1 Conclusies naar programmalijn en doelstellingen

3.6.1.1 Innovatie

In de doelstellingen herken je een trechtermodel: bovenin wordt breed geïnformeerd en gesensibiliseerd. Naarmate je dieper in de trechter komt, neemt de diepgang toe. Na het informeren wordt d.m.v. diverse formats gestuurd op het in beweging krijgen van de betrokken partijen: actief nadenken over wat trends, technologieën, marktfragen e.d. betekenen voor de eigen organisatie. De laatste fase is het echt aan de slag gaan en veranderingen realiseren in de eigen organisaties. Dat kan door samenwerking, aanpassingen in de interne processen, veranderingen in de marktbenadering, output enz.

Projectindieners konden voorstellen maken en zelf aangeven aan welke doelstelling(en) ze een bijdrage leveren. Ook in de afzonderlijke projecten herken je eenzelfde model: eerst bedrijven informeren en interesseren, vervolgens met een selectie onder hen nagaan wat het voor hen betekent en nog een stap verder veranderingen realiseren. Dit leidt ertoe dat in de opsomming in de eerste fasen van projecten hoge aantallen bezoekers/deelnemers opleveren en deze naarmate de diepgang toeneemt ook afnemen.

Een algemene vaststelling is dat gezien het aantal projecten, er veel gelijkaardige bijeenkomsten hebben plaatsgevonden, zij het op verschillende thema's en vaak ook met verschillende bezoekers. Enige overlap is hierdoor vanzelfsprekend.

3.6.1.2 Ondernemerschap

De programmalijn ondernemerschap is geënt op het algemeen bekende feit dat er veel kennis aanwezig is zowel bij kennis- en onderwijsinstellingen als in bedrijven zelf. De doelstelling is deze kennis te mobiliseren en vervolgens ten gelde te maken in (andere) bedrijven.

In de vertaling van deze doelstelling in projecten herken je 2 grote groepen: (1) het opzetten en geven van opleidingen/masterclasses/kennissessies en (2) het bij elkaar brengen van verschillende partijen uit de 3 helix om rondom thema's nieuwe oplossingen te bedenken. Afhankelijk van het individuele doel

van het project zelf kan het gaan om nieuwe oplossingen voor individuele bedrijven of samenwerkingstrajecten die leiden tot nieuwe oplossingen/markttoepassingen.

Omdat de 3 programmalijnen in het Keyport programma elkaar inhoudelijk raken, dragen meerdere projecten bij aan verschillende programmalijnen. Waar het gaat om een significante bijdrage zijn daarom activiteiten van projecten in de ene programmalijn soms hernomen bij de andere programmalijn. De doelstelling is hier niet om dingen zomaar op te tellen: het gaat erom een inzicht te bieden in de manier waarop individuele projecten trachten impact te realiseren in kader van de vooropgestelde doelstellingen.

3.6.1.3 Arbeidsmarktoptimalisatie

De doelstellingen in de programmalijn arbeidsmarktoptimalisatie werken langs 3 lijnen: (1) zorgen dat er voldoende goed gekwalificeerde jongeren uit het onderwijs uitstromen naar de arbeidsmarkt, (2) faciliteren dat mensen die aan het werk zijn hun kennis voldoende onderhouden en bijscholen of herscholen waar nodig en (3) behoud van talent voor de regio door het trachten voorkomen dat jongeren in andere regio's aan de slag gaan.

Ook t.a.v. deze programmalijn zijn er een aantal voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd om bedrijven, organisaties, werkenden en werkzoekenden te informeren over de mogelijkheden. Hiertoe is gebruik gemaakt van verschillende formats: inspiratiesessies, congres, markten enz.

Een positief punt is dat zoveel als mogelijk het bedrijfsleven is betrokken bij het inhoudelijk invulling geven aan de opleidingen/doorlopende leerlijnen.

Met name t.a.v. de doelstelling leven lang leren is er ook op gestuurd dat bedrijven en organisaties ervaring zouden opdoen met leven lang leren.

De doelstelling behoud van technisch talent in de regio is tweeledig opgepakt: (1) als een imago campagne voor de mooie bedrijven in de regio en (2) in vorm van trajecten waarin jongeren zelf ervaring opdoen met techniek.

3.6.2 Zichtbaarheid

In de voorgaande hoofdstukken werd reeds inzage gegeven in de manier waarop Keyport haar rol als netwerkorganisatie tracht in te vullen: door het uitbouwen en onderhouden van haar netwerk en door het voeren van communicatie via social media, website, campagnes en nieuwsbrieven. Keyport als organisatie speelt dus zelf een belangrijke rol in het creëren van zichtbaarheid van het programma, de doelstellingen, resultaten en aanpak.

Daarnaast wordt ook aan de projecten een fundamentele rol toebedeeld in het creëren van de noodzakelijke zichtbaarheid. Onderstaande tabel biedt een overzicht van de doelstellingen en realisaties door projecten.

Doelstellingen	Realisaties i.k.v. doelstelling Zichtbaarheid
<p>Bekendheid van Keyport en haar activiteiten binnen de 3 O's vergroten door op gestructureerde wijze in gesprek te gaan met individuele ondernemers, organisaties en instellingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Meet the Youngsters zijn bedrijven bezocht, 75 bedrijven deden mee. Het project is toegelicht als ondersteund door Keyport - grote imagocampagne voor het bedrijfsleven met actieve betrokkenheid van jongeren en opleidingsinstellingen (Limburg Magnet) - het make tech platform Maas en Roer profileert de Keyportregio als maakindustrie regio: er zijn ca. 15 ontbijtsessies met ondernemers georganiseerd. Daarnaast meer dan 50 presentaties gegeven op bedrijfs- en netwerkbijeenkomsten - 100 extra bedrijven bezocht en aangesloten bij MKB100 - 55 bedrijven zijn telefonisch benaderd voor deelname aan RGO waarbij het project en Keyport2020 werden toegelicht - 620 ondernemers zijn 1 op 1 geïnformeerd over het business roadmaps programma: daarbij werd telkens benadrukt dat het initiatief is mede mogelijk gemaakt door financiering vanuit het Keyport2020 programma - alle HBO instellingen in de regio zijn bezocht i.k.v. Meet the Youngsters en MKB 100 - Fontys en Citaverde zijn aangesloten bij de e-fulfilment hub - in de LioTi challenge zijn meerdere MBO en HBO instellingen betrokken - elk van de projecten heeft een focus op Keyport. Activiteiten hebben steeds in deze regio's plaatsgevonden. Geen enkel van de projecten had een focus op louter 1 gemeente. - elk van de projecten heeft communicatie-acties en bijeenkomsten als activiteiten opgenomen. In veel gevallen hebben deze plaatsgevonden bij- of in samenwerking met lokale gemeentes
<p>Naamsbekendheid Keyport 2020 binnen de 3O's versterken door inzet van Keyport 2020 ambassadeurs</p>	<ul style="list-style-type: none"> - in het e-fulfilment project zijn er 3 ambassadeurs aangeduid - voor de e-fulfilment hub zijn er 2 extra ondernemers-ambassadeurs aangezocht - er zijn 151 nieuwbrieven opgesteld en verstuurd - er is social media coverage
<p>de 3 O's betrekken bij de activiteiten van Keyport 2020 door (eventueel met of via partners) groepsessies te organiseren</p>	<ul style="list-style-type: none"> - i.k.v. het make tech platform Maas en Roer zijn 22 activiteiten georganiseerd, een aantal daarvan was louter gericht op kennismaking tussen bedrijven onderling, met kennis- en opleidingsinstellingen en overheden - make tech platform Maas en Roer positioneert de maakindustrie in de Keyportregio - ook in kader van andere projecten zijn symposia, netwerkbijeenkomsten e.d. georganiseerd: hiervoor worden consequent de 3 O's uitgenodigd

<p>regionale trends en kansen signaleren en potentiële projecten initiëren door de uitkomsten van de individuele gesprekken binnen de activiteiten van Keyport 2020 en met de strategische partners te vergelijken en te analyseren</p>	<ul style="list-style-type: none"> - het Economisch Actieprogramma Agri Business richt zich op samenwerking binnen de agribusiness keten - het project e-fulfilment richt zich op het grijpen van kansen in de e-business door realiseren van samenwerking en kennisoverdracht - naast deze 2 grote trends waarop is ingespeeld, zijn er afzonderlijke bijeenkomsten in de diverse projecten waarbij het ontwikkelen van nieuwe businessproposities voorop stond. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot het opzetten van nieuwe bedrijven en/of coöperaties - de LioTi challenge is erop gericht om ondernemers te helpen bij het grijpen van kansen dat het LioTi netwerk hen biedt - de LioTi challenge is een manier van het concreet proberen maken van het potentieel van een nieuwe technologie: jongeren komen met ideeën die zijn voorgesteld aan- en uitgewerkt met bedrijven
<p>Keyport 2020 positioneren als uitvoerings- en netwerkorganisatie op het gebied van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarktoptimalisatie en het vergroten van de naamsbekendheid van Keyport 2020</p>	<ul style="list-style-type: none"> - projecten nemen Keyport mee als partner/financier bij hun communicatie uitingen - op bijeenkomsten wordt Keyport genoemd als financier - hier ligt ook een taak van de Keyport organisatie zelf: dit is afzonderlijk behandeld.

3.6.2.1 Conclusies t.a.v. de gerealiseerde zichtbaarheid

De communicatiedoelstellingen hebben een (1) extern gerichte component en een (2) intern gerichte component. Met extern gericht wordt bedoeld dat de Keyportregio buiten de regio meer bekendheid moet krijgen als innovatieve regio waar bedrijven, overheden en kennisinstellingen met elkaar samenwerken. Hiertoe dienden de communicatie acties van de projecten zelf maar ook deze van de Keyport organisatie. In een beperkt aantal projecten is structureel ingezet op technologieën zoals e-fulfilment en IoT en de maakindustrie en agribusiness. De andere projecten hadden een wat breder doel: laten zien dat er wat gebeurt in de Keyport regio.

De intern gerichte communicatie acties waren bedoeld om ook binnen de regio Keyport op de kaart te zetten als netwerkorganisatie die je helpt bij het leggen van verbindingen én om ervoor te zorgen dat er voldoende aanvoer zou zijn van kwalitatieve inhoudelijke projecten. Vooral t.a.v. laatstgenoemde component heeft de Keyport organisatie zelf een actieve rol gespeeld. Opdat stakeholders de reflex zouden hebben om door te verwijzen naar Keyport, is het van belang dat ambtenaren, bedrijfsleiders, schoolbesturen en docenten (1) weten van het bestaan van Keyport en (2) weten wat Keyport doet en (3) weten waar de voordeur zit wanneer je mensen doorverwijst naar de organisatie. Reeds eerder werd aangegeven dat de Keyport programmamanager hiertoe aansluit bij diverse overlegtafels binnen en buiten de regio zodat Keyport ook vertegenwoordigd is in de diverse gremia. Na verkiezingen zijn waar

mogelijk ook individuele bezoeken gebracht aan wethouders en raadsleden opdat de kennis over Keyport zou worden overgedragen.

Naar het brede publiek is dit ingevuld door organisatie van 3 symposia, het communicatieprogramma geef je project vleugels en het recentelijk uitreiken van een Made in Keyport award. Op deze manier tracht men ook de trots van inwoners en stakeholders te vergroten opdat ze de boodschap mee zouden uitdragen als ambassadeurs voor de regio.

Reeds eerder werd aangegeven dat op social media de zichtbaarheid beperkt is: bijeenkomsten georganiseerd door Keyport als organisatie of de afzonderlijke projecten worden goed bijgewoond en de nieuwsbrieven worden goed gelezen, maar het aantal volgers op LinkedIn en twitter en website bezoeken is beperkt.

Toch geven respondenten van de interviews aan dat de zichtbaarheid is toegenomen. Bij de start van het programma was er nauwelijks bekendheid, maar deze is toegenomen. De naam valt op verschillende overlegtafels en mensen van binnen en buiten de regio contacteren bestuursleden en de programmamanager. Daarbij dient aangegeven te worden dat de meest actieve personen ook meer aangesproken worden dan anderen.

3.7 Interviews

Aan alle projectleiders werd een email gestuurd met het verzoek om feedback te leveren. 10 Personen hebben de vragen onmiddellijk beantwoord. Samen waren ze verantwoordelijk voor 13 van de 28 projecten. Naast de emailronde, zijn 6 projectleiders ook telefonisch benaderd. 2 hebben naar aanleiding daarvan de vragen alsnog per email beantwoord en met 3 projectleiders is een interview uitgevoerd. Dat resulteert erin dat er met 14 projectleiders over in totaal 18 projecten inhoudelijk contact is geweest.

Naast de 3 persoonlijke interviews met projectleiders, hebben 4 interviews met leden van het algemeen bestuur en/of kernteam plaatsgevonden. Ook met de Keyport 2020 programma manager heeft een interview plaatsgevonden.

- *Op welke manier(en) heb je ervaren dat Keyport verbindingen probeert te leggen tussen jou, je project en andere relevante organisaties/personen/projecten?*

Respondenten geven aan dat er op verschillende manieren verbindingen worden gelegd: persoonlijk, per email, door het organiseren van gerichte meetings en bijeenkomsten. Dit gebeurt voornamelijk door de programmamanager, veel minder door leden van de bestuursorganen.

Bij vragen naar contacten of introducties zijn de lijnen naar de programmamanager kort en wordt snel hierop ingespeeld.

Recentelijk is gestart met het organiseren van ontbijtsessies over projecten heen. Dit wordt erg gewaardeerd omdat mensen over projecten heen van elkaar kunnen leren waarmee ze bezig zijn en op die manier aansluiting zoeken.

➤ *Heb je het gevoel dat er vanuit Keyport ontwikkelingen in gang worden gezet?*

Zeker aan het begin was de aanpak afwachtend: mensen met ideeën konden zich melden en werden vervolgens goed ondersteund. Naarmate het aantal projecten toenam en er dus meer potentieel voor samenwerking en synergie aanwezig was, werd hier meer proactief mee omgegaan. Recentelijk is gestart met het organiseren van ontbijtsessies met verschillende deelnemende projecten. Dit wordt als positief ervaren maar staat of valt met de deelname van projectleiders en stakeholders.

Er wordt veel tijd gestoken in 1 op 1 gesprekken om vragen helder te krijgen en mee op zoek te gaan naar partijen met antwoorden.

Volgens de respondenten worden relevante dingen gedaan maar zijn die niet altijd breed zichtbaar. De profilering kan met andere woorden beter.

➤ *Is de aanpak vanuit Keyport (voldoende) pro-actief?*

Respondenten geven aan dat de proactiviteit is toegenomen maar dat deze nog vergroot moet worden. Hier zit een relatie naar communicatie: wanneer Keyport voldoende bekend is, creëert dat een aanzuigefect voor partijen met nieuwe ideeën.

Een suggestie die in deze context gedaan werd is om te werken met een ondernemer als voorzitter voor Keyport. Deze kan op bijeenkomsten het woord nemen en de visie uiten en telkens partijen oproepen om met suggesties, ideeën en voorstellen te komen.

Eens projecten worden goedgekeurd, wordt er volgens respondenten slechts occasioneel gehandhaafd. Er wordt gewerkt met voortgangsverslagen maar er is geen gestructureerde monitoring: deze zou toelaten om ook tijdens de looptijd van projecten op gezette tijdstippen het gesprek aan te gaan over waar meer samenwerking mogelijk zou zijn, waar aanknopingspunten liggen. Daarnaast kan je ook bewaken dat projectleiders Keyport voldoende meenemen in hun communicatie uitingen.

Een enkele keer werd gemeld dat Keyport te veel tot een subsidie-instrument is verworden en minder een aanjager. Daarbij loop je risico om normale exploitatie te financieren.

Pro-activiteit zou volgens respondenten ook vorm kunnen krijgen door bij projectvoorstellen actief op zoek te gaan naar bijkomende partners en een grotere schaal. Dat moet voorkomen dat er diverse vrij kleinschalige projecten naast elkaar lopen waarin gelijkaardige ontwikkelingen plaatsvinden.

- *Denk je aan Keyport als de partij in de regio om ondernemers en organisaties bij te staan bij het opzetten- en ontwikkelen van aanjaagprojecten?*

De respondenten zijn overwegend positief. Aan de naamsbekendheid wordt nog gewerkt maar ook in deze context werd het voorstel gedaan om een ondernemer voorzitter en boegbeeld te maken van Keyport. Partijen die met Keyport hebben samengewerkt, weten wat doelstellingen zijn en zijn positief.

In het voorgaande werd reeds aangehaald dat niet alle personen in alle bestuursorganen even goed op de hoogte zijn van wat de precieze doelstellingen zijn en waar de individuele projecten mee bezig zijn. Dat leidt ertoe dat het vervolgens moeilijk is om de boodschap uit te dragen en actief op zoek te gaan naar nieuwe voorstellen en ontwikkelingen.

Personen die met Keyport hebben samengewerkt beschrijven de organisatie als snel en daadkrachtig.

- *Heb je aanbevelingen over een of meerdere van bovenstaande punten?*

Een aanbeveling die regelmatig terug komt is om het aantal deelnemende bedrijven te vergroten. De suggesties om dat doel te bereiken zijn uiteenlopend: gaande van meer gerichte communicatie, meer laten zien wat er is gerealiseerd en wat er dus mogelijk is, meer op zoek gaan naar thema's die bedrijven bezighouden en hierrond zelf projecten initiëren tot het verminderen van het aantal vertegenwoordigers van de overheden in de bestuursorganen.

Een andere aanbeveling die regelmatig wordt genoemd is dat Keyport ook over haar regiogrenzen heen nog meer aansluiting moet zoeken met organisaties zoals ESZL, Crossroads Limburg of Brainport Development e.a. Op die manier neemt de geografische schaal en de relevantie van projecten toe.

Zoals hierboven aangegeven wordt ook voorgesteld om nog meer een regierol op te nemen zowel bij het voorbereiden van projecten als tijdens de uitvoer. Deze regie kan synergie stimuleren tussen projecten in- en over de Keyport regio heen maar ook tussen projectpartners en stakeholders. Dit gaat versnippering van middelen tegen en heeft een positief effect op de (boven)regionale impact. Eventueel kan ervoor gekozen worden om projecten een langere looptijd toe te staan.

3.8 Aanbevelingen

De missie van Keyport is om een bijdrage te leveren aan:

- Het behoud van het aantal banen en creëren van werkgelegenheid;
- Het verbeteren van de bedrijfs- en concurrentiepositie van het bedrijfsleven;
- Het creëren van een vraaggericht opleidingsaanbod;
- Het creëren van oplossingen voor de vervangingsvraag van beschikbaar personeel;
- Het verbeteren van de arbeidsproductiviteit.

Terugkijkend naar de afzonderlijke projecten en hun realisaties, kan gesteld worden dat aan elk van deze doelstellingen een bijdrage is geleverd en er stappen vooruit zijn gezet. In deze eerste periode van het Keyport programma is ervoor gekozen om te werken met een Economische Uitvoerings Agenda en een Routeplan dat jaarlijks vertaald wordt naar een jaarprogramma met doelstellingen. Vervolgens is het aan de triple helix partijen om met voorstellen te komen voor projecten die een bijdrage leveren aan een of meerdere van de doelstellingen. Dat leidt ertoe dat Keyport voor een stuk afhankelijk is van wat er in vorm van projectvoorstellen wordt aangeboden.

We hebben vastgesteld dat de meeste indieners hebben gewerkt met een trechtermodel: bovenin de trechter trachten veel partijen te bereiken en hen informeren en sensibiliseren. De volgende stap was met partijen in gesprek gaan over wat de trend, technologie of ontwikkeling voor hen kan betekenen. De derde fase met een beperkt aantal deelnemers was het realiseren van veranderingen. Wanneer het gaat om het realiseren van impact op lange termijn, ben je op zoek naar de implementatie van veranderingen. Intern in organisaties zodat ze efficiënt zijn en werken aan relevante dingen, nieuwe bedrijven die inspelen op nieuwe markten, overheden die voldoende randvoorwaardelijk werken, kennis- en opleidingsinstellingen die mensen opleiden voor de beroepen van de toekomst enz. Naarmate je dichterbij uitvoering cq. de markt komt, vergroot de impact.

Aanjagen van innovaties en veranderingen, begint bij de bewustmaking dat er kansen zijn die gegrepen kunnen worden. Sinds de start van het Keyport programma is de markt echter gewijzigd. Economisch gaat het beter maar zijn ook andere ontwikkelingen in de regio die zich succesvol hebben doorgezet: denk bijvoorbeeld aan de campussen e.d. Dat alles maakt dat nagedacht kan worden over Keyport 2.0. Keyport is een kleine organisatie in een groot speelveld tussen andere relevante spelers. Dat vereist een duidelijke visie en duidelijke profilering. Waarom is Keyport op aarde? Wat wil Keyport realiseren (en wat niet) en welke organisatie is hier het meest geschikt voor?

Naast deze meer strategische aanbevelingen, zijn er ook praktische suggesties die op korte termijn kunnen worden opgepakt:

- Om grotere invloed uit te oefenen op het type projecten dat wordt ingediend, zou er gewerkt kunnen worden met calls of wedstrijden. Vertrekkend van het verwachte resultaat, kan een oproep gelanceerd worden om voorstellen te doen hoe deze doelstellingen behaald kunnen worden. Om een zo groot mogelijke toegevoegde waarde te hebben, kan vervolgens worden voorgeschreven welk type activiteiten wel en niet worden gesubsidieerd (vb. geen bijeenkomsten). Concrete doelen, leiden tot concrete voorstellen.
- Projecten die goede resultaten laten zien binnen één programmaliijn of sector zouden kunnen worden uitgenodigd om zich ook te richten op andere sectoren. Op die manier worden successen uitgebreid.
- De leden van de verschillende bestuursorganen dienen beter geïnformeerd te zijn van de ins en outs van Keyport. Op die manier kunnen ook zij hun netwerk mobiliseren en mee actief op zoek gaan naar projecten en mogelijkheden tot samenwerking.
- Bij voorgenomen goedkeuring van initiatieven kan op zoek gegaan worden naar bijkomende partners in andere regio's. Daarnaast moet goed gekeken worden naar de samenhang tussen de initiatieven zodat ze elkaar versterken en niet beconcurreren.
- Ook tijdens de uitvoeren kunnen projecten regelmatig worden gemonitord. Dat laat toe dat gehandhaafd wordt op afspraken die zijn gemaakt bij de start van projecten. Daarnaast kan tijdens de looptijd makkelijker worden bijgestuurd en worden nieuwe ideeën opgehaald. Bovendien wordt op regelmatige tijdstippen met projectleiders gesproken over de inhoud van waar ze mee bezig zijn.
- De financiële voorwaarden voor het indienen van projecten hebben een rechtstreekse invloed op het type organisaties dat voorstellen indient en het type projecten waar ze mee komen: beslissingen bijvoorbeeld over cofinanciering in kind of in cash hebben een effect op voor wie projecten wel of niet interessant kunnen zijn. Afhankelijk van waarnaar Keyport op zoek is, kan hierin gestuurd worden. Idem voor vereisten zoals type partners, betrokkenheid van bedrijven enz.

Gelet op het voorgaande is de suggestie voor Keyport 2.0 om te sturen op:

- Projecten dicht bij de markt met grotere impact;
- Verplichte betrokkenheid van bedrijven in elk project;
- Projecten bij voorkeur met impact op een groter geografisch gebied in- en buiten de Keyportregio (eventueel door flankerende projecten bij ESZL en Crossroads Limburg of andere Brainport Network regio's of aanpalenderegio's in België of Duitsland);
- Grootschaliger projecten, eventueel met langere looptijd;
- Roulerend voorzitterschap van Keyport door een bedrijfsleider;
- Monitoring, handhaving en synergie opzoeken tijdens de looptijd van projecten;
- Successen nog actiever uitdragen.

Bijlage A

Doelstellingen programmaliijnen

Bijlage A: Doelstellingen programmalijnen

A1 Programmalijn innovatie

➤ **Innovatie doelstelling 1:**

Bewustwording creëren over het belang van innovatie binnen het MKB.

Toelichting en onderbouwing op basis van realisaties door projecten

- 1420 deelnemers aan 64 bijeenkomsten (innovatiehuis)
- 80 deelnemers aan 2 GreenSchools (GreenBrains)
- 96 deelnemers aan de bijeenkomsten rondom de versnellingstafels
- 350 deelnemers aan 4 bijeenkomsten/presentaties op congressen in kader van LioTi project
- 197 ondernemerscontacten door informatiepunt Retail Innovation Centre
- 93 organisaties hebben deelgenomen aan inspiratiesessies rondom lerend leven
- 92 bedrijven hebben de finale bijgewoond van de LioTi challenge
- 100 deelnemers aan bijeenkomsten i.k.v. het virtueel verzorgingstehuis, EAAB project, Lignine Valorisatie
- 275 bedrijven in 30 innovatiegroepen (innovatiehuis) waarin kennis en onderzoekinstellingen consequent worden betrokken als kennispartner
- 29 organisaties hebben deelgenomen aan connected learning groepen
- in 20 teams is tussen studenten en bedrijven samengewerkt aan het concretiseren en praktisch maken van IoT toepassingen i.k.v. de LioTi challenge
- 15 kennis- en innovatievragen beantwoord (GreenBrains)
- 1 innovatievraag in kader van het Lignine valorisatie project
- casussen in EAAB tussen agrariers en lokale stakeholders
- in het LioTi project is een werkend proof of concept ontwikkeld in een samenwerkingsverband tussen bedrijven; 4 bedrijven werken er samen over sectoren heen
- 9 projecten zijn in uitvoering bij het RIC

➤ **Innovatie doelstelling 2:**

Bevorderen van samenwerking tussen MKB onderling en tussen MKB en kennis- en onderzoekinstellingen.

Toelichting en onderbouwing op basis van realisaties door projecten

- 30 innovatiegroepen met deelnemers uit 3 helix, over de regio heen (innovatiehuis) met daarin telkens kennis- en onderzoeksinstituten als kennispartner
- 13 versnellingstafels, samengesteld uit deelnemers uit de 3helix: elke tafel leidde tot nieuwe businessproposities (29 in totaal)
- 3 trajecten waarin grootbedrijf/kennisinstelling in de lead is om met groepen ondernemers innovatie te realiseren (Smurfitt Kappa 7 ondernemers, Philips Lighting met 5 ondernemers en GreentechLab met 4 ondernemers) EAAB
- 29 organisaties hebben deelgenomen aan connected learning groepen
- 20 kennisworkshops/bedrijfsexcursies met betrokkenheid van kennis/onderzoeksinstituten (innovatiehuis)
- 15 kennis en innovatievragen beantwoord door kenniscentra m.b.v. vouchers (GreenBrains)
- in het connected learning project namen organisaties deel van binnen en buiten de Keyport 2020 regio

➤ **Innovatie doelstelling 3:**

Financiële ondersteuning voor innovatie.

Toelichting en onderbouwing op basis van realisaties door projecten

- projectaanvraag Duurzaam Door met 25 bedrijven is goedgekeurd met Subsidie van Provincie Limburg (innovatiehuis)
- in het project virtueel verzorgingstehuis is een pilot gedraaid met als doel het testen van een virtueel verzorgingstehuis op te zetten. Hierin waren een zorgverlener, zorginkoper, Zuyd Hogeschool en EIZT, UM, 2 bedrijven, zorgverstrekkers, huisartsen en 10 cliënten betrokken. Het programma is gefinancierd door de indiener, zorgkantoor en Keyport 2020.
- 15 kennis- en innovatievragen beantwoord m.b.t. vouchers (GreenBrains)
- Smurfit Kappa heeft een onderzoek uitgevoerd mede gefinancierd door Rabobank en Keyport 2020: doel was valorisatie van lignine te faciliteren

Evaluatie UNU-MERIT, programmalijs innovatie

In de doelstellingen herken je een trechtermodel: bovenin wordt breed geïnformeerd en gesensibiliseerd. Naarmate je dieper in de trechter komt, neemt de diepgang toe. Na het informeren wordt d.m.v. diverse formats gestuurd op het in beweging krijgen van de betrokken partijen: actief

nadenken over wat trends, technologieën, marktvragen e.d. betekenen voor de eigen organisatie. De laatste fase is het echt aan de slag gaan en veranderingen realiseren in de eigen organisaties. Dat kan door samenwerking, aanpassingen in de interne processen, veranderingen in de marktbenadering, output enz.

Projectindieners konden voorstellen maken en zelf aangeven aan welke doelstelling(en) ze een bijdrage leveren. Ook in de afzonderlijke projecten herken je eenzelfde model: eerst bedrijven informeren en interesseren, vervolgens met een selectie onder hen nagaan wat het voor hen betekent en nog een stap verder veranderingen realiseren. Dit leidt ertoe dat in de opsomming in de eerste fasen van projecten hoge aantallen bezoekers/deelnemers opleveren en deze naarmate de diepgang toeneemt ook afnemen.

Een algemene vaststelling is dat gezien het aantal projecten, er veel gelijkaardige bijeenkomsten hebben plaatsgevonden, zij het op verschillende thema's en vaak ook met verschillende bezoekers. Enige overlap is hierdoor vanzelfsprekend.

A2 Programmalijn ondernemerschap

➤ **ondernemerschap doelstelling:**

Kennisontwikkeling en -ontsluiting bij het regionale MKB om op die manier een positieve bijdrage te leveren aan het verbeteren van het bedrijfsresultaat van het regionale MKB.

Toelichting en onderbouwing op basis van realisaties door projecten

- 54 deelnemers in het EAAB project aan masterclass ondernemerschap/koersbepaling (15) en minimaster anders ondernemen (39)
- in kader van de RGO projecten hebben 83 personen (ondernemers en sleutelfunctionarissen) deelgenomen aan de diverse bijeenkomsten met als doel het bedrijfsresultaat te verbeteren
- i.k.v. de e-fulfilment heb zijn 6 seminars en een hackaton georganiseerd met ruim 320 deelnemers
- 29 deelnemers aan het business roadmaps programma hebben deelgenomen aan meerdere workshops en groepssessies
- een aantal van deze sessies vonden plaats op de Brainport Network Campussen om op die manier de verbinding te leggen naar deze regio
- 11 kennissessies in kader van e-fulfilment met 123 deelnemers
- 1 hackaton e-fulfilment met 59 deelnemers

- 1 seminar e-fulfilment met 63 deelnemers
- 239 deelnemers in 8 bijeenkomsten (waarvan 5 themagericht) RIC
- i.k.v. e-fulfilment hub zijn 9 kennissessies georganiseerd met 91 deelnemers in totaal
- 93 bedrijven namen deel aan inspiratiesessies i.k.v. connected learning, greuntek, ondernemerschapsgroete, techniekketen
- 70 ondernemers hebben deelgenomen aan het concept rotondedenken en beslissen in het EAAB
- alle 29 deelnemende ondernemers in het business roadmaps programma hebben deelgenomen aan meerdere groepssessies
- connected learning sessies hebben als doel de ondernemerschapswaliteiten t.a.v. leven lang leren te verbeteren 34 organisaties hebben dit toegepast
- de versnellingsstafels hebben geleid tot 7 nieuwe bedrijven
- 3 nieuwe ketens gestart in EAAB met daarin 28 bedrijven
- 6 samenwerkingstrajecten tussen kennisinstellingen en bedrijven in kader van e-fulfilment
- 17 bedrijven en 19 ondernemers hebben plannen gemaakt en deze geïmplementeerd waardoor ze groei in omzet en rendement hebben gerealiseerd
- in kader van de RGO projecten zijn 17 bedrijven ondersteund
- 29 ondernemers zijn geholpen in kader van het business roadmaps programma

Evaluatie UNU-MERIT, programmalijn ondernemerschap

De programmalijn ondernemerschap is gebaseerd op het algemeen bekende feit dat er veel kennis aanwezig is zowel bij kennis- en onderwijsinstellingen als in bedrijven zelf. De doelstelling is deze kennis te mobiliseren en vervolgens ten goede te maken in (andere) bedrijven.

In de vertaling van deze doelstelling in projecten herken je 2 grote groepen: (1) het opzetten en geven van opleidingen/masterclasses/kennissessies en (2) het bij elkaar brengen van verschillende partijen uit de 3 helix om rondom thema's nieuwe oplossingen te bedenken. Afhankelijk van het individuele doel van het project zelf kan het gaan om nieuwe oplossingen voor individuele bedrijven of samenwerkingstrajecten die leiden tot nieuwe oplossingen/markttoepassingen.

Omdat de 3 programmalijnen in het Keyport programma elkaar inhoudelijk raken, dragen meerdere projecten bij aan verschillende programmalijnen. Waar het gaat om een significante bijdrage zijn daarom activiteiten van projecten in de ene programmalijn soms hernomen bij de andere programmalijn. De doelstelling is hier niet om dingen zomaar op te tellen: het gaat erom een inzicht te bieden in de manier waarop individuele projecten trachten impact te realiseren in kader van de vooropgestelde doelstellingen.

A3 Programmalijn arbeidsmarktoptimalisatie

- **arbeidsmarktoptimalisatie doelstelling 1:**
Verbeteren aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs.

Toelichting en onderbouwing op basis van realisaties door projecten

- het greuntek project is erop gericht om vmbo leerlingen op te leiden zodat ze beter inzetbaar zijn in (regionale) groenbedrijven. In de lesmodules is de balans tussen theorie en praktijk verbeterd
- in het project ondernemerschapsroute zijn doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor groeisectoren waar er behoefte is aan meer personeel en beter geschoold personeel
- het Leer Werk Loket heeft als doel mensen met afstand tot de arbeidsmarkt op te leiden voor invulling van knelpuntberoepen in Midden-Limburg
- het connected learning project heeft als doel het beschikbaar houden van voldoende goed opgeleid personeel n.a.v. veranderende markten
- de LioTi challenge is een alternatieve manier om jongeren mits een challenge enthousiast te maken voor IoT technologie opdat ze later voor een technische richting zouden kiezen
- in kader van het Retail Innovation Center is een opleidingsportaal opgezet: doelstelling is verbinding leggen tussen onderwijs en retailbedrijven met specifieke vragen

- **arbeidsmarktoptimalisatie doelstelling 2:**

Stimuleren van leven lang leren.

Toelichting en onderbouwing op basis van realisaties door projecten

- in project evolva werkpleklers 3.0 zijn 6 pilots opgezet waarvan er 5 met succes zijn afgerond; het consortium bestaat uit 9 partners; zij hebben een training gevolgd in werkpleklers 3.0
- het Leer Werk Loket is een permanent loket waar zowel werkgevers als werkzoekenden terecht kunnen bij vragen: in kader van het traject zijn +50 mensen in leerwerk trajecten geplaatst
- na de doorontwikkeling a.h.v. de pilots is er breed gecommuniceerd over het concept in een congres werkpleklers 3.0

- i.k.v. Leer Werk Locket is een informatiebijeenkomst gehouden met 100 deelnemende werkgevers
- 93 organisaties hebben deelgenomen aan inspiratiesessies rondom lerend leven
- 29 organisaties hebben deelgenomen aan connected learning
- 34 organisaties hebben een vorm van lerend leven toegepast
- i.k.v. Leer Werk Locket zijn 34 voorlichtingsbijeenkomsten gehouden met 350 aanwezige werkzoekenden
- i.k.v. LWL zijn 3 leer werkmarkten gehouden met 300 bezoekers
- i.k.v. LWL zijn hebben 90 werkzoekenden een CTC test afgelegd
- 128 werknemers nemen deel aan lerend leven activiteiten

➤ **arbeidsmarktoptimalisatie doelstelling 3:**

Behoud van (technisch) talent voor de regio.

Toelichting en onderbouwing op basis van realisaties door projecten

- 924 leerlingen aan 6 college tours
- 882 leerlingen aan 14 tours de Limburg
- 75 deelnemende bedrijven met actieve profielen in 4 verkiezingen met 11.224 unieke stemmers en 19.214 website bezoekers
- 3.415 actieve studentenprofielen (25%MBO, 53% HBO, 17%WO, 5%VMBO, HAVO, VWO)
Limburg magnet
- 26.832 unieke bezoekers aan de profielen van de 100 MKB 100 bedrijven
- 3.500 nieuwe studenten n.a.v. MKB100
- i.k.v. de LioTi challenge is gewerkt met gastlessen door bedrijven voor 441 leerlingen
- 3.415 actieve studentenprofielen (Limburg magnet)
- elk van de 100 MKB bedrijven heeft gemiddeld 106 personen in hun carrièrenetwerk en 158 studenten waarmee interactie is
- in het greuntek project hebben 80 groepen de nieuwe keuzevakken gevolgd die zijn opgesteld in nauwe afstemming met het regionale bedrijfsleven
- meer dan 6.500 scholieren, studenten en starters zijn 4x geïnformeerd over MKB bedrijven
- in het project ondernemerschapsroute zijn doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor vmbo-t leerlingen: deze worden momenteel succesvol toegepast in meerdere scholen: het project wordt als voorbeeld gezien voor andere scholen die nu kopiëren

Evaluatie UNU-MERIT, programmalijn arbeidsmarktoptimalisatie

De doelstellingen in de programmalijn arbeidsmarktoptimalisatie werken langs 3 lijnen: (1) zorgen dat er voldoende goed gekwalificeerde jongeren uit het onderwijs uitstromen naar de arbeidsmarkt, (2) faciliteren dat mensen die aan het werk zijn hun kennis voldoende onderhouden en bijscholen of herscholen waar nodig en (3) behoud van talent voor de regio door het trachten voorkomen dat jongeren in andere regio's aan de slag gaan.

Ook t.a.v. deze programmalijn zijn er een aantal voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd om bedrijven, organisaties, werkenden en werkzoekenden te informeren over de mogelijkheden. Hiertoe is gebruik gemaakt van verschillende formats: inspiratiesessies, congres, markten enz.

Een positief punt is dat zoveel als mogelijk het bedrijfsleven is betrokken bij het inhoudelijk invulling geven aan de opleidingen/doorlopende leerlijnen.

Met name t.a.v. de doelstelling leven lang leren is er ook op gestuurd dat bedrijven en organisaties ervaring zouden opdoen met leven lang leren.

De doelstelling behoud van technisch talent in de regio is tweeledig opgepakt: (1) als een imago campagne voor de mooie bedrijven in Limburg en (2) in vorm van trajecten waarin jongeren zelf ervaring opdoen met techniek.

Bijlage B

Doelstellingen communicatie

Bijlage B: Doelstellingen communicatie

2016-2018

➤ Doelstelling 1

Bekendheid van Keyport en haar activiteiten binnen de 3 O's vergroten door op gestructureerde wijze in gesprek te gaan met individuele ondernemers, organisaties en instellingen.

Resultaten

- Meet the Youngsters zijn bedrijven bezocht, 75 bedrijven deden mee. Het project is toegelicht als ondersteund door Keyport 2020
- grote imagocampagne voor Limburgse bedrijfsleven met actieve betrokkenheid van jongeren en opleidingsinstellingen (Limburg Magnet)
- het make tech platform Maas en Roer profileert Midden Limburg als maakindustrie regio: er zijn ca. 15 ontbijtsessies met ondernemers georganiseerd. Daarnaast meer dan 50 presentaties gegeven op bedrijfs- en netwerkbijeenkomsten
- 100 extra bedrijven bezocht en aangesloten bij MKB100
- 55 bedrijven zijn telefonisch benaderd voor deelname aan RGO waarbij het project en Keyport2020 werden toegelicht
- 620 ondernemers zijn 1 op 1 geïnformeerd over het business roadmaps programma: daarbij werd telkens benadrukt dat het initiatief is mede mogelijk gemaakt door financiering vanuit het Keyport2020 programma
- alle HBO instellingen in de regio zijn bezocht i.k.v. meet the youngsters en MKB 100
- Fontys en Citaverde zijn aangesloten bij de e-fulfilment hub
- in de LioTi challenge zijn meerdere MBO en HBO instellingen betrokken
- elk van de projecten heeft een focus op Midden Limburg/Keyport. Activiteiten hebben steeds in deze regio's plaatsgevonden. Geen enkel van de projecten had een focus op louter 1 gemeente.
- elk van de projecten heeft communicatie-acties en bijeenkomsten als activiteiten opgenomen. In veel gevallen hebben deze plaatsgevonden bij- of in samenwerking met lokale gemeentes

➤ Doelstelling 2

Naamsbekendheid Keyport 2020 binnen de 3O's versterken door inzet van Keyport 2020 ambassadeurs.

Resultaten

- in het e-fulfilment project zijn er 3 ambassadeurs aangeduid
- voor de e-fulfilment hub zijn er 2 extra ondernemers-ambassadeurs aangezocht
- er zijn 151 nieuwbrieven opgesteld en verstuurd
- er is social media coverage

➤ Doelstelling 3

De 3 O's betrekken bij de activiteiten van Keyport 2020 door (eventueel met of via partners) groepsessies te organiseren.

Resultaten

- i.k.v. het make tech platform Maas en Roer zijn 22 activiteiten georganiseerd, een aantal daarvan was louter gericht op kennismaking tussen bedrijven onderling, met kennis- en opleidingsinstellingen en overheden
- Make Tech Platform Maas en Roer positioneert de maakindustrie in de regio Midden Limburg
- ook in kader van andere projecten zijn symposia, netwerkbijeenkomsten e.d. georganiseerd: hiervoor worden consequent de 3 O's uitgenodigd

➤ Doelstelling 4

Regionale trends en kansen signaleren en potentiële projecten initiëren door de uitkomsten van de individuele gesprekken binnen de activiteiten van Keyport 2020 en met de strategische partners te vergelijken en te analyseren.

Resultaten

- het Economisch Actieprogramma Agri Business richt zich op samenwerking binnen de agribusiness keten
- het project e-fulfilment richt zich op het grijpen van kansen in de e-business door realiseren van samenwerking en kennisoverdracht
- naast deze 2 grote trends waarop is ingespeeld, zijn er afzonderlijke bijeenkomsten in de diverse projecten waarbij het ontwikkelen van nieuwe businessproposities voorop stond. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot het opzetten van nieuwe bedrijven en/of coöperaties

- de LioTi challenge is erop gericht om ondernemers te helpen bij het grijpen van kansen dat het LioTi netwerk hen biedt
- de LioTi challenge is een manier van het concreet proberen maken van het potentieel van een nieuwe technologie: jongeren komen met ideeën die zijn voorgesteld aan- en uitgewerkt met bedrijven

➤ **Doelstelling 5**

Keyport 2020 positioneren als uitvoerings- en netwerkorganisatie op het gebied van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt optimalisatie en het vergroten van de naamsbekendheid van Keyport 2020

Resultaten

- projecten nemen Keyport mee als partner/financier bij hun communicatie uitingen
- op bijeenkomsten wordt Keyport genoemd als financier
- Keyport zelf is actief op social media: linkedin, twitter, facebook
- Keyport heeft een eigen website
- Keyport heeft een eigen nieuwsbrief
- Keyport organiseert eigen bijeenkomsten, symposia e.d.
- Keyport voert 1 op 1 gesprekken uit met overheden, bedrijven, kennisinstellingen
- Dit is afzonderlijk behandeld: Keyport als netwerkorganisatie.

B1 Evaluatie UNU-MERIT, doelstellingen communicatie

De doelstellingen in de programmalijs arbeidsmarktoptimalisatie werken langs 3 lijnen: (1) zorgen dat er De communicatiedoelstellingen hebben een (1) extern gerichte component en een (2) intern gerichte component. Met extern gericht wordt bedoeld dat de Midden Limburg buiten de regio meer bekendheid moet krijgen als innovatieve regio waar bedrijven, overheden en kennisinstellingen met elkaar samenwerken. Hiertoe dienden de communicatie acties van de projecten zelf maar ook deze van de Keyport organisatie. In een beperkt aantal projecten is structureel ingezet op technologieën zoals e-fulfilment en IoT en de maakindustrie en agribusiness. De andere projecten hadden een wat breder doel: laten zien dat er wat gebeurt in de Keyport regio.

De intern gerichte communicatie acties waren bedoeld om ook binnen de regio Keyport op de kaart te zetten als netwerkorganisatie die je helpt bij het leggen van verbindingen én om ervoor te zorgen dat er voldoende aanvoer zou zijn van kwalitatieve inhoudelijke projecten. Vooral t.a.v. laatstgenoemde component heeft de Keyport organisatie zelf een actieve rol gespeeld. Opdat stakeholders de reflex zouden hebben om door te verwijzen naar Keyport, is het van belang dat ambtenaren, bedrijfsleiders, schoolbesturen en docenten (1) weten van het bestaan van Keyport en (2) weten wat Keyport doet en (3) weten waar de voordeur zit wanneer je mensen doorverwijst naar de organisatie. De Keyport programmamanager sluit hiertoe ook aan bij diverse overlegtafels binnen en buiten de regio zodat Keyport ook vertegenwoordigd is in de diverse gremia. Na verkiezingen zijn waar mogelijk ook individuele bezoeken gebracht aan wethouders en raadsleden opdat de kennis over Keyport zou worden overgedragen.

Naar het brede publiek is dit ingevuld door organisatie van 3 symposia, het communicatieprogramma geef je project vleugels en het recentelijk uitreiken van een Made in Keyport award. Op deze manier tracht men ook de trots van inwoners en stakeholders te vergroten opdat ze de boodschap mee zouden uitdragen als ambassadeurs voor de regio.

Bijlage C

Fact sheets
Keyport projecten

Bijlage C: Fact sheets Keyport projecten

Nummer	K2013001
Titel	Innovatiehuis MKB Keyport 2020
Programmalijn	Innovatie

Hoofddoel

- vergroten van (kennis)voorsprong van bedrijven in de regio Keyport 2020 om hun concurrentiepositie te behouden en/of versterken
- toepassen van kennis door kwaliteitsslagen aan te brengen in producten, diensten en/of het bedrijfsproces

Subdoel

- invulling geven aan de kraamkamerfunctie door vernieuwende ideeën te genereren als basis voor innovaties
- bundelen en toegankelijk maken van het aanwezige kennispotentieel in de regio
- verbinden en faciliteren van bedrijven om te komen tot concrete (open) innovaties

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- nieuwe product/markt combinaties zijn verkend
- marketingplannen en businessproposities zijn opgesteld en vaak geïmplementeerd
- grasraffinage wordt opgepakt
- quick wins t.a.v. energieoptimalisatie zijn geïmplementeerd bij deelnemers
- 3 nieuwe toeristische arrangementen zijn operationeel
- bedrijf Zeregio is opgericht
- vervolgproject Duurzaam Door met subsidie door Provincie Limburg is goedgekeurd met 25 bedrijven
- Cuyperslab 3D printen is opgericht met 1 Fte Extra
- strategische retailvisie opgesteld
- 2 energieplatforms zijn gestart
- 1420 deelnemers aan 14 thema bijeenkomsten, 20 kennisworkshops en bedrijfsexcursies, 30 innovatiegroepen (aan de innovatiegroepen namen ca. 275 bedrijven deel)
- digitaal loket voor vinden van kennispartners is operationeel via website innovatiehuis
- door de verschillende formats van bijeenkomsten hebben partijen uit de triple helix elkaar leren kennen en is in een aantal gevallen een concrete innovatie gerealiseerd

- door directe betrokkenheid in de bijeenkomsten hebben de kennispartners een duidelijker gezicht gekregen

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- de activiteiten zijn er allemaal op gericht op benutten van economische kracht in de regio door bedrijven en kennisinstellingen bij elkaar te brengen en de beschikbare kennis te valoriseren
- het innovatiehuis fungeert als loketfunctie en verbinder tussen partijen
- in the thema's van bijeenkomsten en deelnemende bedrijven/kennispartners zijn duidelijk de speerpunten van de Keyport 2020 regio herkenbaar

Aanpak Triple Helix

- de projectcoördinatie is actief op zoek gegaan naar versterken van samenwerking door namens het innovatiehuis deel te nemen aan diverse andere samenwerkingsverbanden. Dat is gebeurd door toe te treden tot hun bestuur, deel te nemen aan bijeenkomsten, samen bijeenkomsten te organiseren e.d.
- kennisinstellingen werden standaard betrokken in alle activiteiten: de ene keer als kennisleverancier, de andere keer als partner in trajecten als facilitator of met het netwerk. Vb zijn GreenBrains, United Brains, Gilde Opleidingen, Zuyd Hogeschool, IMEC, CHILL, Blue innovation center, Fontys, Arvalis

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- Het concept van de innovatiegroepen is zo ingericht dat er triple helix partners aanwezig zijn, daarnaast wordt elk traject begeleid door een innovatieadviseur wat ervoor zorgt dat er ook opvolging gegeven wordt aan de inhoudelijke bijeenkomsten.

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- Geen.

Bijvangst

Er zijn 4 nieuwe organisaties opgericht met medeondersteuning van Innovatiehuis:

- Stichting Plattelands Hoes in Panningen (zorgsector)
- Stichting Gemeenschapshuis Panningen (non-profit)
- Cuyperslab 3D printen in Roermond (creatieve sector)
- Zeregio Peel en Maas (C2C recycling bedrijf)

Continuïteit

- Geen.

Evaluatie UNU-MERIT

- Project met brede aanpak: verschillende formats van bijeenkomsten laten toe dat partijen kunnen komen kennismaken, er relaties worden tot stand gebracht die later kunnen leiden tot structurele samenwerking binnen de triple helix. Concrete realisaties tonen aan dat deze aanpak werkt. De toegevoegde waarde zit vooral in het leggen van verbindingen en faciliteren van structurele samenwerking. Vastgesteld wordt dat deze activiteiten financieel verlieslatend zijn: de Stichting Innovatiehuis is opgeheven wegens ontbreken van financieel draagvlak.

Nummer	K2013002
Titel	Limburg Magnet
Programmalijn	Arbeidsmarkt/Zichtbaarheid

Hoofddoel

- studenten en hun omgeving informeren over de prachtige bedrijven in o.a. de Keyportregio en hen informeren over de carrièrekansen bij deze bedrijven
- jongeren binden, boeien en benutten voor de Limburgse arbeidsmarkt
- verbeteren van het contact tussen MKB en grootbedrijf

Subdoel

- jongeren een actieve rol geven binnen het project
- deelprojecten zo organiseren dat jongeren benaderd worden op een manier die hen aanspreekt
- jongeren inzetten als ambassadeur zodat ook hun directe omgeving kennis maakt met de bedrijven

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- een succesvolle imagocampagne voor het bedrijfsleven waar kennisinstellingen, jongeren en bedrijven enthousiast over zijn en die ertoe leidt dat stageplekken en vacatures worden ingevuld
- 924 leerlingen aan 6 college tours
- 882 leerlingen aan 14 tours de Limburg
- 75 deelnemende bedrijven in 4 verkiezingen met 11.224 unieke stemmers en 19.214 website bezoekers
- 3.415 actieve studentenprofielen (25%MBO, 53% HBO, 17%WO, 5%VMBO, HAVO, VWO)
- ca. 60 ingevulde stages
- ca. 45 ingevulde vacatures/tijdelijke werkplekken
- 49 mediapublicaties
- 34 betrokken scholen/hogescholen/universiteiten

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- 3.415 studenten hebben kennis gemaakt met 75 bedrijven
- evenveel studenten en bedrijven hebben profielen
- de tool zorgt ervoor dat ze elkaar kunnen vinden en in gesprek gaan met elkaar
- de tool faciliteert het invullen van stageplekken (ca.60) en vacatures (ca. 45)

Aanpak Triple Helix

- het project werd ingediend door LWV en financieel gesteund door Keyport 2020, LED.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- Door actief projectmanagement werden zowel bedrijven als scholen persoonlijk bezocht. De subprojecten garandeerden veel persoonlijke interactie tussen partijen met ondersteuning van technische middelen.

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- Geen.

Bijvangst

- Het concept is doorontwikkeld tot Meet the youngsters. Dit wordt Euregionaal uitgerold.

Continuïteit

- Het gaat om een imagocampagne met een sterk maatschappelijk doel. De aanpak is doorontwikkeld tot MKB 100 en Meet the youngsters. Het programma is nog steeds in uitbreiding, ook Euregionaal.

Evaluatie UNU-MERIT

- Slim concept waarin jongeren kennismaken met bedrijven in de regio. Jongeren worden aangesproken op manieren die aansluiten bij hun leefwereld. Bedrijven kunnen zich voorstellen aan een publiek dat ze op hun normale manier van communiceren niet bereiken. Limburg Magnet heeft zich ontwikkeld tot een zelfstandig opererende/bedruipende organisatie: Meet the Youngsters.

Nummer	K2013003
Titel	Spark Tech Lab Regio Keyport 2020
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- jeugd interesseren voor en bekendmaken met wetenschap en techniek als dagelijks onderdeel van hun leven, op basis van een doorlopende leerlijn
- trots op de eigen regio bevorderen
- zorgen voor integratie tussen de verschillende doelgroepen

Subdoel

- kinderen worden in workshops op hun eigen niveau uitgedaagd met wetenschap en techniek aan de slag te gaan
- ouders en docenten worden betrokken zodat zij mee een rol kunnen spelen bij het verder uitdragen van wetenschap en techniek
- Spark Tech Lab speelt een verbindende rol tussen de verschillende onderwijsniveaus

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- Spark Tech Lab wordt door onderwijsinstellingen en stakeholders erkend als sparring partner
- professionaliseringstrajecten voor docenten
- programma's om jongeren enthousiast te maken voor wetenschap en techniek
- technologie workshops en opleidingen
- 4.711 bezoekers hebben deelgenomen aan de activiteiten (2.151 PO, 1.006 VO, 614 individuele jongeren, 940 deelnemers aan professionaliserings- en netwerkbijeenkomsten)

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- Het enthousiast maken van jongeren voor Wetenschap en Techniek moet ertoe leiden dat meer jongeren hun talenten op gebied van wetenschap en techniek ontdekken en kiezen voorteknisch vervolgonderwijs. Dat speelt in op het tekort aan technisch geschoold personeel op de arbeidsmarkt in de Keyport 2020 regio.

Aanpak Triple Helix

- Het Spark Tech Lab wordt ondersteund door diverse partijen: SPOLT, Gemeente Weert, Stichting BOSIT, Platform Betatechniek, Fontys Pabo Venlo, TAL techniek, Rick, MeerderWeert, Eduqaat, Jet Net Junior, Make Tech platform, LVO, Keyport. Scholen van het basisonderwijs en middelbaar onderwijs maken gebruik van de labs en activiteiten. Docenten gebruiken Spark Tech Lab voor de eigen professionalisering. Bedrijfsleven levert incidentele financiële bijdragen.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- Spark Tech Lab zit in de regierol en wordt steeds meer erkend als sparringpartner in regionaal overleg over W&T. Creëren van doorlopende leerlijn blijkt moeilijk omdat curricula van verschillende onderwijsniveau's niet rechtstreeks op elkaar aansluiten. Bovendien beschouwen sommige instellingen een bezoek als extra curriculair.
-

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- Geen.

Bijvangst

- Het Spark Tech Lab is een platform geworden voor professionalisering van leerkrachten op gebied van Wetenschap en Techniek. Ook fungeert het spark tech lab steeds meer als sparringpartner in het regionale W&T overleggen

Continuïteit

- Spark Tech Lab Weert was bedoeld als eerste van een reeks over de provincie verspreide techniekateliers. Tot nogtoe is enkel het lab in Weert operationeel.

Evaluatie UNU-MERIT

- Spelenderwijs maken kinderen kennis met techniek. Ze bouwen of maken dingen en gebruiken hierin vaak apparatuur van bedrijven die ze eerst hebben bezocht. Voor leerkrachten is het een goede manier om te ervaren hoe ze techniek kunnen onderbrengen in hun lessen. Partijen onderkennen Spark Tech Lab als sparringpartner over techniek in onderwijs.

Nummer	K2013006
Titel	Virtueel Verzorgingshuis
Programmalijn	Innovatie

Hoofddoel

- antwoorden bieden op veranderde wet- en regelgeving: de verschuiving van intra- naar extramurale zorg
- inspelen op veranderende klantbehoeften en klantwaarde bij de beoogde cliënt

Subdoel

- uittesten en valideren van een virtueel verzorgingstehuis dat past in een totaalconcept op gebied van zorg, behandeling en welzijn waarbij de cliënt zelf de regie voert
- Proteion handhaven als belangrijke speler in Noord-Limburg en Keyport
- marktaandeel vergroten
- innovatie inzetten om operational excellence te realiseren waardoor efficiënt en low cost kwalitatief excellente zorg geleverd kan worden

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- een nieuw digitaal ondersteund zorgconcept is getest maar wordt niet doorgezet. Dit heeft wel geleid tot nieuwe inzichten die meegenomen zijn bij de doorontwikkeling/inzet van andere tools door het consortium
- organisatie van een regionaal symposium zorg met +100 deelnemers
- verzorgen van diverse lezingen
- cocreatie sessies met hulpverleners en eindgebruikers van de tool

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- deze pilot is een manier om een bijdrage te leveren aan het verhogen van arbeidsproductiviteit bij zorgverstrekkers
- in deze pilot is een IT tool getest die de indiener en collega's moet helpen bij het competitief blijven in de markt en het vergroten van hun marktaandeel

Aanpak Triple Helix

- het consortium betaamt uit zorgverstrekkers, zorginkopers, cliënten, onderzoeks- en kennisinstellingen en bedrijven; elk speelt een rol om elk aspect te kunnen afdekken

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- het project is uitgevoerd in een consortium van zorgverstrekkers, zorginkopers, cliënten, kennisinstellingen. Daarnaast was het project ook afhankelijk van huisartsen voor doorverwijzing. Zij zagen het Virtuele Verzorgingshuis als concurrerend aan een eigen applicatie
- er zijn 5 nieuwe samenwerkingsverbanden opgestart met oog op testen en latere uitrol van het Virtuele Verzorgingshuis

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- Dit project is ingediend door een zorgverstrekker, het consortium bestaat uit ten minste 1 partij uit elk van de 3helix

Bijvangst

- de pilot is genomineerd voor de Jenneke van Veen prijs en behaalde de 3e plaats. Hierdoor heeft de pilot veel exposure gekregen
- start van een partnership met ZTL voor ontwikkeling van leermodules voor MBO opleidingen

Continuïteit

- de pilot wordt niet vervolgd wegens gebrek aan draagvlak bij vooral de huisartsen, gebrekkige infrastructuur (weinig mensen hebben WIFI en/of 3G verbinding), gebrekkige kennis van gebruik ipad, bereidheid om te participeren

Evaluatie UNU-MERIT

- Innovatief project waarin is geëxperimenteerd met een door IT ondersteunde ketenaanpak. Tijdens de pilot is inzichtelijk gemaakt welke de op te lossen knelpunten zijn. Naast de technische aspecten zijn ook de verschillen in belangen expliciet gemaakt. Ondanks de stopzetting zijn er op onderdelen nieuwe samenwerkingsverbanden ontstaan.

Nummer	K2013007
Titel	Make Tech Platform Maas en Roer
Programmalijn	Arbeidsmarkt/Zichtbaarheid

Hoofddoel

- faciliteren van kennisuitwisseling en samenwerking tussen de leden en met kennisinstellingen
- aanjagen van innovatie door samenwerking onderling en met derden
- enthousiasmeren van jong talent
- vertegenwoordigen van de maakindustrie naar buiten
- de maakindustrie onder aandacht brengen van het publiek en verbeteren van het imago van de maakindustrie en techniek
- een fusie van beide platformen Hoge Dunk en Maas en Roer

Subdoel

- versterken van de commerciële functie van de bedrijven o.m. door gezamenlijk verwerven van opdrachten
- gericht focussen op scholing en werving van personeel
- gezamenlijk optrekken op terreinen van gemeenschappelijk belang

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- het platform faciliteert contacten tussen ondernemers onderling, samenwerking en kennisuitwisseling
- servitization als principe is expliciet benoemd als thema: hierrond is een inhoudelijke werking opgezet met als voordeel dat dit nieuwe product markt combinaties oplevert met een langere duur waarbij de prijs elasticiteit lager is
- bedrijven en onderwijsinstellingen uit de regio werken samen om ervoor te zorgen dat de maakindustrie beter bekend is bij jongeren en dat onderwijs beter afgestemd is op de behoeften van het bedrijfsleven
- het make tech platform heeft zich ontwikkeld tot een belangrijke gesprekspartner voor de overheid
- het platform brengt de maakindustrie onder aandacht van het grote publiek
- het platform is operationeel: oprichting van stichting, bestuur, projectleider, externe communicatie, 3 commissies, acquisitie van 20 leden

- uitvoering van 22 activiteiten/bezoeken/sessies

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- behoud van banen en creëren van werkgelegenheid: effectieve bedrijven die mee zijn met hun tijd overleven beter in de steeds veranderende omgeving
- verbeteren van de bedrijfs en concurrentiepositie van bedrijven: door samen te werken als bedrijven in het speerpunt maakindustrie worden gemeenschappelijke behoeften beter beantwoord, kennisuitwisseling, samenwerking met collegabedrijven, gezamenlijke acquisitie van (grotere) opdrachten zorgen voor een weerbare sector in de Keyport regio

Aanpak Triple Helix

- het platform is een ledenorganisatie van 20 bedrijven die als uitdrukkelijke doelstelling hebben om samenwerking op te zoeken met opleidings- en kennisinstellingen en overheden. In hun uitvoeringsprogramma kan duidelijk vastgesteld worden dat de 3helix een plaats heeft en deelneemt: vb. gezamenlijke opleidingen, thema' sessies, infomomenten...
- er wordt gewerkt met 3 commissies: onderwijs, communicatie, programma die op deze manier een focus op de 3helix garanderen

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- het platform krijgt uitvoering in een stichting met bestuur, projectmanager, 3 commissies die zorgen voor de inhoudelijke werking: er is een operationeel apparaat geïnstalleerd

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het platform Hoge Dunk (de voorlopen van Keyport in de gemeenten Weert, Nederweert, Leudal en Cranendonck) heeft als voorbeeld gefungeerd voor het opzetten van het make tech platform Maas en Roer.
- het platform is een ledenorganisatie van bedrijven met 3 commissies die zorgen voor de inhoudelijke invulling van het programma, samenwerking met onderwijs en externe communicatie

Bijvangst

- Het make tech platform speelt een actieve rol in het tot stand komen van een Centrum voor Innovatief Vakmanschap voor Noord- en Midden-Limburg om te komen tot eigentijds, vraaggericht middelbaar beroepsonderwijs.

Continuïteit

- de 2 make tech platforms Hoge Dunk en Maas en Roer gaan samen als 1 organisatie: maketech platform Keyport
- de samenwerking met onderwijs wordt uitgebouwd tot ca. 35 koppels in de regio's Weert en Roermond en Echt-Susteren
- middels groei van ledenaantal moet het platform voldoende voorzien in eigen middelen
- door het opgaan van de 2 platforms is er nu 1 platform met 55 maakbedrijven als lid

Evaluatie UNU-MERIT

- 55 Bedrijven in de maakindustrie zien de toegevoegde waarde van samenwerking en hebben zich verenigd in een platform dat ze zelf financieren. In de samenwerking organiseren ze collectief activiteiten waarvan de bedrijven individueel beter worden: inkoop, opleidingen, werving e.d. Omdat ze spreken 'met 1 stem' worden ze ook als gesprekspartner aanzien door de overheid.

Nummer	K2013008
Titel	Onderwijsinfrastructuur Techniekketen Noord-Limburg en Midden-Limburg
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- in Noord en Midden Limburg is grote behoefte van bedrijfsleven aan werknemers in de technische richting. Hoofddoel is de ontstane vervangingsvraag als collectief vanuit de hele onderwijsketen van primair tot beroepsonderwijs deels te beantwoorden. In samenwerking met ondernemers en overheid meer leerlingen, studenten, werkzoekenden en werkenden interesseren om een toekomst in de techniek op te bouwen

Subdoel

- de techniekketen is een alles omvattend transitieproces waarin ketensamenwerking de mindset is
- kwalitatief en kwantitatief goed technisch onderwijs staat voorop: daarom moet er meer accent gelegd worden op doelmatigheid, gezamenlijk gebruik van faciliteiten, een hoge mate van mobiliteit en een niet vrijblijvende samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid.

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- in Noord- en Midden Limburg is een onderwijsinfrastructuur gecreëerd die zorgt voor kwalitatief beter onderwijs, betere afstemming tussen onderwijsniveau's en betere structurele samenwerking met het bedrijfsleven waarbij het onderwijs inspeelt op de vraag van het bedrijfsleven
- er is ingezet op rationeler gebruik van middelen
- periode 2014-2018 in Noord- en Midden Limburg: aantal vmbo technieklerlingen +89, aantal mbo techniek studenten +461, aantal hbo techniek studenten +103, aantal deelnemende vmbo scholen +2, aantal deelnemende vmbo-T scholen +6, aantal deelnemende mbo en hbo scholen zijn gelijk gebleven, aantal experimenteerscholen vmbo-mbo +5, 3D equipment vmbo scholen +3, PPS mbo +4, PPs hbo, gelijk gebleven, indiening aanvraag CIV Maakindustrie
- er zijn 10 doorlopende leerlijnen ontwikkeld
- docenten zijn geprofessionaliseerd
- op 9 scholen is de vakmanschap/technologieroute gestart

- er is geïnvesteerd in contextrijke, moderne, up to date leeromgevingen

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- verbetering aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs: door het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen en het verankeren van betrokkenheid van bedrijfsleven in ontwikkeling van onderwijs d.m.v. opzet 4 nieuwe PPS en het aantrekkelijker maken van techniekonderwijs zorgen dat het aantal leerlingen op de verschillende niveaus toeneemt
- behoud van technisch talent voor de regio: bij de bedrijven zijn vacatures beschikbaar en speelt een grote vervangingsvraag. D.m.v. de nauwe betrokkenheid van het bedrijfsleven bij het vormgeven van onderwijs én de communicatie activiteiten (werkconferentie, slotmanifestatie e.d.) wordt gefaciliteerd dat jongeren en bedrijven elkaar weten te vinden

Aanpak Triple Helix

- op regelmatige tijdstippen zijn er bijeenkomsten belegd waarin informatie met elkaar gedeeld wordt en activiteiten gecoördineerd worden (36 bijeenkomsten van projectgroepen, 76 van bestuur, stuurgroep en directies)
- het projectteam bestaat uit Provincie, Keyport, Bedrijven, LWV, Platform Betatechniek, PO, VO, MBO, Techniekketen NML

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- in het project zelf is gewerkt met een stuurgroep, een VO-MBO overleg, overleg colleges van bestuur, projectcoördinatie intern, expertkringen
- het opzetten van 4 nieuwe PPSen zorgt ervoor dat studenten praktijkgericht onderwijs krijgen en kennis kunnen nemen van de nieuwste ontwikkelingen in een bepaalde techniekrichting. Dat maakt het onderwijs aantrekkelijker en zorgt voor een betere aansluiting op het bedrijfsleven.

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- Geen.

Bijvangst

- het programma en projectmanagement hebben als aanjager gefungeerd en lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen samengebracht. Bestuurders van alle deelnemende onderwijspartners onderschrijven het belang van de ketensamenwerking

Continuïteit

- via de techniekketen is de onderwijskolom gesloten en is er afstemming van po tot hbo georganiseerd. Techniekketen is de linking pin in de onderwijsketen. Hierdoor is versnippering van projectgelden tegengegaan en heeft middelencoördinatie plaatsgevonden.
- er zijn 4 nieuwe Publiek Private Samenwerkingsverbanden gestart, dat maakt een totaal van 5 operationele PPSen die ook na de subsidieperiode blijven verder werken

Evaluatie UNU-MERIT

- In Noord- en Midden Limburg is een onderwijsinfrastructuur gecreëerd waarbij middelen op rationelere manier worden gebruikt én waarbij gezorgd wordt voor kwalitatief beter onderwijs met betere afstemming tussen onderwijsniveau's en een betere structurele samenwerking met het bedrijfsleven die toelaat dat het onderwijs inspeelt op de vraag van het bedrijfsleven. Daarnaast dragen ze ook bij aan het enthousiasmeren van jongeren voor techniek. Er wordt met meer dan 20 basisscholen samengewerkt op het gebied van techniekonderwijs. Daarnaast draagt men bij aan het verbeteren van het imago van techniek en de zichtbaarheid van de maakindustrie in het algemeen.

Nummer	K2014011
Titel	Boer en Burger Energiecoöperatie
Programmalijn	Innovatie

Hoofddoel

- realiseren van de eerste boer-burger-energiecoöperatie van Nederland waarbij de ondernemer een nieuwe winstgevende nevenactiviteit start en de leden lokaal collectief duurzame energie (zon-pv) opwekken en exploiteren waarbij er voldoende rendement wordt gemaakt

Subdoel

- ontwikkelen van een solide verdienmodel met minimaal 3% rendement
- ontwikkeling van een blauwdruk rond collectieve energieopwekking en afname voor MKB, maakindustrie en onderwijsinstellingen
- kwaliteitsslag in het saneren asbesthoudende daken
- creëren van mogelijkheden voor burgers die willen participeren in duurzame energie maar zelf geen panelen kunnen plaatsen
- benutten van potentieel voor duurzame energie
- opzetten van samenwerking tussen burgers en bedrijfsleven
- Keyport 2020 positioneren als innovatieve regio

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- de blauwdruk is ontwikkeld
- er zijn 5 businesscases ontwikkeld die gebruikt kunnen worden als voorbeeld in andere context

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- dit project concentreert zich op een van de speerpuntsectoren agribusiness en moest leiden tot meer competitieve bedrijven in de regio door het kunnen realiseren van een rendabele nevenactiviteit

Aanpak Triple Helix

- het project is ingediend door LLTB met betrokkenheid van WeertEnergie, Milieufederatie Limburg, LTO, RVO en Arvalis: de relevante stakeholders zijn betrokken in het consortium

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is een uitvoeringsorganisatie ingericht. Daarbij is een go/no-go moment ingebouwd om efficiënte inzet van middelen te garanderen. Bij de go/no-go is besloten niet verder te gaan

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- de brancheorganisatie LLTB heeft ingezet op het bieden van antwoorden op de trend duurzaamheid, in aansluiting met een nationale stimuleringsregeling 'Asbest eraf, zonnepanelen erop'. Voor de inhoudelijke uitvoering is samengewerkt met gemeentes, bedrijfsverenigingen en een uitvoerder

Bijvangst

- het project heeft media aandacht gekregen, op deze manier heeft Keyport zich mee kunnen profileren als innovatieve regio die inzet op agribusiness en duurzaamheid

Continuïteit

- de blauwdruk is gerealiseerd maar de pilot is niet doorgezet wegens het niet kunnen vinden van een agrarisch ondernemer die hierin wilde investeren

Evaluatie UNU-MERIT

- Ontwikkeling van een innovatief concept als alternatief verdienmodel voor agrarisch ondernemers. Realiseert meerdere doelen tegelijkertijd: renovatie van asbestdaken, inspelen op klimaatopwarming, burgers laten participeren. Niet in praktijk gebracht omdat er geen agrarisch ondernemer bereid is gevonden hierin te investeren.

Nummer	K2014013
Titel	Evolva (Werkplekieren 3.0)
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- ervaring opdoen met het concept werkplekieren 3.0 en hierrond een stevige context creëren voor studie, onderzoek en samenwerking

Subdoel

- opstellen van een businessplan, begroting en pilots
- informeren van betrokkenen en realiseren van technische/digitale infrastructuur
- opleiding, training en opdoen van ervaring
- uitrol van 6 pilots
- borging en doorontwikkeling van het concept + externe communicatie

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- een concept werkplekieren 3.0 is ontwikkeld en getoetst a.h.v. 6 pilots
- mensen zijn opgeleid in deze aanpak gericht op leven lang leren
- er is een leergang leven lang leren 3.0 ontwikkeld
- netwerkorganisatie Evolva bestaat nu als Regional Center of Expertise
- 9 betrokken instellingen/consortiumleden
- ervaringstrajecten met leven lang leren opgedaan
- best practices zijn ontwikkeld
- congres werkplekieren 3.0 in de regio heeft plaatsgevonden
- subsidie van Provincie Limburg gekregen voor verdere borging en doorontwikkeling

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- project Evolva werkplekieren 3.0 heeft als belangrijkste doel het stimuleren van leven lang leren. Daarmee sluit het 1 op 1 aan bij hetzelfde strategische doel van Keyport 2020

Aanpak Triple Helix

- de triple helix is vertegenwoordigd in het consortium
- na afloop van het project is er verdere financiële ondersteuning aangevraagd en bekomen bij Provincie Limburg

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is een actief projectmanagement gevoerd met regelmatig overleg, zowel op bestuursniveau als tussen de betrokken uitvoerders

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- indiener en projecteigenaar is de instelling Daelzicht. Daarnaast zijn er 8 partners in het consortium waaronder bedrijven, kennis/opleidingsinstellingen en zorginstellingen
- in de pilots is ervoor gezorgd dat elk consortiumlid een actieve rol had
- het consortium heeft zelf de pilots ontwikkeld en gekozen

Bijvangst

- Evolva is een netwerkorganisatie/regional center of expertise met eigen juridische structuur
- subsidie van Provincie Limburg voor verdere doorontwikkeling en borging

Continuïteit

- gezien de profilering als regional center of expertise wil de organisatie Evolva ook in de toekomst haar kennis uitdragen en uitbreiden
- na de pilots in de eigen organisaties is er nu de wens om ervaring op te doen met werkplekieren op de werkvloer over de grenzen van organisaties heen (tussen besturen heeft er een pilot gelopen)
- naast de betrokken organisaties in het project is er gesproken met grote bedrijven en zorginstellingen: het is de ambitie om hiernaar uit te breiden
- Evolva is actief en is ondergebracht bij SGL Zorg

Evaluatie UNU-MERIT

- Realisatie van een regional center of expertise op gebied van werkplekieren, aangestuurd door de triple helix zelf. Het concept werkplekieren 3.0 is getoetst, werkt en is de basis voor een opleiding. Het concept is verder uitgerold binnen en buiten de regio.

Nummer	K2014014
Titel	Greuntek
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- Greuntek is een ontwikkeltraject voor het VMBO van het Citaverde college in samenwerking met het bedrijfsleven.

Subdoel

- opzetten van een duurzame samenwerking tussen Citaverde en bedrijfsleven: bepalen van sterbedrijven
- professionalisering van docenten in didactische en vaktechnische skills
- vernieuwing van het curriculum met activerende werkvormen met toepassingen op techniek en technologie

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- het greuntek project is erop gericht om vmbo leerlingen op te leiden zodat ze beter inzetbaar zijn in (regionale) groenbedrijven. In de lesmodules is de balans tussen theorie en praktijk verbeterd
- 80 groepen hebben een aantal van de nieuwe keuzevakken gevolgd die zijn opgesteld in nauwe afstemming met het regionale bedrijfsleven-startklaar programma met een vernieuwd
- examenprogramma voor de bovenbouw van het VMBO voor alle locaties (in de groene sector of in de sectoren dienstverlening en producten) is ontwikkeld
- startklaar programma voor ITTL (Informatie Technologie Theoretische Leerweg) programma, locatie Nederweert
- 7 nieuwe keuzevakken
- professionalisering 25 docenten
- samenwerking tussen bedrijven en Citaverde college in de eigen regio

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- verbetering van de aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs was de doelstelling van dit project: met name gericht op vmbo en in de groene sector

Aanpak Triple Helix

- er zijn 99 bedrijven betrokken in het traject: de bedrijven waarmee het meest intensieve contact plaatsvindt, krijgen de status van STER bedrijf
- bedrijfsleven neemt deel aan inhoudelijk overleg over ontwikkeling van lesmodules
- lesmateriaal wordt door leerlingen geëvalueerd en waar nodig bijgesteld
- het project is gefinancierd door 4 subsidieverstrekkers + eigen middelen van de indiener

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- projectmanagement is uitgevoerd bij Citaverde college
- er is een projectteam samengesteld dat 6 keer heeft vergaderd
- er was een structurele klankbordgroep vanuit het bedrijfsleven
- met financiers was er regelmatige afstemming over voortgang
- docenten zijn opgeleid zodat ze toegerust zijn voor het goed uitvoeren van hun nieuwe rol

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- bij Citaverde is vastgesteld dat een nauwere samenwerking met het bedrijfsleven noodzakelijk was: ze hebben zelf initiatief genomen maar hebben bij de inrichting van de processen ervoor gezorgd dat de vraag van bedrijven voorop staat: nieuwe modules zijn bij bedrijven getoetst

Bijvangst

- het nieuwe curriculum heeft geleid tot bewustwording bij leerlingen en docenten om verantwoord om te gaan met de eigen (leer)omgeving. Dit heeft ertoe geleid dat locatie Horst de groene vlag heeft behaald ECO Schools, een internationaal keurmerk voor duurzame scholen

Continuïteit

- leerlingen beoordelen het lesmateriaal positief: het is duidelijk en er is goed mee te werken
- de verhouding theorie versus praktijk is meer in balans gekomen: leerlingen gaan liever zelf aan de slag
- uittesten van lesmateriaal leidt tot nieuwe inzichten voor bijsturing
- docenten zijn nog zoekend in hun rol als beleider en netwerker
- om samenwerking met het bedrijfsleven te verduurzamen is een plan van aanpak ontwikkeld dat nu wordt uitgerold

Evaluatie UNU-MERIT

- Ontwikkeling van een nieuwe vorm van samenwerken tussen bedrijfsleven en onderwijs waarbij het bedrijfsleven input heeft geleverd voor de ontwikkeling van nieuwe modules. Leerlingen ervaren een betere balans tussen theorie en praktijk. Het concept slaat aan voor vmbo leerlingen die moeten uitstromen naar groenbedrijven. Bedrijven voelen zich betrokken bij het college en vervullen een rol tijdens de opleiding van leerlingen.

Nummer	K2014015
Titel	GreenBrains Voucherregeling Keyport
Programmalijn	Innovatie

Hoofddoel

- toegepaste kennis bij GreenBrains (een samenwerkingsplatform van kennisinstellingen) op een laagdrempelige manier ontsluiten voor regionale MKB ondernemers
- uitrol van een succesvol programma uit Greenport naar Keyport

Subdoel

- MKB ondernemers in agro en food en aanverwante bedrijvigheid in staat stellen om hun kennisvragen te beantwoorden die hen op hun beurt moeten helpen bij het realiseren van innovaties

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- 15 kennis- innovatievragen beantwoord en beargumenteerd in rapportages. Deze stellen MKB ondernemers in staat om innovaties te realiseren
- betrokken kennisinstellingen zijn bekend geworden bij de MKB ondernemers in agri en food en aanverwante sectoren
- 80 ondernemers hebben deelgenomen aan de GreenSchools opgezet op basis van sectorale behoeften
- actueel sectornieuws beschikbaar gesteld o.b.v. GreenBrains nieuwsbrief
- Kennisbank ontsloten voor ondernemers o.b.v. zoekmachine

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- de GreenSchools dragen bij aan het creëren van bewustwording voor innovatie in het MKB. 80 ondernemers hebben deelgenomen
- 15 innovatietrajecten zijn financieel ondersteund op basis van kennisvouchers
- samenwerking tussen MKB onderling en tussen MKB en kennisinstellingen is gefaciliteerd in 15 concrete trajecten waaraan het MKB zelf een bijdrage heeft geleverd in de kosten

Aanpak Triple Helix

- het initiatief is genomen door ondernemers
- GreenBrains is een platform van kennisinstellingen
- MKB ondernemers konden gebruik maken van de vouchers op voorwaarde dat ze een eigen bijdrage leveren
- het programma is gefinancierd met publieke middelen

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- GreenBrains is een platform van kennisinstellingen dat werkt met een team van actieve accountmanagers, een inhoudelijke stuurgroep en een frontoffice, ondersteund door een kennisbank
- wanneer MKB ondernemers voldoen aan de voorwaarden (o.a. het inbrengen van een eigen bijdrage) dan konden ze van de vouchers gebruik maken

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het initiatief voor dit project is genomen door ondernemers uit de groene sectoren die het succes ervan zagen in Greenport regio Venlo. Ze vonden dat ook in de regio Keyport 2020 er behoefte is aan het laagdrempelig bekomen van antwoorden op kennis- en innovatievragen

Bijvangst

- 2 vouchers vielen vrij: deze zijn ingezet om 2 GreenSchools uit te voeren. Hieraan hebben 80 ondernemers deelgenomen waardoor het aantal betrokken ondernemers is vergroot

Continuïteit

- GreenBrains heeft aangegeven het werk te willen verder zetten. Dit is echter afhankelijk van beschikbaarheid van nieuwe vouchers

Evaluatie UNU-MERIT

- GreenBrains is een pool van kennisinstellingen op gebied van agro en food. In het project is het valoriseren van kennis gefaciliteerd d.m.v. een voucherregeling. 15 concrete innovatievragen van het MKB zijn beantwoord.

Nummer	K2015016
Titel	Limburgse Versnellingstafels
Programmalijn	Ondernemerschap/Innovatie

Hoofddoel

- op laagdrempelige wijze de bijdrage van het MKB (uit Zuid-, en Noord Limburg en de Keyport regio en sectorbreed) stimuleren aan de economische groei-doelstellingen van de regio. Dit door het bevorderen van open innovatie met behulp van samenwerking (combinatorisch innoveren).

Subdoel

- awareness voor innovatie in het MKB realiseren
- bevorderen van innovatie in het MKB in de Euregio
- bevorderen van samenwerking tussen het MKB
- bevorderen van de ketendichtheid
- aansluiting zoeken bij de campussen
- aansluiting zoeken bij Keyport2020, LED/ESZL, Brainport

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- het ecosysteem van bedrijven, stakeholders bezig met innovatie-ondersteuning en opleidings-/kennisinstellingen zijn betrokken bij het vinden van cases, de voorstelling ervan en de begeleiding/opvolging
- eigen aan de aanpak was dat er breed gecommuniceerd moest worden met als doel het vinden van cases en deelnemers. Tijdens deze communicatie zijn de logo's van de financiers steeds meegenomen, idem op de gebruikte presentaties
- 834 deelnemers (Limburgbreed/keyport) aan pitch events
- 405 deelnemers (Limburgbreed/Keyport) aan versnellingstafels
- 388 deelnemers (Limburgbreed aan slotevent
- 13 versnellingstafels in Keyport 2020, 45 in totaal Limburgbreed
- 14 nieuwe producten/diensten/concepten in Keyport 2020, 64 in totaal Limburgbreed
- 7 nieuwe bedrijven gestart in Keyport 2020, 17 in totaal Limburgbreed

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- creëren van bewustwording in MKB voor innovatie gebeurde op basis van de brede communicatie over de versnellingstafels. Zodra eerste successen beschikbaar waren, werd dit gebruikt om nieuwe deelnemers te vinden en om aan te tonen dat samenwerken aan innovatie tot resultaten leidt
- meer samenwerking realiseren tussen MKB onderneming en met partners 3helix is gerealiseerd door betrokkenheid van stakeholders en kennisinstellingen eerst bij het werven van cases, later bij de begeleiding ervan (als innovatie-expert of als deelnemer aan de tafels)
- ontsluiten en ontwikkelen van beschikbare kennis voor het MKB zodat het leidt tot betere resultaten en ondernemerschap zat in de kern van het concept: net doordat ideeën gescout werden waarvan een bedrijf vond dat het interessant was maar te groot om alleen op te pakken, zijn er andere partijen waaronder kennisinstellingen en stakeholders bij betrokken om antwoorden te vinden en in de 4 bijeenkomsten stappen vooruit te zetten

Aanpak Triple Helix

- de triple helix is betrokken doorheen het volledige proces: eerst met hun netwerk voor het kunnen vinden van cases, daarna bij de selectie- en pitch events, vervolgens als deelnemer of begeleider van de versnellingstafels
- Keyport was een van de stakeholders die mee een actieve rol speelde in alle stappen van het proces: werving van innovatiecases, mee beoordelen van ingediende voorstellen, aanwezig bij de events en mee trachten beantwoorden van vragen door het verbinden van relevante partijen

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- de versnellingstafels is een concept van LWV. Zij voerden een actieve regie door 3helix partners en hun netwerk in te zetten voor het vinden van cases, het beoordelen van cases en het uitnodigen van potentiële deelnemers aan de tafels. Na afloop was er een bijeenkomst waarin de resultaten werden gepresenteerd.

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- idee-eigenaars werden uitgenodigd om hun case voor te stellen. Een deel onder hen kwam uit het bedrijfsleven, anderen uit kennis- en opleidingsinstellingen

- de selectie van ideeën voor de pitches gebeurde door een groep van stakeholders, innovatie-experts en door bedrijven: dit gebeurde in een open discussie
- versnellingstafels stonden open voor iedereen die eraan wilde deelnemen: hiertoe dienden de pitch events

Bijvangst

- 7 nieuwe bedrijven in de Keyport 2020 regio

Continuïteit

- er is geleerd van het concept, dit is inmiddels doorontwikkeld tot een aanpak 2.0

Evaluatie UNU-MERIT

- De versnellingstafels zijn een open-innovatietraject waarbij ondernemers hun voorstel kunnen pitchen voor een groep van ondernemers, adviseurs en kennisinstellingen die vervolgens in een 4tal sessies meedenken over het vraagstuk. Mits grondige kwaliteitsbewaking werkt het concept omdat kennis en middelen gemobiliseerd worden. Na verloop van tijd is het moeilijk gebleken om voldoende kwalitatieve instroom te behouden.

Nummer	K2015017
Titel	Wetenschap & Technologie Midden-Limburg (WTML)
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- tegen 2020 hebben alle basisscholen wetenschap en technologie opgenomen in het onderwijsprogramma. Het is zodanig geïntegreerd in het onderwijs dat wetenschap en technologie een essentieel onderdeel is bij het formuleren van ontwikkelings- en toekomstperspectieven van elk kind.

Subdoel

- vergroten van interesse voor technische opleidingen
- realiseren van samenwerking met het bedrijfsleven in voortgezet-, middelbaar en hoger onderwijs
- leerkrachten kennis en vaardigheden bijbrengen om W&T onderwijs in de klas succesvol te laten zijn

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- alle PO besturen in Midden Limburg zijn aangesloten: het gaat om 8 schoolbesturen en 83 scholen. Ze werken in 4 subregio's en werken met een coördinator.
- bestuurlijk wordt 2x per jaar de strategie bepaald: hierin zijn alle PO en VO besturen vertegenwoordigd en staat er een stevig netwerk dat gedragen is door de onderwijspartners uit VO en PO
- er is samengewerkt met 37 bedrijven. Dat gebeurt in de vorm van adoptieprojecten school-bedrijf, bedrijfsbezoeken door leerkrachten, leerlingen en leerkrachten inzetten op vraagstukken van bedrijven, gastlessen, werken in het Spark Tech Lab
- scholing van coördinatoren en leerkrachten: dmv één inspiratiebijeenkomst met 90 leerkrachten en 431 kleinere bijeenkomsten met 263 unieke leerkrachten
- 76 scholen passen W&T toe in het curriculum

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- verbetering aansluiting onderwijs arbeidsmarkt door reeds in basisscholen wetenschap en techniek onderdeel te maken van het curriculum en jongeren zo vaardigheden bijbrengen zoals ondezoekend leren en interesse wekken in wetenschap en techniek opleidingen in hun verdere (school)carrière
- er wordt ingezet op verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs en een betere afstemming tussen Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs
- in de samenwerkingsverbanden met bedrijven is de focus gelegd op de speerpuntsectoren van de Keyport 2020 regio. Vooral maakindustrie is nauw betrokken

Aanpak Triple Helix

- om ervoor te zorgen dat wetenschap en techniek op een goede manier worden aan het curriculum is aansluiting gezocht met 37 bedrijven. Opdat het goed ingebed wordt in de onderwijsinstellingen is gewerkt met 4 regio's met elk een coördinator en daarnaast bestuurlijk overleg met alle PO en VO besturen hierin. Samen hebben ze de strategie bepaald.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- alle basisscholen zijn betrokken: 83 scholen in totaal, daarnaast 37 bedrijven

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- opdat leerkrachten zich de nodige vaardigheden konden eigen maken over wetenschap en techniek en hoe hiermee omgegaan wordt in bedrijven, is er gewerkt met verschillende formats: een inspiratiedag, bedrijfsbezoeken, gastlessen, werken aan opdrachten voor bedrijven enz.

Bijvangst

- Geen.

Continuïteit

- in 76 scholen wordt het curriculum aangepast
- de volgende stap is het zoeken naar een verbreding van de toepassingsgebieden opdat kinderen nog beter gemotiveerd worden: dus naast maakindustrie wordt ook naar andere sectoren verbreed op basis van vraagstukken die kinderen bezig houden (vb. afval, duurzaamheid, energie e.d.)

Evaluatie UNU-MERIT

- Grootschalige afstemming en coördinatie tussen alle PO scholen in Midden Limburg op gebied van wetenschap en techniek. Daarnaast is er afstemming tussen VO en PO t.a.v. het curriculum waarbij 37 bedrijven zijn betrokken zodat het techniekonderwijs zo goed als mogelijk aansluit op behoeften van bedrijven. Bovendien zijn een substantieel aantal leerkrachten en coördinatoren geschoold. De volgende stap is verbreding naar andere sectoren.

Nummer	K2015018
Titel	Holland Expat Center South
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- Een bijdrage leveren aan een gunstig vestigingsklimaat van een stad en/of regio door werkgevers te helpen bij het aantrekken van buitenlands talent

Subdoel

- het fysiek realiseren van een warm welkom in Zuid Nederland door het snel en efficiënt afhandelen van formaliteiten voor bedrijven, kenniswerkers, kennisinstellingen. Dit gebeurt door zoveel mogelijk op centrale locaties op één moment services te bieden en door een koppeling van systemen van publieke dienstverlening
- informeren van het bedrijfsleven, lokale gemeentebesturen en regionale samenwerkingsverbanden over de dienstverlening van het expatcenter

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- er zijn 5 publicaties gerealiseerd en 3 events
- er hebben bezoeken plaatsgevonden aan bedrijven en gemeentebesturen
- 5 bedrijven/organisaties maken gebruik van de diensten van het expatcenter
- Keyport 2020 is opgenomen in de welcome guide

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- behoud en aantrekken van technisch talent voor de regio: de dienstverlening van het expatcentre is erop gericht om bedrijven, kenniswerkers en kennisinstellingen te helpen bij het organiseren van een warm welkom voor aankomende kenniswerkers. Dat gebeurt door diensten efficiënt en centraal aan te bieden

Aanpak Triple Helix

- dit is een initiatief op vraag van het bedrijfsleven, maar onder regie van de overheid omdat er een aantal dingen efficiënt en centraal geregeld moeten worden door de verschillende overheden
- bedrijven kunnen gebruik maken van de diensten maar dat vereist dat het expatcentre bekend is bij het bedrijfsleven. Hiertoe zijn publicaties, bijeenkomsten en bezoeken georganiseerd

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- de samenwerking liep vooral tussen het expatcentre en het management van Keyport 2020 om op die manier bedrijven en gemeentebesturen te bereiken

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het ging hier vooral over het bekend maken van beschikbare services bij bedrijfsleven en kennisinstellingen

Bijvangst

- Geen.

Continuïteit

- het expatcentre werkt vooral vanuit Eindhoven en Maastricht. Voor dienstverlening vanuit de Keyport 2020 regio zelf bleek het animo te gering

Evaluatie UNU-MERIT

- Een van de manieren om vacatures ingevuld te krijgen is door het aantrekken van buitenlandse werknemers. Hierbij levert het expat centre een warm welkom aan werknemers en ondersteunt bedrijven in procedures. Opdat voldoende bedrijven gebruik zouden maken van het expat centre moet het gekend zijn bij de Midden Limburgse bedrijven. Dit project was gericht op het voeren van gerichte communicatie.

Nummer	K2015019
Titel	Lignine Valorisatie
Programmalijn	Innovatie

Hoofddoel

- Lignine is een belangrijk bestanddeel in alles wat groeit en bloeit en zal een belangrijke toekomstige grondstof zijn voor duurzame materialen. Wetenschappelijke en commerciële interesse voor lignine en daarvan afgeleide producten neemt toe als onderdeel van de integrale bio-raffinage. Potentiële toepassingen zijn breed: gebruik in materialen, additief in papier, als bouwsteen voor (bio)plastics, als aromatische biochemicalïen. De verwerking van lignine staat nog in de kinderschoenen. Door kennis en kunde hierover in de Keyport 2020 regio te bundelen kan regionale bedrijvigheid ontsloten worden, goed voor mens en milieu.

Subdoel

- onderzoeken en bepalen van de haalbaarheid omtrent verwaarding van lignine: in eerste instantie wordt ingezet op het maken van een product/bestanddeel op basis van lignine dat opnieuw in de papierindustrie ingezet kan worden om de papiereigenschappen te verbeteren waardoor het papier geschikt wordt voor specifieke toepassingen.

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- er is een protocol ontwikkeld om lignine succesvol te extraheren/isoleren uit een (vervuilde) reststroom van het papierproductieproces van Smurfit Kappa. Een soortgelijk protocol kan toegepast worden op lignine uit andere bronnen
- er is beter inzicht verkregen in de structuur van lignine en de mogelijkheden om het chemisch te modificeren. Hierdoor kunnen de prestaties van lignine worden gestuurd
- er is een drietal werkhypothesen ontwikkeld die breed inzetbaar zijn om tot een goede toepassing van lignine te komen (in dit geval om de papierkwaliteit te verbeteren)
- er is uniek papier gemaakt met niet gemodificeerde lignine uit eigen reststroom. De resultaten zijn helaas nog niet reproduceerbaar

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- in dit project hebben bedrijven onderling en met kennisinstellingen samengewerkt om een innovatie te realiseren. Het doel was onderzoek doen naar valorisatie van lignine.
- er is kennis opgedaan omtrent het isoleren, kraken en modificeren van lignine in Limburg waardoor de regionale kennis-en innovatie infrastructuur is verbeterd. Hiertoe is samengewerkt met DSM, RWTH, KULeuven en WAU/WUR: de Europese kennisinfrastructuur is m.a.w. goed benut
- met de opgedane kennis en de verankering ervan in Limburg is de basis gelegd voor verdere ontplooiing van met op lignine gebaseerde economische ontwikkeling en samenwerkingen binnen de regio
- er is een begin gemaakt met de overgang van een lineaire naar een circulaire economie

Aanpak Triple Helix

- de indiener en projecteigenaar is een bedrijf. Zij hebben kennispartners uit de eigen en omliggende regio's aangezocht om hun innovatievragen te beantwoorden. De samenwerking was verankerd in de consortiumpartners. Keyport 2020 en Rabobank hebben opgetreden als financiers naast de eigen financiering door de indiener.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- de samenwerking was verankerd in het consortium: elke partner trad op als projectpartner. Het project werd geleid door een projectcoördinator en begeleid door een stuurgroep met daarin alle partners vertegenwoordigd.

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- de projectindiener is een bedrijf
- het consortium bestaat uit bedrijven en kennisinstellingen

Bijvangst

- DSM en Smurfit Kappa Roermond Papier hebben elkaar beter leren kennen en hebben hun relatie versterkt: ze werken nu ook op andere vlakken samen

Continuïteit

- de basis is gelegd voor een vergroting van de werkgelegenheid in de hele lignine waardeketen

Evaluatie UNU-MERIT

- Het gaat hier om een fundamenteel onderzoeksproject naar het extraheren en isoleren van lignine uit reststromen van de papierindustrie. Daarnaast is beter inzicht gekregen in de structuur van het materiaal en zijn werkhypothesen ontwikkeld om tot een goede toepassing te komen. Er is potentieel voor nieuwe economische activiteiten in de regio maar er dient eerst verder onderzoek te gebeuren.

Nummer	K2015020
Titel	Arbeidsmarktdashboard
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- het gezamenlijk ontwikkelen van een arbeidsmarkttool voor de samenwerkende regio's in Zuidoost Nederland in het kader van de uitvoering van het programma Brainport 2020. De tool moet helpen bij het inzichtelijk maken van de arbeidsmarkt op het schaalniveau Zuidoost Nederland.

Subdoel

- informatie ter beschikking stellen van heel gedetailleerd voor specifieke branches/profielen in een subregio tot generiek op Zuidoost Nederlandse schaal
- informatie beschikbaar stellen over de huidige situatie op de arbeidsmarkt: vacatures, stages, kansrijke sectoren, competenties etc. maar ook trendinformatie voor de korte en middellange termijn
- vergroten van het aanbod van mensen op schaarse profielen, nu en in de toekomst
- informatie uit verschillende bronnen verbinden en hierdoor nieuwe inzichten leveren
- informatie bieden voor werkzoekenden, werkenden, werkgevers, studenten, onderwijsinstellingen, regio's en overheden
- promoten van de 3 helix regio's Zuidoost Nederland
- promoten van kansrijke branches en/of profielen

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- via de site www.arbeidsmarktdata.nl wordt arbeidsmarktdata gebundeld en ontsloten: het gaat om een open source data-infrastructuur die inzicht, eenvoud en transparantie biedt
- AMDB basis: een online dashboard van relevante context op gebied van arbeidsmarktdata per doelgroep
- AMDB expert: diepgang en analysemogelijkheden door de beschikbare arbeidsmarktdata direct online toegankelijk te maken voor arbeidsmarktdata specialisten
- AMDB connect: beschikbaar openstellen van data integratie ten behoeve van tools en services van branchespecialisten
- specials: dashboards, data en integratiediensten op maat

- deze tools ontsluiten arbeidsmarktinformatie op een nieuwe manier en op alle niveau's voor regio's, provincies en gemeenten, werkgevers, onderwijs en beroepsbevolking. Informatie is consistent en actueel, te downloaden, te koppelen aan eigen systemen, te filteren, te benchmarken

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- om een gedegen arbeidsmarktbeleid te kunnen bepalen, is het noodzakelijk om over correcte, actuele en relevante arbeidsmarktinformatie te beschikken. In de tool wordt informatie van verschillende leveranciers bij elkaar gebracht en op overzichtelijke wijze ontsloten. Dit stelt provincie, gemeenten, organisaties, werkgevers e.d. in staat om de juiste conclusies te trekken en daarop hun werking/acties af te stemmen

Aanpak Triple Helix

- het project is een gezamenlijk initiatief van Agrifood Capital regio Noordoost Brabant, Brainport Development NV, Regio Noord Limburg, Keyport 2020, Limburg Economic Development Zuid Limburg, Midpoint Brabant, Provincie Limburg, Provincie Noord Brabant, onder penvoerderschap van Brainport Development NV

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- de partijen hebben hun samenwerking vormgegeven in een samenwerkingsovereenkomst waarin de financiële bijdragen door elk van de partners is afgesproken en waarin afspraken gemaakt zijn over de samenwerking in de ontwikkeling van de nieuwe arbeidsmarkttool. Het gaat om afspraken over het projectmanagement en ieders rollen t.a.v. governance en ontwikkeling.

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het initiatief is genomen door Brainport Network. Hierin zijn provincies en regionale ontwikkelmaatschappijen betrokken

Bijvangst

- er staat een concept dat exploiteerbaar is en hierdoor op termijn zelfbedruipend moet zijn. Er zijn bij afronding van het project 4 betalende klanten: provincies Noord Brabant, Limburg, Drenthe en Utrecht

Continuïteit

- om de volgende stappen te zetten naar verzelfstandiging is een businessplan geschreven. Dit wordt financieel ondersteund in vorm van het project 'doorontwikkeling arbeidsmarktdashboard' dit plan moet ook leiden tot een landelijke dekking

Evaluatie UNU-MERIT

- Een gedegen arbeidsmarktbeleid vereist correcte, actuele en relevante arbeidsmarktinformatie. In dit project zijn tools ontwikkeld om informatie van verschillende leveranciers bij elkaar te brengen en overzichtelijk te presenteren. Provincie, gemeenten, organisaties, werkgevers e.d. kunnen nu de juiste conclusies trekken en hun werking/acties daarop afstemmen.

Nummer	K2015020/D
Titel	Arbeidsmarktdashboard
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- door ontwikkelen van het arbeidsmarktdashboard op basis van het businessplan 2019-2020 waarin het maatschappelijk belang (open uitwisselen van data) wordt geborgd maar waar een goede balans tussen ondernemerschap en maatschappelijk belang voorop staat

Subdoel

- ervoor zorgen dat meer organisaties met het arbeidsmarkt dashboard gaan werken
- meer betalende gebruikers vinden waarbij de inkomsten kostendekkend moeten zijn
- opstellen van een redactieplan voor het maken van regionale nieuwsbrieven en verdiepende analyses
- ontwikkelen van een structuur voor updates van data en nieuws
- ondersteuning van regio's bij het duiden van cijfers en vertalen hiervan naar stuurinformatie
- inrichten van een structuur voor landelijk en regionaal gebruikersoverleg
- ondersteunen van dit landelijke en regionale gebruikersoverleg
- periodiek opstellen van de nieuwsbrieven
- ontwikkeling van marketing en communicatiemateriaal

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- data services in het AMDB: verzameling van alle databronnen, gekoppeld en geharmoniseerd
- back office modules: alle gereedschappen die nodig zijn om de website, nieuwsbrieven, blogs en dashboards te realiseren
- service componenten en widgets
- gesloten service: hier staat bijkomende achtergrondinfo voor betalende gebruikers
- open service: het publiek toegankelijke deel van AMDB

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- de doorontwikkeling faciliteert gebruikers van het arbeidsmarktdashboard in het vertalen van informatie naar stuurinformatie
- door meer betalende gebruikers te realiseren wordt de financiële basis breder en de levensvatbaarheid groter

Aanpak Triple Helix

- het project is een gezamenlijk initiatief van Agrifood Capital regio Noordoost Brabant, Brainport Development NV, Regio Noord Limburg, Keyport 2020 Midden Limburg, Limburg Economic Development Zuid Limburg, Midpoint Brabant, Provincie Limburg, Provincie Noord Brabant, onder penvoerderschap van Brainport Development NV
- onderdeel van de doorontwikkeling is de overdracht van het arbeidsmarktdashboard naar een partij die deze exploiteert: dit is E'til.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- bij de start van het project doorontwikkeling was de samenwerkingsovereenkomst tussen de stichtende leden nog van toepassing. Deze is inmiddels opgeheven aangezien de exploitatie is overgedragen naar E'til

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het initiatief is genomen door Brainport Network. Hierin zijn provincies en regionale ontwikkelmaatschappijen betrokken; inmiddels is de exploitatie overgedragen naar een marktpartij die hiermee commercieel de markt op gaat met in acht nemen van het maatschappelijke doel

Bijvangst

- geen.

Continuïteit

- de exploitatie van het arbeidsmarktdashboard is overgedragen naar het bedrijf E'til. De oude samenwerkingsovereenkomst vanuit de financiers is hierdoor komen te vervallen
- E'til implementeert het businessplan dat ertoe moet leiden dat het ABMD zelfbedruipend kan voortbestaan

Evaluatie UNU-MERIT

- Opdat meer partijen gebruik zouden maken van het arbeidsmarktdashboard was doorontwikkeling nodig zodat de informatie makkelijker te interpreteren zou zijn. E'til is gevonden als partij om het ontwikkelde businessplan te implementeren en de exploitatie op zich te nemen.

Nummer	K2015021
Titel	Economisch Actieprogramma Agribusiness
Programmalijn	Ondernemerschap/Innovatie/Arbeidsmarkt/Zichtbaarheid

Hoofddoel

- het Economisch Actieprogramma Agribusiness heeft als doel de ontwikkeling van de agribusiness keten in Keyport 2020 duurzaam te versnellen zodat structureel invulling gegeven kan worden aan de markt- en maatschappelijke wensen en de huidige economische positie behouden kan blijven. De toekomstgerichtheid vraagt een vitaal agribusiness complex dat intensief kennis ontwikkelt en innoveert en dat invulling geeft aan de maatschappelijke wensen en behoeften van consumenten. Alle activiteiten zijn m.a.w. gericht op een beter benutten van de economische kracht van de regio door agribusiness bedrijven, MKB bedrijven en kennisinstellingen aan elkaar te linken om zo hoogwaardige kennis en het netwerk beter te benutten voor de regionale economie.

Subdoel

- opbouwen van kennisvoorsprong als concurrentiewapen
- uitbouwen van de kenniseconomie
- versterken van de relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt door kennis- en opleidingsinstellingen beschikbaar te stellen voor bedrijven die hiervan gebruik willen maken
- versnellen van innovatie in de agribusiness
- stimuleren van duurzamer ondernemen in de agribusiness
- stimuleren van de circulaire economie

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- masterclass ondernemerschap/koersbepaling is uitgewerkt en uitgevoerd met 15 deelnemers
- 2 minimasters anders ondernemen uitgevoerd met 39 deelnemers in totaal
- deelname heeft geleid tot 22 businessplannen: verplaatsen van glastuinbouwbedrijf, ombouw varkensbedrijf, samenvoeging pluimveelocaties worden besproken met gemeentes/provincie
- alternatieve vorm 'rotonde denken en beslissen' uitgewerkt en uitgevoerd met 70 ondernemers
- 12 nieuwe verdienmodellen ontwikkeld
- 3 nieuwe lokale afzetketens opgestart: coöperatie secure egg met 20 pluimveehouders over secure-egg concept wat leidt tot gezonde tafeleieren voor de retail, animal embryo center voor

- opzetten van nieuwe fokkerijkolom voor paarden, coöperatie 7LL met varkenshouders voor lokale verwerking van overtollige varkensmest
- opstart van 3 trajecten waarin grootbedrijven/kennisinstellingen samenwerken met agrarische sector: Smurfit Kappa met 7 ondernemers over zoeken van componenten voor papierindustrie, Philips Lighting met 5 ondernemers over verlichtingsprojecten nieuwe stallen, GreenTechLab (Fontys) met 4 ondernemers werken aan innovatievraagstukken
- 5 agrarisch ondernemers zijn bijgestaan in het realiseren van ontwikkelruimte

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- het programma raakt Keyport 2020 in de volle breedte van haar doelstellingen: als de agribusiness zich wil handhaven, zijn er belangrijke keuzes nodig door de betreffende bedrijven. Binnen Keyport 2020 neemt het aantal bedrijven in de primaire sector sterk af. Slechts 25% heeft de verdien capaciteit om een volwaardig gezinsinkomen te realiseren. Het kostprijs gedreven verdienmodel heeft zijn tijd gehad. Dat maakt dat de continuïteit onder druk komt tenzij er actie wordt genomen: verbeteren van de concurrentiepositie, voldoende beschikbaar talent behouden, innoveren en samenwerking tussen ondernemers onderling maar ook met kennisinstellingen opdat de regionale verankering op termijn geborgd is.

Aanpak Triple Helix

- LLTB, Rabobank, Keyport 2020 en het gebiedsbureau investeren in de ontwikkeling en innovatiekracht van de agribusiness. Dat gebeurt als adviseur, klankbord, inspirator, facilitator en verbinder. Veel bijeenkomsten zijn georganiseerd bij of in samenwerking met gemeentes.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is gewerkt met een actieve stuurgroep, deze heeft gezorgd voor de aanscherping van de focus en bijsturing in acties

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het opstellen van het EAA is bottom-up opgepakt: vooroplopende ondernemers, kennisinstellingen en regionale overheden zijn betrokken in een 40-tal individuele interviews en 2 werkconferenties zijn gehouden. De inzichten die hieruit vergaard werden zijn vertaald in de uitvoeringsaanpak. Deze is vervolgens opgehangen aan de programmajlijnen.

Bijvangst

- geen.

Continuïteit

- na de tussentijdse evaluatie is er bijgestuurd en verder gewerkt

Evaluatie UNU-MERIT

- Omdat slechts 25% van de agribedrijven op lange termijn voldoende verdien capaciteit heeft, is een actieplan ontwikkeld door triple helix partners. Alle activiteiten daarin zijn gericht op een beter benutten van de economische kracht van de regio. Agribusiness bedrijven, MKB bedrijven en kennisinstellingen worden aan elkaar gelinkt om zo hoogwaardige kennis en het netwerk beter te benutten voor de regionale economie. Na opstellen van het plan, zijn er een ruim aantal concrete acties ondernomen met als doel nieuwe business te genereren.

Nummer	K2015021/D
Titel	Economisch Actieprogramma Agribusiness
Programmalijn	Ondernemerschap/Innovatie/Arbeidsmarkt/Zichtbaarheid

Hoofddoel

- het Economisch Actieprogramma Agribusiness heeft als doel de ontwikkeling van de agribusiness keten in Keyport 2020 duurzaam te versnellen zodat structureel invulling gegeven kan worden aan de markt- en maatschappelijke wensen en de huidige economische positie behouden kan blijven. De toekomstgerichtheid vraagt een vitaal agribusiness complex dat intensief kennis ontwikkelt en innoveert en dat invulling geeft aan de maatschappelijke wensen en behoeften van consumenten.

Subdoel

- realiseren van meer focus in de doelgroepen die vanuit EAA bediend worden (rekening houdend met beperkte middelen in geld, bemensing e.d.)
- analyseren van de middengroep: kennen, herkennen en erkennen
- verbinden en samenwerken met andere regio's: onderzoeken van Brightlands campus Venlo
- verbinden met andere sectoren (MKB) en bijeenbrengen van ondernemers uit verschillende sectoren (verschillende inzichten, elkaar inspireren, crossovers exploreren)

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- Nog niet bekend.

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- na de tussentijdse evaluatie zijn de globale (strategische) doelstellingen overeind gebleven maar is meer ingezet op het verbinden met andere sectoren en met andere regio's omdat dit tot meer innovatie leidt. Daarnaast is focus aangebracht in de doelgroepen.

Aanpak Triple Helix

- LLTB, Rabobank, Keyport 2020 en het gebiedsbureau investeren in de ontwikkeling en innovatiekracht van de agribusiness. Dat gebeurt als adviseur, klankbord, inspirator, facilitator en verbinder. Veel bijeenkomsten zijn georganiseerd bij of in samenwerking met gemeentes.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is gewerkt met een actieve stuurgroep, deze heeft gezorgd voor de aanscherping van de focus en bijsturing in acties

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- tijdens de looptijd en uitvoering van het EAA is in de stuurgroep een analyse en evaluatie gemaakt van de tot dan uitgevoerde werking. Deze heeft geleid tot het aanscherpen van de focus en bijsturing.

Bijvangst

- na de bijsturing is een herziene begroting opgesteld en goedgekeurd. Hiervan is geen gebruik gemaakt maar de werking is wel uitgevoerd conform de bijsturing
- inzichten uit rotonde denken en beslissen bijeenkomsten hebben geleid tot nieuw concept en project: 'keukentafelgesprekken stoppende agrarische ondernemer'. Provinciale bijdrage is 2x300.000 (periode 2018-2020)

Continuïteit

- gezien de wereldwijde opgaven in de land- en tuinbouwsector richting de toekomst, de goede positie van Nederland op de wereldmarkt en de unieke kwaliteiten van Keyport 2020 wordt er verder gewerkt met de huidige stakeholders. Hiertoe wordt een nieuw projectplan uitgewerkt dat voorjaar 2019 wordt gepresenteerd aan Keyport 2020

Evaluatie UNU-MERIT

- Het actieplan is doorontwikkeld maar nog niet geïmplementeerd.

Nummer	K2016022
Titel	MKB100
Programmalijn	Zichtbaarheid/Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- Limburg en jongeren en hun omgeving laten zien dat Keyport 2020 bruist van innovatieve projecten en prachtige bedrijven. Hierdoor bereiken dat deze jongeren en ander talent Keyport 2020 als aantrekkelijk gebied ziet om te wonen en te werken.

Subdoel

- 100 vooruitstrevende MKB bedrijven uit Keyport 2020 regio en wat hen bijzonder maakt laten zien
- online media campagne (foto's, video, social media)
- aansluiten bij Brainport2020Career
- aansluiten bij verkiezing aantrekkelijkste werkgever Limburg

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- 100 nieuwe online profielen van innovatieve MKB uit Keyport 2020
- 26.832 unieke bezoekers aan de profielen van de MKB bedrijven uit Keyport 2020
- >300.000 social media bereik via Facebook, Twitter, Instagram e.d.
- 15x in reguliere media (krant, tv, radio, blog, etc)
- >3.500 nieuwe studenten/starters zijn actief gaan deelnemen aan de tool Brainport2020Career
- elk MKB bedrijf uit de Keyport 2020 regio op de tool heeft een gemiddeld aantal van 106 personen in hun carrièrenetwerk
- elk MKB bedrijf uit de Keyport 2020 regio op de tool heeft een gemiddeld aantal van 158 studenten waarmee interactie is
- meer dan 6.500 scholieren/studenten/starters en hun omgeving zijn meer dan 4x geïnformeerd over de gunstige carrièrekansen bij de deelnemende MKB bedrijven

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- het programma MKB100 heeft een grote impact bij jongeren: er wordt op verschillende manieren en momenten kennis gemaakt met bedrijven uit de Keyport 2020 regio
- deelnemende bedrijven verzamelen een pool van jongeren/studenten/starters rondom zich waaruit ze kunnen putten om hun vacatures in te vullen
- het project heeft grote media impact en heeft daarin telkens Keyport 2020 in de kijker gezet
- werven van jongeren gebeurt via onderwijsinstellingen: zij werken op indirecte manier met elkaar samen in dit programma

Aanpak Triple Helix

- 100 MKB bedrijven uit het Keyport 2020 gebied zijn actief betrokken
- LWV, MKB Limburg, LLTB en Keyport 2020 zijn de belangenbehartigers van de Limburgse/Keyport MKB bedrijven en het onderwijs: zij waren allemaal actief betrokken
- Jongeren (middelbare scholen, mbo, hbo, wo en hun omgeving/ouders vormen een belangrijke doelgroep
- werkzoekenden worden op een alternatieve manier aan een baan geholpen

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- soapbox is projectuitvoerder/projecteigenaar
- LWV is projectpartner en trekker richting bedrijfsleven
- Partnerbedrijven gebruiken de tools om contacten met jongeren te onderhouden
- MKB limburg heeft het project ondersteund richting bedrijfsleven

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- dit project is een uitbreiding/vervolg van het Limburg Magnet programma. Gesprekken met bedrijven leerden dat de mogelijkheden van het Limburg Magnet concept nog niet ver genoeg gingen. Daarom is zowel het aantal bedrijven uitgebreid als de schakeling naar Brainport2020career

Bijvangst

- het concept is dermate succesvol dat ook in Belgisch Limburg en Aken er plannen zijn om de aanpak over te nemen en hierbij aan te sluiten. Dat maakt dat er straks een Euregionale pool van bedrijven en studenten met elkaar in gesprek kunnen gaan

Continuïteit

- er is een businesscase opgezet op basis waarvan de tool op zichzelf kan staan in de toekomst: deze heet Meet the Youngsters

Evaluatie UNU-MERIT

- Het concept Limburg Magnet is doorontwikkeld. Er zijn extra activiteiten toegevoegd die jongeren aanspreken en waarin ze kennismaken met bedrijven in Keyport. Met deze bijkomende activiteiten is de impact t.a.v. aantallen jongeren en bedrijven substantieel vergroot. De projectcoördinatie slaagt erin elk van de triple helix partners aan te spreken en te zorgen dat er voor elk wat in zit.

Nummer	K2016023
Titel	Gezamenlijke profilering en kennisontsluiting en overdracht e-fulfilment
Programmalijn	Zichtbaarheid/Ondernemerschap

Hoofddoel

- e-commerce is groeiend als sector met potentieel maar bedrijven in de regio Keyport 2020 zijn zich te weinig bewust van hun gunstige geografische ligging en het potentiëel van de internationale afzet via e-commerce voor de eigen producten. Daarom wil het project een gezamenlijke regiopositionering realiseren waarbij kennis wordt ontwikkeld, gedeeld en verspreid binnen en tussen bedrijven, overheden en kennisinstellingen zodat de kansen t.a.v. e-commerce worden gegrepen.

Subdoel

- realisatie van een on- en offline platform voor bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen rondom e-fulfilment ter bevordering van internationale profilering, samenwerking en kennisontsluiting
- realisatie van sterke internationale regiopositionering als aantrekkelijke vestigingsplaats voor kleine tot middelgrote Nederlandse webshops die pan-Europees willen groeien en grootbedrijven uit Azië en Noord Amerika met een middelgrote pan-Europese behoefte
- in samenwerking met het bedrijvencluster realiseren van een overall propositie voor e-fulfilment dienstverlening voor haar doelgroepen op basis van turn key oplossingen voor de gehele customer journey en gedeelde unique selling points
- in co-creatie met het bedrijvencluster, lectoraat e-fulfilment van Fontys en Centrum voor Logistiek vakmanschap realiseren van een e-fulfilment maturity model
- leggen van een voedingsbodem voor de wens vanuit bedrijfsleven om Keyport door te ontwikkelen tot de e-fulfilment regio voor MKB webshops in 2020

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- lancering van regiopropositie en bijhorende marketingmiddelen zoals website, facebook, linkedin, twitter en you tube
- uitvoering van 11 kennissessies en 2 grootschalige evenementen met 245 bezoekers in totaal
- realisatie en publicatie van het eerste e-fulfilment maturity model in Nederland

- realisatie van een 2.0 en 3.0 minor e-preneurship van Fontys Venlo in samenwerking met de projectdeelnemers voor stageplaatsen en opdrachten
- pre-acquisitie van 9 leads: een groot deel daarvoor is geconverteerd naar klant van een of meer projectdeelnemers en levert zo bijdrage aan het aantrekken van business naar de regio
- publicatie van 10 interviews, 13 blogposts en 6 persberichten
- realisatie van 6 samenwerkingsverbanden op terrein van e-fulfilment tussen bedrijven en kennisinstellingen

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- bijdrage aan realiseren van naamsbekendheid en profilering van de Keyport 2020 regio als hotspot voor e-fulfilment en logistiek
- realiseren van aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven op basis van kennisuitwisseling, samenwerking, doorstroming naar arbeidsmarkt
- grijpen van kansen voor het bedrijfsleven: realiseren van innovaties op terrein van e-fulfilment
- de triple helix partijen hebben hun samenwerking vergroot wat op zijn beurt heeft geleid tot een meer kennisintensieve regionale economie

Aanpak Triple Helix

- de doelstelling van het project was om kennisopbouw, kennisuitwisseling en valorisatie ervan tot stand te brengen. Dit vereist dat zowel kennisinstellingen, bedrijven als overheden met elkaar samenwerken. De realisaties laten zien dat dit succesvol is gelopen. In die mate dat er een vervolgproject is opgezet waarbij de samenwerking verder is uitgebreid t.a.v. aantal deelnemende bedrijven

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- naast een strak projectmanagement is er gewerkt met 4 ambassadeurs ten behoeve van de PR.
- met het oog op het betrekken van zoveel mogelijk partijen zijn er bijeenkomsten georganiseerd waarbij gebruik is gemaakt van verschillende formats: kennissessies, een seminar, hackaton, beursbezoek en on-line communicatie

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het voorstel is ingediend onder penvoerderschap van Fontys Hogeschool. In het consortium waren andere kennisinstellingen, bedrijven en organisaties betrokken. Elk van hen heeft ingestaan voor een gedeelte van de cofinanciering. Wanneer partijen zelf middelen investeren is gegarandeerd dat er toegevoegde waarde voor hen in zit.

Bijvangst

- de succesvolle realisatie van de doelstelling om de e-fulfilment regio voor MKB webshops te worden werd bevestigd in de verkiezing van logistieke hotspot van het jaar waarbij de Keyport regio van plaats 14 naar plaats 7 is gestegen. Daarmee is Keyport 2020 de sterkste stijger van alle hotspots in Nederland

Continuïteit

- Tijdens de projectuitvoering werden de ambities naar boven bijgesteld en is er de wens om een e-fulfilment hub te realiseren. Dit is in een vervolgproject gegoten met uitbreiding van het aantal projectdeelnemers. Dit project is goedgekeurd.

Evaluatie UNU-MERIT

- Door het creëren van de e-fulfilment expertisecentrum in de Keyportregio wordt de positie geclaimd als place to be voor e-commerce. In samenwerking tussen kennisinstellingen en bedrijven is een overall propositie neergezet voor e-fulfilment dienstverlening. Als je als bedrijf internationaal wil groeien m.b.v. e-commerce dan is in de Keyportregio de expertise aanwezig om je daarbij te helpen.

Nummer	K2016025
Titel	Medishell
Programmalijn	Ondernemerschap/Innovatie

Hoofddoel

- voor mensen die dagelijks medicijnen innemen is het van belang dat ze dit niet vergeten omdat dit impact heeft voor de patiënt. In een zorgomgeving is dit een controletaak voor verzorgers of mantelzorgers. Doel is het aantal incidenten verminderen door het maken van een technische oplossing. Dit project heeft als doel om een proof of concept te realiseren.

Subdoel

- co-creatie sessie over vereisten
- realiseren van een 3D visualisatie
- selectie van sensoren
- selectie van software
- productie van een prototype
- testen van de werking van het prototype

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- een werkend prototype dat in productierun is getest
- een werkend dashboard om doosjes op te volgen
- een werkende app
- een website en branding
- een smartband voor ontvangen van notificaties
- in totaal 3 ontwikkelde toepassingen
- MediShell is op 9 congressen gepresenteerd en 6 andere bijeenkomsten met in totaal ca. 500 deelnemers: telkens is Keyport 2020 meegenomen in de profilering

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- realiseren van een baanbrekende innovatie (in de zorg) in samenwerkingsverband tussen bedrijven en kennisinstellingen

Aanpak Triple Helix

- het consortium en de uitvoeringspartners komen uit de 3 helix. Na uitvoer van het project verzelfstandigt de innovatie zich in een nieuw bedrijf.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- in het project is gebruik gemaakt van Dutchwork/The Innovation playground: zij begeleiden innovaties in team en zorgen dat deadlines gehaald worden. Daarnaast is gewerkt met teams van zorginstantie Philadelphia (10 mensen), Moonz! En Mooneye

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het gaat om een innovatie in de medische techniek: gebruikersvereisten werden bepaald tijdens een cocreatie sessie met 17 deelnemers. Tijdens de verschillende stappen in het ontwikkelproces is telkens met andere bedrijven/kennisinstellingen samengewerkt om te komen tot de meest optimale oplossing. Dit alles heeft geleid tot een werkend en getest prototype dat in een nieuw bedrijf vermarkt zal worden.

Bijvangst

- realisatie van een startup MediShell in de regio Keyport 2020 met verwachte werkgelegenheid voor 3-10FtE in een periode van 2 jaar, daarnaast zullen op regelmatige tijdstippen stageplekken beschikbaar gesteld worden

Continuïteit

- er is een nieuw bedrijf gesticht

Evaluatie UNU-MERIT

- Er is een innovatie in de medische techniek gerealiseerd. Deze was dermate veelbelovend dat een nieuw bedrijf is gesticht dat gevestigd is in de regio en hier werkgelegenheid creëert.

Nummer	K2016026
Titel	LioTi
Programmalijn	Innovatie

Hoofddoel

- creëren van een Limburgse Internet of Things Infrastructuur (LioTi) in heel Limburg omdat IoT belangrijk is voor ontwikkeling van de toekomstige economie. De ontwikkelingen gaan in hoog tempo zowel in soft- als hardware: dat levert kansen op voor innovaties. Connectivity is een belangrijke voorwaarde en deze infrastructuur ontbreekt nog.

Subdoel

- onderwijs kan zich verdiepen in innovatie, technologie en domotica
- nieuwe toepassingen kunnen leiden tot nieuwe samenwerkingsverbanden
- nieuwe startups kunnen ontstaan
- nieuwe R&D projecten kunnen aangevraagd worden
- producten afhankelijk van connectiviteit kunnen versneld geïmplementeerd worden

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- een werkend proof of concept gateway is opgeleverd en heeft aangetoond dat de doelstellingen van LioTi op gang komen als de doelgroep toegang heeft tot de innovatie
- inzicht is verworven dat gateways zelfstandig moeten kunnen draaien (eigen energievoorziening zonder afhankelijkheid van externe partners)

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- het LioTi betreft een innovatie die op zijn beurt een versnelde uitrol van nieuwe product/marktcombinaties faciliteert
- stichting LioTi heeft haar zetel in Roermond wat garandeert dat de innovatie in de Keyport 2020 regio verankerd wordt
- het gaat om een infrastructuur die elders in Nederland niet bestaat en hierdoor een concurrentievoordeel oplevert voor aantrekken van bedrijven die hiermee aan de slag willen

Aanpak Triple Helix

- het initiatief komt vanuit het bedrijfsleven
- in de uitvoering is de vraag vanuit de markt voorop gesteld: er is gewerkt met cases/producten die deze technologie nodig hebben
- realisatie van de gateway is gebeurd in overleg met mogelijke locaties: zorginstellingen, overheden
- eerst is gewerkt met eigen hard- en software: later is overgeschakeld op open source platform om beschikbaarheid te vergemakkelijken

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- elk van de consortiumleden heeft aanvullende competenties en aanvullende rollen; binnen de samenwerking is een werkend prototype gerealiseerd met 1 fysieke locatie waar een gateway is geïnstalleerd

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het project is ingediend door een consortium bestaand uit het bedrijfsleven
- de partners hebben zelf voor een stuk financiering ingestaan

Bijvangst

- stichting LioTi is opgericht met zetel in Roermond: dit zorgt voor verankering van kennis in de regio
- er is een projectaanvraag ingediend bij Provincie Limburg die de installatie van gateways door heel Limburg financiert

Continuïteit

- de stichting heeft als doel connectiviteit met IoT in heel Nederland te realiseren

Evaluatie UNU-MERIT

- Om nieuwe business te kunnen realiseren op basis van Internet of Things technologie is een infrastructuur nodig waarmee signalen kunnen worden opgevangen en doorgezonden. Er is getest met gateways en de infrastructuur is op beperkte schaal uitgevoerd. Er is een aanvraag ingediend voor financiering door Provincie Limburg van de verdere uitrol in heel Limburg. Nergens anders is die infrastructuur beschikbaar.

Nummer	K2016027
Titel	Retail Innovation Centre
Programmalijn	Innovatie/Ondernemerschap/Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- realiseren van en Retail Innovation Centre (RIC) dat wil uitgroeien tot hét kennis- en expertisecentrum voor retail-innovatie in Limburg

Subdoel

- realiseren van verbindingen tussen onderwijs, overheid en ondernemers
- optreden als de one-stop shop voor retailinnovatie
- bijdrage leveren aan het toekomstbestendig maken van retailers en winkelgebieden

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- het RIC is opgezet
- de website is operationeel en helpt om de aandacht voor innovatie te vergroten bij retailondernemers: januari 2018 waren er 1333 bezoekers waarvan 826 nieuwe gebruikers
- 1350 mensen kennen het RIC, 1050 daarvan weten wat het RIC voor hen kan doen
- informatiepunt en expertisecentrum met fysieke locatie is operationeel met als doel te makelen en schakelen in de netwerken en met partners: er zijn 197 ondernemerscontacten uitgevoerd
- themabijeenkomsten zijn georganiseerd met als doel informeren en inspireren van ondernemers: 8 bijeenkomsten in totaal waarvan 5 gelinkt aan een thema en 3 louter op communicatie gericht. 239 deelnemers in totaal
- het opleidingsportaal is operationeel: Gilde opleidingen regisseert en heeft reeds aansluiting gevonden met het HBO
- arbeidsmarkt vraagstukken zijn inzichtelijk gemaakt waardoor een betere afstemming tussen vraag en aanbod op gebied van skills, vaardigheden en competenties in de retailsector kan gebeuren: Gilde opleidingen neemt dit mee in haar reguliere onderwijs maar ook in haar maatwerkonderwijs voor ondernemers en medewerkers (Retail & Business Academy)
- 9 bedrijven nemen deel aan projecten die door RIC geïnitieerd zijn

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- de missie en doelstellingen van het RIC sluiten 1 op 1 aan met 4 van de strategische doelstellingen in de Keyport 2020 jaarprogramma's. Het gaat om:
- verbetering aansluiting arbeidsmarkt onderwijs
- kennisontwikkeling en ontsluiting voor MKB
- bevorderen samenwerking MKB onderling en met kennisinstellingen
- bewustwording creëren over belang van innovatie

Aanpak Triple Helix

- het consortium bestaat uit Gilde opleidingen, MKB Limburg en gemeente Roermond: elk van de 3Helix is in het consortium vertegenwoordigd.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is gewerkt met een consortium agreement met daarin inhoudelijke, procesmatige en financiële afspraken
- de praktische uitvoering is gebeurd door een werkgroep met 3wekelijkse vergaderingen, onder toezicht van een stuurgroep met 3 vergaderingen
- Gemeente Roermond staat vooral in voor de administratieve organisatie, stuurgroepen en verantwoording, MKB Limburg voor het informeren en betrekken van de leden/bedrijven, Gilde opleidingen voor de kennis en expertise

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het consortium vertegenwoordigt zowel bedrijfsleven, onderwijs/kennisinstellingen als overheden. Het doel van het project is het opzetten en exploiteren van een Retail Innovation Centre waar ondernemen in de retail en kennis bij elkaar worden gebracht op basis van de innovatie- en kennisbehoefte van het bedrijfsleven

Bijvangst

- Geen.

Continuïteit

- na het opzetten van het RIC, haar portfolio en themabijeenkomsten wordt in 2 volgende fases het aanbod verbreed en verdiept: kennis wordt verder ontwikkeld en vertaald naar adviesverlening, een innovatiewerkplaats is gepland. Voorbereidende gesprekken zijn uitgevoerd. Het netwerk van partijen die ondersteuning aan ondernemers kunnen bieden bestaat reeds uit 20 partijen. Business ondersteuning zal uitgebreid worden, daarnaast wordt het werkgebied van Roermond verbreed naar de hele Keyport regio en later volledig Limburg. 6 potentiële pilotprojecten zijn reeds benoemd en worden verkend. Dat gebeurt in afstemming met en aansluiting op de nationale en regionale agenda's

Evaluatie UNU-MERIT

- Het Retail Innovation Centre is opgezet. Er is aandacht besteed aan bekendmaking en er is dienstverlening ontwikkeld die reeds goed loopt. Doelstelling is om retailbedrijven te helpen bij het realiseren van innovaties zodat ze op lange termijn concurrentieel blijven. In een volgende fase wordt naast het beschikbaar stellen van kennis en netwerk ook een adviesactiviteit ontwikkeld.

Nummer	K2016028
Titel	Ondernemerschapsroute
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- opstarten van een doorlopende leerroute met het mbo om de talenten van de huidige vmbo-T leerlingen optimaal te benutten en de leerlingen te behouden voor de regionale groeiemarkten

Subdoel

- een bijdrage leveren aan het aantrekkelijker en motiverender maken van deze vorm van onderwijs voor leerlingen
- leerlingen faciliteren in het maken van een betere keuze voor een vervolgopleiding en daarbij horend beroep (wat ook moet leiden tot minder uitval bij de vervolgopleidingen)
- opleidingen beter op elkaar afstemmen op weg naar een beroep
- ervoor zorgen dat leerlingen over de juiste kennis en vaardigheden beschikken die nodig zijn voor het werkveld
- leerlingen in de regio houden door ze in de richting te kanaliseren van beroepen waaraan behoefte is in deze regio

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- realisatie van doorlopende leerroutes voor de sectoren: mechatronica, transport en logistiek, mediavormgeving/ICT, financiële administratie en retail&salesmanagement
- samen met het bedrijfsleven zijn modules ontworpen waarbij andere lessen en vaardigheden zijn ingebouwd in het curriculum
- leerlingen voeren echte opdrachten/challenges uit in combinatie met bedrijven
- in het 4e jaar volgen de leerlingen een dag modulair onderwijs op het mbo en ze gaan meer op stage
- leerlingen geven aan dat ze de opleiding relevanter vinden voor later werk en dat ze worden opgeleid voor en werkplek met veel potentie

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- de ontwikkeling van doorlopende leerroutes voor vmbo-t leerlingen waarbij rekening gehouden wordt met de competentievragen van bedrijven zowel t.a.v. onderwerpen als de manier dat gedoceerd wordt, zorgen voor een verbetering van de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt
- er wordt een bijdrage geleverd aan het behoud van (technisch) talent voor de regionale arbeidsmarkt door het organiseren van relevant onderwijs waarbij leerlingen zien dat ze worden opgeleid voor een job met potentieel in de regio

Aanpak Triple Helix

- BC Broekhin (een school) is in de lead en betreft daarbij een netwerk van bedrijven rondom zich voor het vormgeven van de doorlopende leerlijnen en opleidingsmodules in vorm van gastlessen, stages, challenges bij bedrijven

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is tijd geïnvesteerd in het uitbouwen van een netwerk aan bedrijven rondom de school. Dit heeft ertoe geleid dat het nu makkelijk is om vanuit de school op bedrijven toe te stappen en met hen in gesprek te gaan over de inhoud van het onderwijs

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- doel van het project is de ontwikkeling van een doorlopende leerlijn waarin bij het bedrijfsleven goed is geluisterd waar behoefte aan is t.a.v. vaardigheden en competenties

Bijvangst

- Samen met Gilde Techniek is BC Broekhin kartrekker voor de regio. Tot nu toe hebben Blariacum en Den Hulster het voorbeeld overgenomen en komen ze kennis ophalen. Ook St Ursula Horn heeft grote interesse. Binnen de Soml stichting zijn diverse workshops gegeven om het concept breder uit te dragen.

Continuïteit

- de ondernemersroute is nu een bestaande route waar leerlingen voor kunnen kiezen en zal nog meer en beter geïmplementeerd worden op deze school maar ook andere vmbo scholen en voortgezet onderwijs. Er komen alleen nog maar meer verbindingen bij richting bepaalde beroepsroutes

Evaluatie UNU-MERIT

- In het project is een doorlopende leerlijn ontwikkeld voor vmbo-t leerlingen waarin bij het bedrijfsleven goed is geluisterd naar behoefte aan t.a.v. vaardigheden en competenties. BC Broekhin heeft initiatief genomen. Dit wordt nu door andere scholen overgenomen. Dit is opnieuw een manier om het onderwijs in een specifieke richting beter af te stemmen op de behoeften van het bedrijfsleven.

Nummer	K2017029
Titel	Resultaatgericht Ondernemen
Programmalijn	Ondernemerschap

Hoofddoel

- ontwikkelen van beter en krachtiger ondernemerschap bij ondernemers en hun medewerkers. Krachtiger ondernemerschap vormt de basis voor innovatie, groei en continuïteit van elk MKB bedrijf. Als niet alleen de ondernemer maar ook de medewerkers in de mindset van afgeleid ondernemer gaan meekijken en meedenken, zal gezamenlijk de te realiseren koers geconcretiseerd worden.

Subdoel

- implementatie van de Resultaat Gericht Ondernemen methodiek die leidt tot meer Markt, Organisatie, Product, Proces innovatie
- doorvoeren van diverse groepsbijeenkomsten om het leereffect te vergroten
- per onderneming individuele bijeenkomsten doorvoeren met de ondernemer en/of zijn medewerkers
- verbeteren van positionering en concurrentiepositie
- creëren van werkgelegenheid
- realiseren van groei in omzet, winst, markt, productontwikkeling, samenwerkingen en interne organisatie

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- 10 bedrijven en 11 ondernemers hebben deelgenomen, met in totaal 83 deelnemers/sleutelfunctionarissen over de 2 projecten heen
- alle deelnemers hebben hun ondernemersbasis verstevigd en een duidelijk overdraagbare koers ontwikkeld
- de deelnemers realiseren een gemiddelde omzetstijging van 20%
- de deelnemers realiseren een gemiddelde stijging van de winst met 30%
- realisatie van innovatie in producten/diensten of marktbenadering
- bedrijven overschreiden hun omzet- en winstambitie
- de bedrijfscontinuïteit is gewaarborgd
- bedrijven breiden doelgericht hun markt uit naar andere regio's/landen

- 110 personen hebben meer ondernemerschap en ondernemerskracht ontwikkeld voor zichzelf of het bedrijf waarmee ze verbonden zijn

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- de focus van het project is gericht op het versterken van het ondernemerschap, het realiseren van kansen, koersduidelijkheid, realiseren van groeiambities, creativiteit en innovatievermogen vergroten.
- realisatie van een gemiddelde omzetgroei van 20% en gemiddelde winstgroei van 30% wordt verwacht
- in het project is samenwerking tussen MKB onderling en tussen MKB en kennisinstellingen gerealiseerd

Aanpak Triple Helix

- er is met diverse partijen samengewerkt in het vinden van potentiële deelnemers voor de 2 RGO projecten: LWV (8 deelnemers), LIOF, LLTB, MKB Limburg, Metalektro, OOM (2 deelnemers), Innovatiehuis (1 deelnemer)
- Zuyd Hogeschool is betrokken in vorm van 21 stageplekken. Bij Fontys is dat gepoogd maar niet gelukt.
- Zuyd Hogeschool heeft bij 17 bedrijven innovatieonderzoek gedaan
- tijdens het traject zijn er samenwerkingsverbanden ontstaan tussen de deelnemers onderling.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- het project is ingediend door een bedrijf
- Zuyd Hogeschool is betrokken voor student begeleiding, 0-meting en effectmeting
- stakeholders waren betrokken tijdens presentaties en om koppelingen te leggen naar andere initiatieven

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het project is ingediend door een bedrijf dat ervaring heeft met de RGO methodiek
- bij elk bedrijf staan het bedrijf zelf en haar uitdagingen centraal

- deelnemende bedrijven hebben elk een eigen financiële bijdrage gedaan van €1.800 naast de investering in tijd

Bijvangst

- over de 2 RGO projecten heen worden 32 nieuwe vacatures verwacht
- over de 2 RGO projecten heen 21 stageplekken tijdens het project

Continuïteit

- 13 deelnemers hebben aangegeven dat ze op korte termijn verder willen investeren in het concretiseren van de koers door op zoek te gaan naar samenwerking onderling en/of passende ondersteuning door Liof/keyport, 2 bedrijven willen dat later doen. 1 bedrijf wil het zelfstandig oppakken en 1 bedrijf heeft geen behoefte aan verdere ondersteuning.

Evaluatie UNU-MERIT

- Resultaatgericht ondernemen stuurt op realiseren van innovaties in bedrijven: het gaat om Markt-, Organisatie-, Product- en Procesinnovaties. In vorige RGO trajecten is vastgesteld dat bedrijven die deelgenomen hebben een gemiddelde omzetgroei van 20% en een gemiddelde winstgroei van 30% optekenen. Dat wordt ook bij deze deelnemers verwacht.

Nummer	K2017029/O
Titel	Resultaatgericht Ondernemen Opschaling
Programmalijn	Ondernemerschap

Hoofddoel

- ontwikkelen van beter en krachtiger ondernemerschap bij ondernemers en hun medewerkers. Krachtiger ondernemerschap vormt de basis voor innovatie, groei en continuïteit van elk MKB bedrijf. Als niet alleen de ondernemer maar ook de medewerkers in de mindset van afgeleid ondernemer gaan meekijken en meedenken, zal gezamenlijk de te realiseren koers geconcretiseerd worden.

Subdoel

- implementatie van de Resultaat Gericht Ondernemen methodiek die leidt tot meer Markt, Organisatie, Product, Proces innovatie
- doorvoeren van diverse groepsbijeenkomsten om het leereffect te vergroten
- per onderneming individuele bijeenkomsten doorvoeren met de ondernemer en/of zijn medewerkers
- verbeteren van positionering en concurrentiepositie
- creëren van werkgelegenheid
- realiseren van groei in omzet, winst, markt, productontwikkeling, samenwerkingen en interne organisatie

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- 7 bedrijven en 8 ondernemers hebben deelgenomen, met in totaal 83 deelnemers/sleutelfunctionarissen over de 2 projecten heen
- alle deelnemers hebben hun ondernemersbasis verstevigd en een duidelijk overdraagbare koers ontwikkeld
- de deelnemers realiseren een gemiddelde omzetstijging van 20%
- de deelnemers realiseren een gemiddelde stijging van de winst met 30%
- realisatie van innovatie in producten/diensten of marktbenadering
- bedrijven overschreiden hun omzet- en winstambitie
- de bedrijfscontinuïteit is gewaarborgd
- bedrijven breiden doelgericht hun markt uit naar andere regio's/landen

- 110 personen hebben meer ondernemerschap en ondernemerskracht ontwikkeld voor zichzelf of het bedrijf waarmee ze verbonden zijn

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- de focus van het project is gericht op het versterken van het ondernemerschap, het realiseren van kansen, koersduidelijkheid, realiseren van groeiambities, creativiteit en innovatievermogen vergroten.
- realisatie van een gemiddelde omzetgroei van 20% en gemiddelde winstgroei van 30%
- in het project is samenwerking tussen MKB onderling en tussen MKB en kennisinstellingen gerealiseerd

Aanpak Triple Helix

- er is met diverse partijen samengewerkt in het vinden van potentiële deelnemers voor de 2 RGO projecten: LWV (8 deelnemers), LIOF, LLTB, MKB Limburg, Metalektro, OOM (2 deelnemers), Innovatiehuis (1 deelnemer)
- Zuyd Hogeschool is betrokken in vorm van 21 stageplekken. Bij Fontys is dat gepoogd maar niet gelukt.
- Zuyd Hogeschool heeft bij 17 bedrijven innovatieonderzoek gedaan
- tijdens het traject zijn er samenwerkingsverbanden ontstaan tussen de deelnemers onderling.

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- het project is ingediend door een bedrijf
- Zuyd Hogeschool is betrokken voor student begeleiding, 0-meting en effectmeting
- stakeholders waren betrokken tijdens presentaties en om koppelingen te leggen naar andere initiatieven

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het project is ingediend door een bedrijf dat ervaring heeft met de RGO methodiek
- bij elk bedrijf staan het bedrijf zelf en haar uitdagingen centraal
- deelnemende bedrijven hebben elk een eigen financiële bijdrage gedaan van €1.800 naast de investering in tijd

Bijvangst

- over de 2 RGO projecten heen 32 nieuwe vacatures
- over de 2 RGO projecten heen 21 stageplekken tijdens het project

Continuïteit

- 13 deelnemers hebben aangegeven dat ze op korte termijn verder willen investeren in het concretiseren van de koers door op zoek te gaan naar samenwerking onderling en/of passende ondersteuning door Liof/keyport, 2 bedrijven willen dat later doen. 1 bedrijf wil het zelfstandig oppakken en 1 bedrijf heeft geen behoefte aan verdere ondersteuning.

Evaluatie UNU-MERIT

- Dit project omvat de opschaling van het aantal bedrijven dat deelgenomen heeft aan Resultaat Gericht ondernemen. Ze realiseren dezelfde resultaten.

Nummer	K2017030
Titel	Leerwerk Loket
Programmalijn	Arbeidsmarkt

Hoofddoel

- komen tot een structurele samenwerking op gebied van leren en werken door expertise van verschillende partijen te bundelen in 1 centraal punt voor werkgevers en werknemers. De werkgevers worden er ontzorgd op gebied van vraagstukken over inzetten en opleiden van (nieuwe) medewerkers in gedefinieerde knelpuntberoepen. Werknemers kunnen er terecht met alle vragen gericht op opleiden, ontwikkelen en groei.

Subdoel

- invullen van een adviesfunctie op gebied van uitplaatsing en uitkering
- verbinding leggen tussen onderwijs en arbeidsmarkt

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- de informatie- en adviesfunctie is georganiseerd binnen L&W. De partner die de expertise heeft om de vraag te beantwoorden, adviseert de klant.
- 34 voorlichtingsbijeenkomsten met 350 werkzoekers
- 3 leerwerkmarkten met 300 werkzoekende bezoekers
- bijeenkomst met 100 werkgevers
- 50 gemonitoorde plaatsingen in leerwerkplekken
- 90 uitgevoerde competentietesten als advies over leren en werken
- operationele website leerwerkloket en flyer + 4 persberichten

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- er wordt een substantiële bijdrage geleverd aan het beschikbaar krijgen van voldoende gekwalificeerde medewerkers voor knelpuntberoepen
- er wordt bijdrage geleverd aan het verhogen van de arbeidsparticipatie van kansengroepen
- er wordt bijdrage geleverd aan het duurzaam inzetten van medewerkers door hen te faciliteren in het behalen van een diploma/certificaat

- kennis over leven lang leren wordt op 1 punt geborgd, daarnaast wordt kennis gedeeld en toegepast op het beter opleiden

Aanpak Triple Helix

- er is een structurele samenwerking op vlak van leren en werken opgezet waarin opleiders (Gilde opleidingen, CITAVERDE college), UWV, SBB, Werkgeversservicepunt/Gemeenten en de arbeidsmarktregio Midden-Limburg/Keyport 2020 regio bij elkaar worden gebracht

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- het project is aangestuurd door een stuurgroep die 2x per jaar vergadert met daarin beslissingsnemers van de projectpartners
- een werkgroep leren werken adviseert en geeft operationele input aan de projectleider
- de werkgroep is ook verbindende factor tussen achterban van de moederorganisaties

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- het hoofddoel is om mensen op te leiden en begeleiden om invulling te geven aan vacatures in vooraf bepaalde knelpuntberoepen: er wordt m.a.w. opgeleid voor waar er vraag naar is
- de organisatiestructuur is zo opgezet dat opleidingsverstrekkers en overheden samenwerken om aan de vraag van het bedrijfsleven tegemoet te kunnen komen

Bijvangst

- door het Leer Werk Loket ontstaat steeds meer begrip over elkaars werkwijze van de partnerorganisaties en worden verwachtingen omgezet in kennis over de partnerorganisaties: dit maakt samenwerking ook op de langere termijn steeds beter mogelijk.

Continuïteit

- Nog niet bekend

Evaluatie UNU-MERIT

- Het leerwerk loket is een verzamelpunt voor de kennis van verschillende partijen. Het draagt eraan bij dat mensen instromen in opleidingen voor vacatures in knelpuntberoepen. Naast het opleiden gaat het ook om het begeleiden van mensen. Zo wordt een verbinding gelegd tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Ook wordt advies gegeven aan werkgevers en werkzoekenden op gebied van uitplaatsing en uitkering.

Nummer	K2017033
Titel	e-Fulfilment hub
Programmalijn	Zichtbaarheid/Ondernemerschap

Hoofddoel

- om een positie als cross-border e-fulfilment topregio te claimen en op lange termijn te behouden dient het e-fulfilment domein duurzaam ingebed te worden in het DNA van de regio. Daarom wordt voortgebouwd op het eerdere project en worden activiteiten op gebied van samenwerking, regiobranding, kennisontwikkeling en kennisdeling gecontinueerd en opgeschaald om zo de verdienkracht voor de individuele organisaties en de regio te vergroten.

Subdoel

- verbreden en verdiepen van de business- en kenniscommunity: de projectpartners (regionale bedrijven, onderwijsinstellingen en overheden) uit de e-fulfilment wereld en aanpalende braches werken samen als one-stop-shop en delen kennis
- regiobranding: de e-fulfilment hub verzorgt de positionering van de regio als de cross-border e-fulfilmentregio en draagt deze uit naar externe stakeholders zoals webshops, studenten, werknemers en investeerders
- uitwerken van een visie rondom e-fulfilment als regionaal speerpunt
- met behulp van de opgebouwde merkwaarde van de e-fulfilment hub nieuwe projecten opzetten die innovatie stimuleren, het netwerk verder vergroten, de positie bij het regionale bedrijfsleven verstevigen en nieuwe verdienmodellen helpen creëren om de exploitatie van de hub verder te financieren

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- alle kennis en kunde zijn verenigd in de hub dankzij het bundelen van krachten, het intensiveren van de samenwerking. De e-fulfilment hub fungeert als centrale aanspreekpunt waar webshops terecht kunnen met al hun logistieke behoeften en brengt ze in contact met de juiste partners waar nodig
- partners kregen concrete handvaten om de ontwikkeling toe te passen en in hun operatie te integreren
- het netwerk is uitgebreid met 10 nieuwe bedrijven

- activiteiten op gebied van promotie en regiobranding zijn fors opgeschaald d.m.v. ontwikkeling website, online marketing, zoekmachineoptimalisatie, advertenties en een marketingcampagne (6 interviews, 18 blogposts, 10 persberichten, meerdere promofilms)
- 9 kennissessies en 6 grootschalige seminars met meer dan 400 bezoekers hebben plaatsgevonden
- 6 nieuwe samenwerkingsverbanden zijn gerealiseerd
- de visie Limburg Fulfil your Future is opgesteld na deskresearch, diepteinterviews en co-creatiesessies
- pré acquisitie van bijna 50 (inter)nationale leads waarvan een groot deel is geconverteerd naar klanten bij één of meer projectpartners
- er zijn 3 nieuwe onderwijsmodules ontwikkeld en gestart: onderwijs en arbeidsmarkt zijn hierdoor beter op elkaar afgestemd en dragen bij aan leven lang leren omdat er ook training on the job gebeurt
- er is een convenant afgesloten tussen Gilde Opleidingen en Fontys Hogescholen waardoor MBO en HBO op elkaar aansluiten en waarbij de kennis op terrein van e-fulfilment onderdeel is gemaakt van de curricula

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- ontwikkeling van de e-fulfilment hub als speerpuntsector draagt bij aan het vergroten van de naamsbekendheid van de regio als hotspot voor deze technologie
- kennis en kunde wordt ontwikkeld en geborgd in de regio: zij vormen de basis voor nieuwe innovaties en bedrijvigheid in de toekomst
- er is een bijdrage geleverd aan een betere afstemming tussen onderwijs en arbeidsmarkt en er is een bijdrage geleverd aan leven lang leren door het ontwikkelen van 3 nieuwe onderwijsmodules die ook als training on the job gegeven kunnen worden
- onderzoek onder 200 webshopeigenaren toont aan dan 1 op 3 webshopeigenaren Keyport beschouwt als de e-fulfilment regio voor pan-Europese logistiek (waar dat in 2016 12% was). Ook associeert bijna de helft de Keyport2020 regio met e-fulfilment. Dat is een forse stijging t.o.v. de 21% in 2016. Het onderzoek laat ook zien dat 47% van de doelgroep bekend is met het merk e-fulfilment Hub en dat het merk volgens 73% goed past bij de Keyport regio.

Aanpak Triple Helix

- de hub verenigt partners uit bedrijfswereld, onderwijsinstellingen, overheden, studenten en potentiële arbeidskrachten

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- de projectpartners leveren een pro-actieve bijdrage, zowel door een inhoudelijke als financiële bijdrage

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- de e-fulfilment hub bestaat uit leden van het bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden: ze beslissen samen over de strategie en acties

Bijvangst

- er is een subsidieaanvraag IB1 OP Zuid ingediend op gebied van slimmer e-commerce transport

Continuïteit

- er is een strategisch businessplan ontwikkeld voor de periode 2019-2024 met een businesscase en de bedrijfsstrategie om de e-fulfilment hub met positief verdienmodel verder te zetten

Evaluatie UNU-MERIT

- In dit project is voortgebouwd op het eerdere project en zijn activiteiten op gebied van samenwerking, regiobranding, kennisontwikkeling en kennisdeling gecontinueerd en opgeschaald om zo de verdienkracht voor de individuele organisaties en de regio te vergroten. Er is nu sprake van een hub met een businessplan 2019-2024 waarbij er reeds concrete resultaten zijn neergezet onder andere t.a.v. pre-acquisitie van bedrijven naar deze regio.

Nummer	K2017034
Titel	Business Roadmaps Netwerkprogramma
Programmalijn	Ondernemerschap

Hoofddoel

- ondersteunen van ondernemers in het formuleren en realiseren van hun groeiambitie

Subdoel

- opstellen van een 10 jarige strategie voor ondernemingen
- organiseren van groepssessies
- uitvoeren van 1 op 1 begeleiding
- ondernemers ondersteunen bij stellen van prioriteiten en maken van keuzes, middels een on-line omgeving
- gevraagd en ongevraagd adviseren van ondernemers

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- er zijn 29 ondernemers ondersteund in het programma
- 29 businessmodellen zijn expliciet gemaakt, het bestaansrecht is beschreven en 29 business roadmaps zijn opgesteld
- 620 ondernemers zijn 1 op 1 geïnformeerd over het project en de mogelijke ondersteuning door Keyport 2020
- 141 bijeenkomsten hebben plaatsgevonden in totaal (46 1 op 1, de rest in groep)
- ten minste 29 ontwikkelde producten en/of toepassingen: alle deelnemers hebben wijzigingen aangebracht in hun marktbenadering en de producten/diensten die ze naar de markt brengen

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- 29 bestaande bedrijven zijn geholpen bij het opstellen van hun 10jarige strategie, bestaansreden, businessplan en roadmap die hierbij hoort
- alle deelnemers hebben hun propositie bijgesteld en zijn nu beter in staat om concurrentieel te blijven en succesvol in de markt te opereren
- de deelnemende bedrijven komen uit de speerpuntsectoren van de regio Keyport

Aanpak Triple Helix

- de projecteigenaren, 7 betrokken gemeenten, 3 Rabobankvestigingen en overige samenwerkingspartner hebben actief bedrijven benaderd voor deelname in het traject. De begeleiding zelf is uitgevoerd door de projectindieners

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is zoveel mogelijk samengewerkt met andere projecten en lokale stakeholders om via diverse kanalen ondernemers te bereiken voor deelname aan de trajecten

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- de vraagstukken van de individuele bedrijven staan voorop: zowel in groepsessies als in 1 op 1 bijeenkomsten ontvangen ze begeleiding bij het opstellen van hun strategie, bestaansreden en roadmap

Bijvangst

- Geen.

Continuïteit

- het project heeft inmiddels een verdienmodel en kan op eigen benen staan
- het programma wordt voortgezet, bekostigd door de ondernemer

Evaluatie UNU-MERIT

- 29 Bestaande bedrijven uit de Keyportregio zijn geholpen bij het opstellen van hun 10jarige strategie, bestaansreden, businessplan en roadmap die hierbij hoort. Ze hebben hun propositie bijgesteld en zijn beter in staat om hun concurrentiepositie te handhaven. Het aantal deelnemers is achtergebleven op de oorspronkelijke doelstellingen maar voor de bedrijven die geparticipeerd hebben, is het project een steun geweest bij de ontwikkeling van hun strategie.

Nummer	K2017035
Titel	Lerend Leven
Programmalijn	Arbeidsmarkt/Innovatie/Ondernemerschap

Hoofddoel

- de arbeidsmarkt van de toekomst vereist dat medewerkers snel en flexibel moeten kunnen reageren op nieuwe ontwikkelingen. Leren zal in de toekomst in alle levensfasen net zo vanzelfsprekend moeten zijn als eten en drinken. Het onderscheid tussen werken en leren zal steeds meer vervagen: het leven van elk individu zal steeds meer een cyclisch ontwikkelproces zijn naar een hoger niveau. Een leven lang leren. Door werkgevers handvaten aan te reiken om een efficiënte start te maken met lerend leven moet deze ertoe uitgerust zijn om voldoende en goed gekwalificeerd personeel te vinden dat past bij de snel veranderende vraag op de arbeidsmarkt. Alleen dan kunnen werkgevers hun concurrentiepositie behouden en uitbouwen.

Subdoel

- werkgevers bewust maken van de veranderende arbeidsmarkt en de invloed ervan op de organisatie zodat werkgevers hierop kunnen anticiperen
- creëren van een zelforganiserend vermogen bij werkgevers, in relatie tot het blijven scholen en opleiden van werknemers
- delen van kennis en ervaring over thema's in relatie tot lerend leven en de implementatie ervan
- inrichten van lerend leven pilots rondom thema's en vraagstukken
- behouden van werkgelegenheid

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- inspiratiesessies met in totaal 93 deelnemende werkgevers
- 14, 1 op 1 interventies bij bedrijven/organisaties die hebben geleid tot de collected learning groepen
- 29 organisaties die actief deelnemen aan connected learning
- 34 organisaties die een vorm van levend leven toepassen
- 128 werknemers die deelnemen aan lerend leven activiteiten

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- leveren van een bijdrage aan het concurrentieel blijven van bedrijven en organisaties in de Keyport 2020 regio
- leveren van een bijdrage aan het beschikbaar hebben van voldoende geschoold personeel
- creëren van samenwerkingsverbanden tussen ondernemers onderling en met kennisinstellingen

Aanpak Triple Helix

- de thema's voor de connected learning groepen zijn opgehaald bij ondernemers
- de formats van de bijeenkomsten zijn zo opgezet dat de ondernemers steeds aan het stuur blijven over de frequentie, plaats en tijdstip
- connected learning is een principe dat in beweging is: groepen wijzigen van samenstelling doorheen de tijd, bedrijven kunnen deelnemen aan meerdere groepen
- externe expertise wordt binnengebracht wanneer nodig

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- het model is ontwikkeld door Brainport Development in Eindhoven en aangepast naar de noden van de Keyport 2020 regio
- de samenstelling van connected learning groepen wijzigt doorheen de tijd, thema's die aanspreken worden behandeld
- de methode vereist een actief projectmanagement: dat wordt opgepakt door de indieners

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- thema's worden opgehaald via 1 op 1 gesprekken en tijdens inspiratiesessies
- wanneer er voldoende gemeenschappelijke thema's zijn, worden zij het onderwerp van een nieuwe connected learning groep

Bijvangst

- bedrijven leren niet enkel van elkaar maar implementeren ook innovaties in de manier waarop ze lerend leven toepassen in de eigen organisatie

Continuïteit

- gezien de doelstelling vooral is om bedrijven te wijzen op de noodzaak van lerend leven en het inspireren over manieren om het toe te passen, zijn aanjaagmiddelen gewenst. Er zijn reeds nieuwe thema's opgehaald

Evaluatie UNU-MERIT

- Werkgevers krijgen handvaten aangereiken om voldoende en goed gekwalificeerd personeel te vinden dat past bij de snel veranderende vraag op de arbeidsmarkt. Ze doen dat door in te zetten op een leven lang leren. De aanpak is breed en begint bij het bewust maken van ondernemers van de noodzaak. In groepen wisselen ondernemers kennis uit en nemen deel aan pilots. Het project speelt in op de wetmatigheid dat er voldoende en goed gekwalificeerd personeel nodig is om concurrentieel te blijven.

Nummer	K2017036
Titel	LioTi Challenge
Programmalijn	Innovatie

Hoofddoel

- Vanaf 2016 is in de Keyport2020 regio gestart met het tot stand brengen van het LioTi netwerk dat mogelijk maakt om data uit te wisselen tussen verschillende objecten. Dit netwerk is kosteloos te gebruiken en biedt mogelijkheden voor nieuwe toepassingen door bedrijven en instellingen. Veel mensen hebben nog geen idee van de mogelijkheden terwijl de technische sector een grote krapte heeft op de arbeidsmarkt. Door het organiseren van een challenge kunnen studenten nadenken over nieuwe toepassingsmogelijkheden van het netwerk en maken ze kennis met deze nieuwe aantrekkelijke technische en innovatieve sector.

Subdoel

- de bekendheid van het LioTi netwerk laten toenemen bij een breed publiek
- vanuit de LioTi awards via een IoT challenge middelbare scholieren en mbo/hbo en wo studenten uitdagen om na te denken over nieuwe toepassingen op gebied van IoT
- realiseren van samenwerkingen tussen onderwijs en bedrijfsleven
- jongeren enthousiasmeren voor techniek

Resultaten in de Keyport 2020 regio en bijdrage aan de Keyport 2020 jaarprogramma's

- 190 teams hebben nagedacht over nieuwe IoT toepassingen en deze gedeeld via de website www.dutchdesignchallenge.nl
- 11 mbo, hbo, wo onderwijsinstellingen hebben samengewerkt over de regiogrenzen heen
- in de 11 scholen zijn gastlessen gegeven voor 441 leerlingen
- de top 20 ideeën zijn gepitched voor een vakjury en uitgewerkt inclusief technische tekeningen, presentaties e.d.
- de 20 winnende ideeën zijn met bedrijven verder uitgewerkt en getoest op praktische haalbaarheid, een aantal worden in de markt geïntroduceerd

Bijdrage aan strategische doelstellingen Keyport 2020

- stimulering van innovatie bij het MKB door jongeren te laten nadenken over nieuwe IoT toepassingen en deze presenteren aan bedrijven
- vinden en behouden van technisch talent voor de regio
- opzetten van samenwerkingsverbanden tussen mbo, hbo en wo binnen de regio en over de regiogrenzen heen
- profileren van de Keyport2020 regio als innovatieve regio

Aanpak Triple Helix

- 11 onderwijsinstellingen zijn betrokken
- in totaal 441 leerlingen zijn betrokken
- innovatie-ideeën werden aan bedrijven voorgesteld: eerst via website, dan vakjury, pitches en dan samenwerking in uitwerking
- de overheid is betrokken via het door hen gefaciliteerde LioTi netwerk

Aanpak Samenwerking tussen uitvoeringsorganisaties

- er is gewerkt met een stappenplan dat eerst breed is aangezet en daarna concreter is geworden en verder werd verdiept. Van brede werving onder studenten in scholen is doorgepakt naar werken in teams, houden van presentaties en pitches en dan het concretiseren van de winnende ideeën.

Toelichting hoe bedrijfsleven, onderwijs en kennisinstellingen in de lead waren bij initiëren van initiatieven

- er is gewerkt met een projectcoördinatie die de verschillende partijen heeft betrokken en in scholen d.m.v. gastlessen jongeren is gaan werven voor de challenge
- scholen en bedrijven hebben meegewerkt en het traject gefaciliteerd

Bijvangst

- in 1 onderwijsinstelling zijn de gastlessen over IoT opgenomen in het curriculum
- er zijn 3-5 nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd

Continuïteit

- de 20 beste ideeën zijn uitgewerkt i.s.m. bedrijven. Een aantal zullen in de markt geïntroduceerd worden

Evaluatie UNU-MERIT

- Sinds 2016 is het potentieel van een IoT netwerk onderkend en is gestart met de uitrol hiervan. De bekendheid was nog te beperkt. Door mbo/hbo studenten in te zetten op challenges en deze voor ondernemers te presenteren, worden toepassingen en het potentieel ervan inzichtelijk gemaakt voor ondernemers.

Keyport

Connecting Tomorrow, Today

We maken het samen!

Doe mee met Keyport

www.keyport.nl

Partner in
Brainport **Network**

Stichting Keyport 2020
Wilhelminastraat 101
Postbus 950
6000 AZ Weert